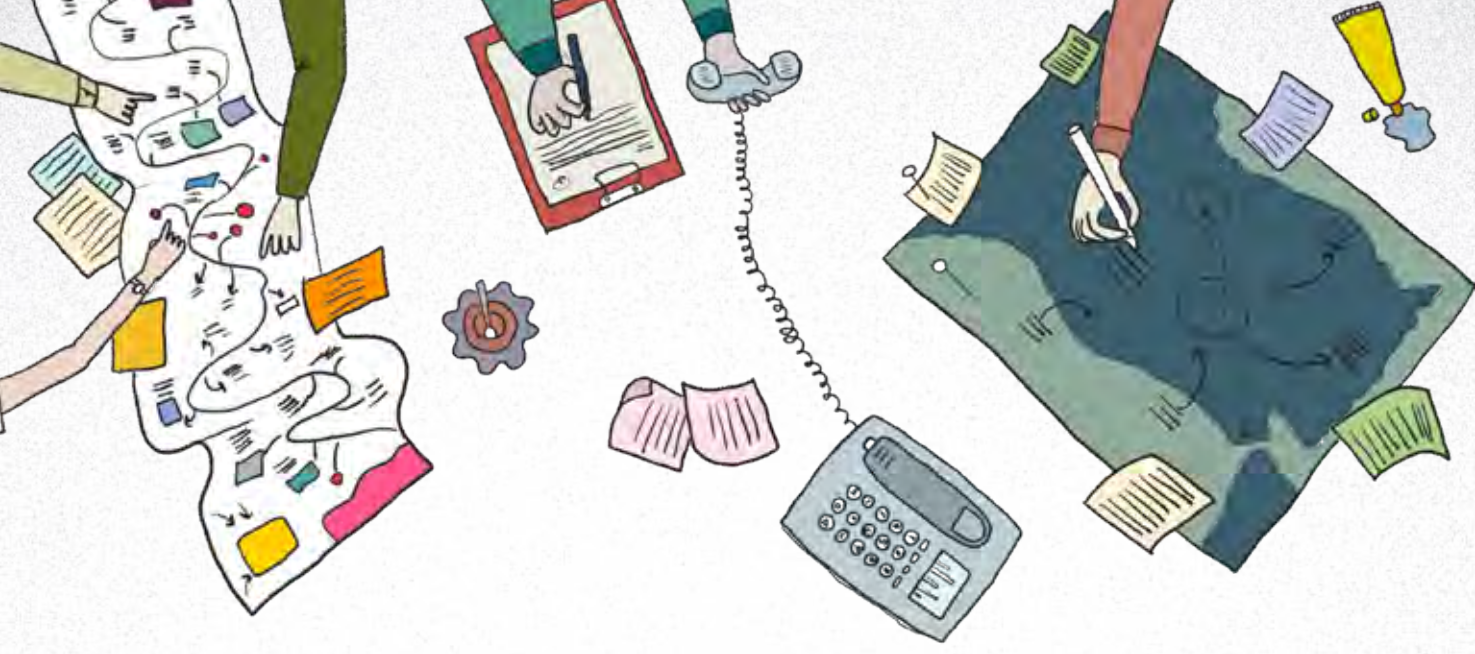

SALGINDA ÖNCELİKLENDİRİLENLER

Covid-19 Salgını Sürecinde Kalkınma Atölyesi'nin
İzleme, Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları

SALGINDA ÖNCELİKLENDİRİLENLER

Çovid-19 Salgını Sürecinde Kalkınma Atölyesi'nin
İzleme, Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları

SALGINDA ÖNCELİKLENDİRİLENLER
Covid-19 Salgını Sürecinde Kalkınma Atölyesi'nin İzleme,
Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları

Hazırlayan	Sinem Bayraktar
Katkı Verenler	Ertan Karabıyık Adem Arkadaş-Thibert Ebru Hanbay
Koordinatör	Sinem Bayraktar
Danışman	Ertan Karabıyık
Araştırma Ekibi (alfabetik sırayla)	Ayşe Özsoy Hatice Kübra Karakaya Sinem Bayraktar
Tasarım	Kübra Karakaya

Ağustos 2020

Bu yayın, Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliği finansal desteği ile üretilmiştir. Bu yayının içeriğinden yalnızca Kalkınma Atölyesi sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

© Bu yayın bir kamu malıdır. Bir kısmından veya tamamından alıntı yapılabilmesi ve çoğaltılabilmesi için Kalkınma Atölyesi'nden izin alınmasına gerek yoktur.

KALKINMA
ATÖLYESİ

+90 (541) 457 31 90 www.ka.org.tr info@ka.org.tr [f / kalkinmaatolyesi](https://www.facebook.com/kalkinmaatolyesi) [i / kalkinmaatolyesi](https://www.instagram.com/kalkinmaatolyesi)
Çankaya Mah. Üsküp Cad. No: 16/14 Çankaya - Ankara / Türkiye

İÇİNDEKİLER

HAKKIMIZDA	6
ÖNSÖZ	7
TEŞEKKÜR	8
GİRİŞ.....	9
BÖLÜM 1	12
Kurumsal Çalışma Pratiklerin Dönüşümünü	
BÖLÜM 2.....	22
Covid-19 Salgınında Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocuklarına Etkisine Dair Çalışmalar	
BÖLÜM 3.....	60
Covid-19 Salgınında Eğitim Süreçlerine Etkisine Dair Çalışmalar	
SON SÖZ	88
Bizden Öneriler-Öğrendiklerimiz	
KAVRAMLAR/TANIMLAR	92
EKLER	100

KISALTMALAR

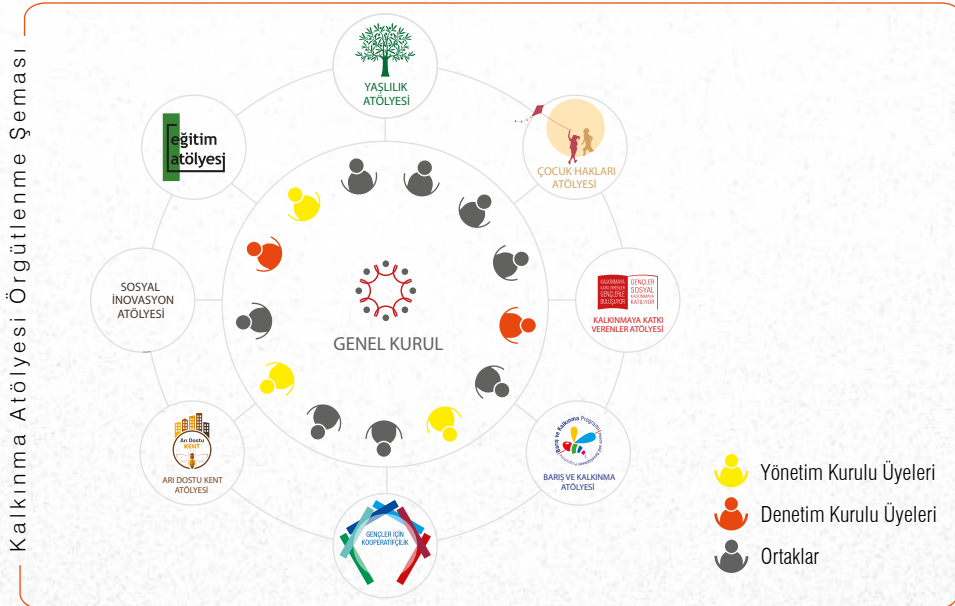
ABE	Amgen Biotech Experience
CEDAW	Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women)
ÇHS	Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (United Nations Convention on the Rights of the Child)
EA	Eğitim Atölyesi
EBA	Eğitim Bilişim Ağı
ESKHS	Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights)
GHS	Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına dair Uluslararası Sözleşme (International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families is a United Nations)
İHEB	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (Universal Declaration of Human Rights)
İKS	Birleşmiş Milletler İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment)
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organisation)
KA	Kalkınma Atölyesi

MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MEGM	Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
MGA	Mesleki Gelişim Atölyesi
MSHS	Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (International Covenant on Civil and Political Rights)
MTAL	Mesleki Teknik Anadolu Lisesi
MYO	Meslek Yüksek Okulu
ODTÜ BİLTEM	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development)
STGM	Sivil Toplum Geliştirme Merkezi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (United Nations International Children's Fund)
UNESCO	Birleşmiş Millet Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation)
VKV	Vehbi Koç Vakfı
WHO	Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organisation)
YEĞİTEK	Millî Eğitim Bakanlığı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

HAKKIMIZDA

Sosyal kalkınma alanında program ve projeler gerçekleştirmek isteyen bir grup genç, ulusal ve uluslararası kalkınma çabalarına destek vermek ve bu sürecin bir parçası olmak için 2002 yılında Kalkınma Atölyesi Çalışma Grubu'nu kurmuştur. Sosyal antropoloji, sosyoloji, uluslararası ilişkiler, politika, biyoloji ve ormancılık gibi farklı alanlardan gelen bu gençler, yaklaşık iki yıl süren tartışma ve değerlendirme sürecinden sonra, 3 Kasım 2004 tarihinde kâr amacı gütmeyen bir kooperatif olan Kalkınma Atölyesi'ni kurmuşlardır. Atölye'nin kooperatif olarak örgütlenmesinin başlıca nedeni, dayanışma ve birlikte üretme süreçlerinin çıktısı olan yeni fikirlerle sosyal kalkınma alanında Türkiye ve dünyadaki mevcut çalışmalara katkıda bulunabilmektir. Ayrıca, sosyal kalkınma çalışmalarının farklı alanlarında çok ortaklı aktif bir aktör haline gelmek, geliştirdiği iyi uygulama örnekleriyle benzer veya farklı konularda çalışmalar yapan kooperatiflere örnek olmak, ortakların ve paydaşların sürece demokratik katılımını sağlamak diğer hedeflerdir.

Kalkınma Atölyesi'nin ana amaçları; çocuk işçiliğiyle her düzeyde mücadele etmek, yoksulluk ve yoksunluğun azaltılmasına katkı sağlamak, doğal çevrenin korunması ve geliştirilmesine destek olmak, kadının toplumsal konumunun güçlendirilmesini ve toplumsal cinsiyet dengeli kalkınmaya katılımını desteklemek, bölgesel ve uluslararası kalkınma iş birliklerinin geliştirilmesini, sürdürülebilir kalkınma modellerinin tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamaktır. Atölye, çalışma sistemi ve örgütlenme yapısı gereği, birlikte üreten, ürettiklerini ve deneyimlerini paylaşan bir gelenek oluşturmayı ve bu kapsamda kültürel bir oluşum ortaya koymayı öngörmektedir. Bu ana çalışma alanları ve Kalkınma Atölyesi'nin misyon ve vizyonu çerçevesinde örgütlenen tema odaklı Atölyeler, çeşitli program, proje ve faaliyetler yürütmektedirler.

ÖNSÖZ

Afetlerde veya acil durumlarda, halihazırda toplumda en dezavantajlı konumda olan topluluklar daha da savunmasız hale gelmektedirler. Özellikle temel haklarının sağlanması noktasında ve hizmetlere erişimde sıkıntı yaşayan; yoksul ve yoksun; sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyi düşük olan; il ve ilçe merkezlerine uzak kırsal yörelerde yaşayan; bilgi kaynaklarına erişimi kısıtlı olan; ve ayrımcılığa uğrayan kişiler ve gruplar afetlerin ve acil durumların sonuçlarından daha fazla etkilenmektedirler mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan ailelerde bu topluluklar arasındadır.

Kalkınma Atölyesi, mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve düzenlenmesi bağlamında, kurulduğu 2004 yılından bu yana saha araştırmaları yürütme, uygulama modelleri ve politika önerileri geliştirme, kapasite artırma ve savunuculuk çalışmalarını hem merkezi hem de yerel düzeyde yürütmektedir. Kalkınma Atölyesi ayrıca sosyal kalkınmanın önemli bir unsuru olan eğitim alanında nitelikli eğitime erişim konusunda boylamsal uygulamalar yapmakta, içerik geliştirme ve program uyumları gibi çalışmalar yürütmektedir.

Birçok sivil toplum kuruluşu gibi Covid-19 salgını sürecini yakından takip eden Kalkınma Atölyesi, 2020 yılının Şubat ayı itibarıyla salgının dünyada ve Türkiye’de hem mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçiliği yapan aileler ve bu ailelerdeki çocukların hayatlarına hem de tarımsal üretime olumsuz etkisi olacağını ön görmüş, bu temaya dair bilgi, veri, belge toplama ve bunları paylaşma dahil, salgın sürecinde izleme, analiz etme, ilgili kurum ve kişileri bir araya getirme, eşgüdümüne katkı verme, fikir geliştirme ve konuya dair savunuyu yapma gibi çalışmalara öncelik vermiştir. Kalkınma Atölyesi ayrıca, Covid-19 salgını tedbirleri arasında yer alan ve sadece Türkiye’de değil birçok ülkede uygulanan uzaktan eğitim politikaları ve uygulamalarını izlemeye almış, devam eden eğitim projelerindeki örgün eğitim unsurlarını çevrim içi eğitim koşullarına uyarlamak için yenilikçi çözümler yaratmaya başlamıştır. Hak temelli çalışan ve kanıt temelli savunuyu yapan bir kuruluş olan Kalkınma Atölyesi bu süreçteki çalışmalarını hızlı, gerçekçi, katılımcı eylem planları yaparak ve hayata geçirilmesi mümkün fikirler üreterek yürütmüştür.

Çalışmaların nihai hedefi, mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocukları ile ilgili gelişmelere dair izleme ve kanıt temelli savunuyu çalışmaları yürüterek, hedef grubun iyi olma haline, bu iyi olma halinin çocukların eğitim süreçlerine olumlu etkisine katkı vermek, ülke ve il düzeyinde konu ile ilgili aktörlerin harekete geçmesini sağlamaktır.

Özetle, 2020 Mart – Haziran ayları arasında deneyimlenen tüm süreçte Kalkınma Atölyesi, bir sonraki olası kriz anında hangi fikirleri nasıl uygulamaya geçirebileceğine dair deneyim kazandı. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin ihtiyaçlarının arttığı ve haklarının ihlal edildiği anda onlar adına harekete geçildi. Bu bir kurumdaki veya merciden talep gelmeden yani proaktif olarak yapıldı. Bir fona ya da kuruma göre değil bir duruma göre hareket etmenin de destek gördüğü, öncülük ederek çalışmaları başlatmanın yeni talepleri de getirdiği deneyimlendi. Aynı şekilde uzaktan eğitime hızlıca geçilen ve fakat hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin çoğunun donanım ve bazı beceriler açısından buna hazır olmadıkları, eksiklikler, sıkıntılar ve sorunlar yaşadıkları bir dönemde yenilikçi çözümler sunmak, öğretmen ve öğrencileri destekleyici adımlar atmak ve bir taraftan da deneyimin yazıya dökülmesi ile hafızayı korumak eğitim alanında dikkat çeken çalışmalar oldu.

TEŞEKKÜR

Kalkınma Atölyesi Kooperatifi, kurulduğu 2004 yılından bu yana mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve düzenlenmesi bağlamında saha araştırmaları yürütme, uygulama modelleri ve politika önerileri geliştirme, kapasite artırma ve savunuculuk çalışmalarını hem merkezi hem de yerel düzeyde yürütmektedir. Kalkınma Atölyesi'nin tüm çalışmalarının ve faaliyetlerinin dayanağı İnsan Hakları Beyannamesi; dolayısıyla insan haklarıdır. Çalışmalarda hak sahiplerinin yaşam koşulları, haklarına erişim veya bu hakları kullanma durumları odaklıdır. Bu nedenle hakların ve ilgili hizmetlerin temininden sorumlu olan kurum, kuruluş veya kişilere bu durumu aktarmak, savunu yapmak, kurum, kuruluş veya kişileri harekete geçirmek için model önerileri sunmak, Kalkınma Atölyesi'nin temel çalışma biçimidir.

Covid-19 Salgını Sürecinde Kalkınma Atölyesi'nin İzleme, Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları hak temelli çalışan bir sivil toplum kuruluşu olan Kalkınma Atölyesi'nin Covid-19 salgını süresince kurumsal çalışma pratiklerinin dönüşümünü; salgının dünyada ve Türkiye'de mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçilerine, onların çocuklarına ve özellikle eğitim süreçlerine etkisine dair çalışmalarının süreç akışını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca kriz durumlarında harekete geçmeyi öğrenme ve öğrenilen dersleri paylaşma hedefi olan bu çalışmanın, hakları ihlal edilen ve ayrımcılığa uğrayanlara yönelik izleme, belgeleme, veri görselleştirme ve kanıt temelli savunu yapma çalışmalarına katkı sağlaması, farklı kurum ve kişileri benzer çalışmalar yapmak için cesaretlendirmesi beklenmektedir.

Bu çalışmaya verdikleri finansal destek ve iş birliği için Etkiniz AB Programı'na, Sivil İzleme ve Savunuculuk Uzmanı Adem Arkadaş-Thibert ve İnsan Hakları İzleme Uzmanı Ebru Hanbay'a teşekkür ederiz.

Covid-19 salgını süresince hakları ihlal edilen veya haklarının temininde zorluk yaşayanlara yönelik araştırma, izleme, belgeleme, savunu, model ve kapasite geliştirme çalışmalarına özveri ve titizlikle devam eden Kalkınma Atölyesi ekiplerine, bu çalışmada süreci izleme, veri derleme, veri görselleştirme işlemlerini inceliklerle yürüten araştırma ekibimize, süreci yöneten ve bu raporu hazırlayan koordinatörümüze, raporu katkılarıyla zenginleştiren danışmanımıza, tüm çalışmalarımızı ve verileri görselleştiren tasarımcımıza ve emeklerini vakfeden gönüllülerimize şükranlarımızı sunarız.

Dil, din, inanç, ırk, etnik köken, renk, cinsiyet, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, yaş, milliyet, statü, doğum yeri, engellilik durumu ve benzeri nedenlerle ayrımcılığa karşı insan haklarına sıkıca sarılmanız ümidiyle...

Kalkınma Atölyesi

Ağustos, 2020

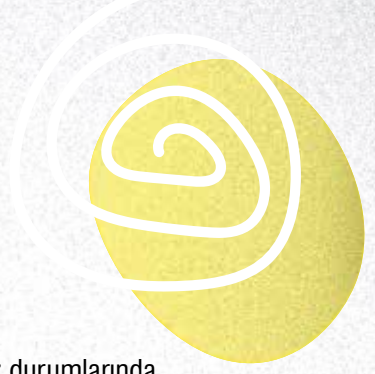
Ankara

GİRİŞ

2019 Aralık ayında Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan Koronavirüs ya da Corona Virüsü adıyla bilinen “2019-nCoV” kısa süre içerisinde Antarktika hariç tüm kıtalara ve ülkelere yayıldı. Uluslararası Sağlık Tüzüğü (UST2005) kapsamında “Yeni Koronavirüs Acil Durum Komitesi” 30 Ocak 2020’de yaptığı toplantıda salgınının, uluslararası endişelere neden olan bir halk sağlığı acil durumu yarattığını kabul etti. Dünya Sağlık Örgütü’nün (WHO) 11 Şubat’ta koronavirüs kaynaklı hastalığa “Koronavirüs Hastalığı 2019”un kısaltması olan Covid-19 adını verdi. WHO, 11 Mart 2020 tarihinde koronavirüsün dünyadaki endişe verici yayılımından dolayı salgın ilan etti. Türkiye’de ise ilk Covid-19 vakası 11 Mart’ta tespit edildi.¹ 5 Ağustos 2020 tarihi itibarı ile toplam vaka sayısı dünyada 18 milyon 300 bini, Türkiye’de 233 bini; toplam can kaybı dünyada 695 bini, Türkiye’de ise 5 bin 700’ü aştı.²

Dünyanın söz konusu salgına hem devletler hem de uluslararası yapılar nezdinde hazırlıksız yakalandığı günbegün artan vaka sayıları ile gözler önüne serilirken, geçmişte yaşanan felaketlerde de görüldüğü üzere sınıfsal olarak en altta olanların ve sosyal içerme açısından en kırılgan grupların toplumun diğer kesimlerine göre daha büyük bir risk altında olduğu görüldü. “Evde kal” ve “sosyal mesafeyi koru” çağrıları ve uyarılarına karşın çalışmak zorunda olan bu topluluklar, temel insan hakları kapsamında barınma, yeterli beslenme, insana yakışır çalışma koşulları ve sağlık hizmetlerine erişim açısından en savunmasız olanlar. Bir başka deyişle temel hizmetlere erişimde sıkıntı yaşayan, yoksul ve yoksun, il ve ilçe merkezlerine uzak kırsal bölgelerde yaşayan, eğitim veya bilgi kaynaklarına erişimi kısıtlı olan, ayrımcılığa uğrayan kişiler veya topluluklar yaşanan salgının sonuçlarından en sert biçimde etkilendiler. Bu nedenle devletlerin, uluslararası kuruluşların ve sivil toplumun bu topluluklara yönelik müdahaleleri önceliklendirmesine acil ihtiyaç duyuldu.

Mevzubahis topluluklardan biri olan **mevsimlik gezici tarım işçilerinin**, öz karantina durumuna ayak uydurmaları mümkün olmadı. Hem iç pazar hem de küresel ihracat için, birçok yöresinde ve ilinde yılın tamamında tarımsal üretim yapılan Türkiye’de böylesi evlere kapanılan ve belirsizliğin hâkim olduğu bir dönemde besin ve hammadde arzının aksamamasında ve ayrıca olası bir israfın önlenmesinde mevsimlik gezici tarım işçilerinin hayati rolü gündeme geldi. Salgından korunmanın ve salgının yayılımını önlemenin önemli ölçüde bireye bırakıldığı bu dönemde, emeği böylesi bir önem taşıyan ve tarımsal üretim süreçlerinde gezici olarak yer alan mevsimlik tarım işçilerinin, yıllardır birçok araştırmada tespit edilen insan onuruna yakışmayan yaşam ve çalışma koşulları hem işçiler hem de toplum sağlığı ve güvenliği açısından çok büyük riskler içerdi. Salgın sürecinin yönetiminde toplumun en kırılgan topluluklarından biri olan bu kesime özenle yaklaşılması ve temel insan haklarının temini için hizmet sunumu ihtiyacı arttı.

Türkiye’de ve dünyada sivil toplum kuruluşlarının acil durumlarda veya kriz durumlarında mevzubahis dezavantajlı topluluklara ilişkin faaliyetleri genellikle sonuçları veya çıktıları görünür kılan belgeler veya yayınları (rapor, bülten, haber) kapsamaktadır. Sürece dair ise genel olarak gerçekleştirilen faaliyetler listelenerek, izlenen yöntem ve kullanılan araçlar açıklanır. Çok nadir olmakla beraber kriz durumlarında yürütülen bazı program, proje veya faaliyetler kapsamında, süreçte yapılanlar, atılan tüm adımlar izleme ve değerlendirmeye tabi tutulur. Ne var ki acil durumlarda ve kriz durumlarında kısa zamanda çok iş yapma ve kısıtlı kaynakları verimli kullanma gerekliliği nedeniyle, sadece sonucun değil sürecin de gözden geçirilmesi nadiren öz değerlendirme, ders çıkarma, bağlantı kurma, yansıtma bakış açısıyla yapılmaktadır.

Sosyal kalkınma odağında çalışmalar yürüten Kalkınma Atölyesi, dünyada ve Türkiye’de etkisi her gün ve her saat artan Covid-19 salgını süresince kurumsal dönüşüm, mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının iyi olma hali, uzaktan eğitim ve öğretim yöntemleri üzerine çalışmalar yürüttü. Bu süreçte yürütülen hak temelli izleme çalışmaları sonucunda kanıt temelli savunı için üretilen materyaller bu çalışmaların çıktıları olarak yaygınlaştırıldı. 2020 Mart – Haziran ayları arasında yürütülen tüm çalışmalarda edinilen deneyimi ve süreçten öğrenilenleri, sürecin nasıl işlediğine dair hafıza oluşturmak için belgelemek ve paylaşmak ihtiyacı da oluştu. Bu nedenle bu raporun ana amaçları, Covid-19 salgını süresince insan hakları izlemesi, belgelemesi ve savunusu yapan bir sivil toplum kuruluşu (STK) olarak Kalkınma Atölyesi’nin kurumsal çalışma pratiklerinin dönüşümünü paylaşmak salgının dünyada ve Türkiye’de mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçilerine,

Tüm çalışmalarda;

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB)
- Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi (ESKHS)
- Çocuk Haklarına dair Sözleşme (ÇHS)
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararları
- Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına dair Uluslararası Sözleşme (GHS)
- Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (MSHS)
- Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW)
- Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı
- İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (İKS) temel alınmıştır.

onların çocuklarına ve çocukların eğitim süreçlerine etkisine dair çalışmaların süreç akışını ortaya koymaktır. Bu çalışmaları analiz ederek kriz durumlarında harekete geçmeyi öğrenmek ve öğrenilen dersleri paylaşmak diğer hedeftir.

Salgında Önceliklendirilenler: Covid-19 Salgını Sürecinde Kalkınma Atölyesi'nin İzleme, Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları dört ana bölümden oluşmaktadır. Her bölüm, yapılan çalışmanın özetlenerek anlatılmasının ötesinde çalışmanın neden ve nasıl yapıldığına dair detayları, süreçte öğrenilen dersleri ve geliştirilmesi gereken noktalara dair öz değerlendirmeyi de içermektedir. Bu sade ve hızlı öz değerlendirme, çalışmayı sadece sonuçlar veya amaca ulaşma durumu bakımından değil süreci de gözden geçirerek, başarılı olunan, iyileştirmeye ve geliştirmeye açık alanları tespit ederek değerlendirmeye ve bu yolla hafıza oluşturmaya yarayan bir araçtır.

İlk bölümde, 2020 Mart ayında dünyada ve Türkiye’de etkisi artmaya başlayan ve halk sağlığının korunmasına yönelik merkezi ve yerel düzeyde karar ve tedbirlerin alınmasına sebep olması itibarıyla günlük hayat akışını değiştiren Covid-19 salgını süresince Kalkınma Atölyesi’nin kurumsal çalışma düzenindeki değişime dair çalışmalar yer almaktadır. Süreci 2020 Şubat ayından itibaren yakından takip eden Kalkınma Atölyesi’nin çoğunlukla hızlı ve sistematik adımlarına yer verilmektedir.

İkinci ve üçüncü bölümde ise Kalkınma Atölyesi’nin ana çalışma alanlarından ve hedef gruplarından biri olan mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının Covid-19 salgını süresince iyi olma hali, uzaktan eğitim süreci ve öğretim yöntemleri üzerine çalışmalarına dair bilgiler ve değerlendirmeler yer almaktadır.

Son bölümde ise tüm sürecin ve yürütülen çalışmaların genel değerlendirmesi ve bu süreçten çıkarılan dersler bulunmaktadır. Sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere insan hakları bağlamında çalışan kurum, kuruluş veya kişilerin böylesi kriz dönemlerinde harekete geçmesini ve benzer çalışmalar yapılabilmesini sağlamak amacıyla bazı öneriler sıralanmaktadır.

1 <https://www.seyahatsagligi.gov.tr/site/koronavirus>
<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51177538>

2 WHO Coronavirus Disease (Covid-19) Dashboard https://covid19.who.int/?gclid=EAlalQobChMIsJ3xu8696gIVQ9OyCh2HCQcxEAAYASAAEgKD3_D_BwE
Son güncelleme tarihi: 5 Ağustos 2020, 10:45am CEST

- Covid-19 salgınında korunmaya yönelik kurumsal tedbirler ve kurum içi iletişimi devam ettirme
- Türkiye ve dünyadan Covid-19 bilgilendirme materyallerinin incelenmesi, arşivlenmesi
- Yaygınlaştırma ve savunı için Kalkınma Atölyesi sosyal medya hesaplarının etkin ve sistemli kullanımı

ŞUBAT 2020

COVID-19 SALGININDA KORUNMAYA YÖNELİK KURUMSAL TEDBİRLER VE KURUM İÇİ İLETİŞİMİ DEVAM ETTİRME

Genel Sekreter: Ertan Karabıyık
Program Yöneticisi: Cemre Yaşkeçeli
Psikososyal Destek: Nevin Küçük

ÇALIŞMANIN AMACI:

Kalkınma Atölyesi ekibinin ve ailelerinin iyi olma halini sağlamak, Covid-19'dan korunma ve bulaşma riskini azaltmak için tedbirler almak, uzaktan çalışma döneminde ekip içi iletişimi; kişisel durum ve yürütülen çalışmalara ilişkin bilgi paylaşımı için devam ettirmek, bilgi, belge, yayın paylaşımı ile salgından korunma, uzaktan çalışma verimini arttırmak.

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Kalkınma Atölyesi yönetiminden ekibe mektuplar, Covid-19 ve Yeni Çalışma Pratikleri Sirkülerleri, Proje Bilgi Notları, dijital araçlarla ekip iletişimi, “Bir araya geliş” toplantıları, psiko-sosyal destek için “Salgında Ruh Sağlığını Korumak” oturumları.

SİRKÜLER NO: 2020/003
30 Mayıs 2020

Kalkınma Atölyesi Ekibine,

Bilindiği gibi 12 Mart 2020 tarihinde Covid-19 salgını kapsamında çalışma ofislerimizi kapattık ve evlerimizden çalışmaya başladık. Cumhurbaşkanlığı'nın 28 Mayıs 2020 tarihinde açıkladığı tedbirlerin hafifletilmesi kararlarına göre, birçok çalışma ortamı belirli kurallara göre 1 Haziran 2020 tarihinde açılmaya ve kullanılmaya başlanacaktır. Bu kapsamda Kalkınma Atölyesi de bu geçiş dönemi için aşağıdaki kararları almıştır;

1. 1 Haziran 2020 tarihinden itibaren çalışma ofislerimiz temizlik süreci tamamlandıktan sonra açılacaktır.
2. Çalışma ofislerimizde maske, eldiven, hijyen malzemeleri Atölye direktörleri ile program ve proje yöneticileri tarafından temin edilecektir.
3. 15 Haziran 2020'ye tarihine kadar çalışma ofislerinde bulunmak tamamen gönüllülük temelinde gerçekleştirilecektir. 20 Haziran 2020'den sonra Genel Sekreter, atölye direktörleri ve program yöneticileri tarafından aksi bir karar alınmadıkça çalışma ofislerinde bulunmak zorunlu olacaktır.
4. Kronik rahatsızlığı olan ve risk altında bulunan çalışma arkadaşlarımızın evden çalışma süreci devam edecektir. Çalışma süresi direktörler ve program yöneticileri tarafından izlenecektir.
5. Ofislerdeki çalışma alanları kişisel mesafeyi koruyacak şekilde yeniden düzenlenecektir. Bunun için ortaya çıkan ihtiyaçlar Genel Sekretere iletilecektir.
6. Çalışma ofisleri her hafta kapsamlı olarak temizlenecek, ofisler sık sık havalandırılacaktır.
7. Çalışma ofislerine yapılacak ziyaretler mümkün olduğunca sınırlı tutulacaktır. Bu süreçte görüşmeler bir süre daha online devam edecektir.
8. Alan çalışmaları veya kurum ziyaretlerinde tüm tedbirlerin alınması (ulaşım, konaklama, kişisel mesafeye dikkat edilmesi, maske, el dezenfektanları / kolonyaya bulundurulması vs.) zorunludur.
9. Toplu ulaşım kullanan çalışma arkadaşlarımızın toplu ulaşımında tüm tedbirleri almaları beklenmektedir. Toplu ulaşım saatlerinin yoğun kullanılmakta olduğu sabah 08:00 ile 10:00 saatleri arasında kullanılmaması amacıyla, çalışma saatleri direktör ve program yöneticileri tarafından değiştirilebilir.
10. Çalışma arkadaşlarımızın öğle yemeklerini yanlarında getirmeleri ve ofislerde ayrı ortamlarda yemek yemekleri önerilmektedir.

Ertan Karabıyık
Kalkınma Atölyesi
Genel Sekreteri

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Kalkınma Atölyesi yakın zamana kadar herhangi bir kriz durumunda veya ortamında hızlıca harekete geçen bir kurum olmadı. Böyle bir durum ilk defa 2019 Aralık ayında Adana'da yoğun yağış nedeniyle yaşanan sel afetinde deneyimlendi. Kalkınma Atölyesinin ana hedef grubu olan mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin konakladıkları çadır yerleşim yerlerinin selden yıkıcı bir şekilde etkilenmesi ekibin harekete geçmesine neden oldu. Hızlı bir şekilde Adana'ya gidilerek çadır yerleşimlerinin durumu incelendi, ilgili kurum ve kişilerle görüşmeler yapılarak neler yapıldığı hakkında bilgi alındı ve acil ihtiyaçlar ve yapılması gereken müdahalelere ilişkin fikirler paylaşıldı. 16 senelik bilgi birikimi, saha deneyimi ve yereldeki kurum ve anahtar kişiler ile kurulmuş ilişkiler ile yakın zamanda UNICEF Türkiye desteğiyle hazırlanan mevcut durum haritaları ve raporlar acil durum müdahalesini yürüten kurum ve kuruluşlar için ilk adım olan ihtiyaç analizinde kullanıldı. Bu deneyimden yaklaşık üç ay sonra tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınına dair tedbirlerin gündelik hayatı radikal bir şekilde etkileme süreci başladı. Öncelikle, mevcut program, proje veya danışmanlık çalışmalarında profesyonel veya gönüllü olarak çalışanları, yani Kalkınma Atölyesi ekibini güvende tutmak için çalışma ofislerinin geçici olarak kapatılması, dijital araçların kullanıldığı uzaktan çalışma düzenine geçilmesi gibi hızlı kararlar alındı. Devam eden program veya projelerde iş birliği yapılan veya finansal destek veren kurumlar ile görüşmeler yapıldı. Program veya projelerde mevcut durum, erteleme veya iptal olasılığı olan faaliyetler ve bütçeye yansımaları, riskler ve öneriler karşılıklı paylaşıldı. Kalkınma Atölyesi yönetimine bilgi notları sunuldu.

Ertan Karabeyli

Wednesday, March 12th

MERHABA ARKADAŞLAR, NİHAyet RESMİ OLARAK COVID-19 VIRÜSÜ MEMLKEtİMİZDE HEM GÖRÜNDÜ HEM DE GÖRÜLÜDÜ. NASIL SEYREDİĞİNİ HENÜZ BİLEMEYORUZ. NİHA KİŞİLERİMİZİ, NİHA ÇALIŞMA ARKADAŞLARIMIZI, ÇOCUKLARIMIZI, YAŞANLARIMIZI KORUMAK VE EN AZINDAN BULAŞMA RİSKİNİ AZALTMAK İÇİN BELİRLİ TEDBİRLER ALMANIZI BEKLİYORUZ. AYRICA OLASI OKULLARIN KAPATILMASI, EĞİTİMİN ERTELENMESİ VEYA BAZI YERLEŞİMLERİN KARANTİNAYA ALINMASI DURUMUNDA ÖZELİKTE OKUL, İLİMİZ, MESLEKİ EĞİTİM VE MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMLARI İLE MEVSİMİLİK GEZGİN ÇADIR YERLEŞİMİNDE YAŞAYAN İŞÇİLERİN ÇOCUKLARIN DURUMLARINA DAİR İLLER, İYİ HAYAT LÜĞEMİZ, NİHA ÇALIŞMA ARKADAŞLARIMIZI DÜŞÜNME VAKTİ. EN KÖTÜ OLASILIKLA KARANTİNAYA ALINMA OLASILIĞI OLAN YERLEŞİMDE HEM KALKINMA ATÖLYESİ EKİBİNİ HEM DE HEDİYİ OLANLARIMIZA DA DADEĞİTİ SACILARIMIZA YONULUK ÇÖZÜMLERİ OLUŞTURMAMIZ.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Kalkınma Atölyesi yönetiminin salgın sürecinde ekibinin iyi olma haline verdiği önem, ekip içi iletişimin devamlılığının sağlanmasına yönelik çaba, mevcut program ve proje faaliyetlere ilişkin bilgi ve belge paylaşımının sıklaşması tüm Kalkınma Atölyesi çalışanlarının motivasyonunu, süreci göreceli daha kolay atlatmasını, bu dönemi faal bir şekilde, üretrek geçirmesini sağladı. Dijital araçlarla iletişim halinde çalışılması bazı masrafları; toplantı, ofis kullanım veya ulaşım giderleri gibi, azalttı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

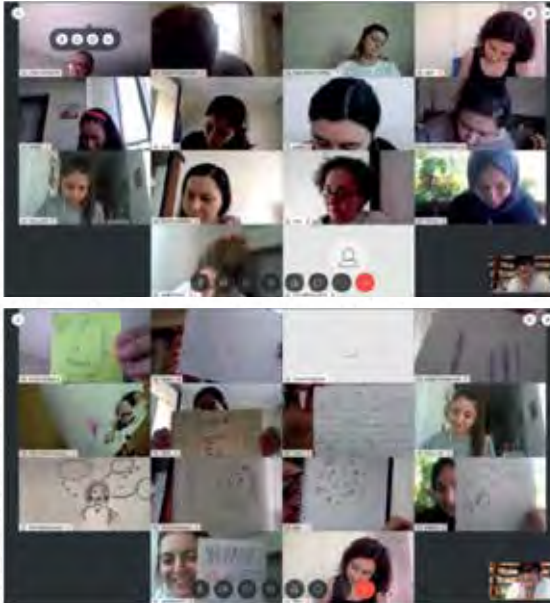
- Kendi aramızdaki iletişimde dijital araçların ihtiyacımızın büyük bir kısmını karşılayabildiğini, zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın bu araçlarla kolayca çalışabildiğimizi anladık. Hem ekip içi iletişimimiz sıklaştı hem de daha fazla kurumla daha hızlı temas kurduk.
- Kurum olarak evde kalma ve uzaktan çalışma düzenine hızlıca adapte olmuşken ve böylesi acil bir durumda insan hakları temelli çalışmalarımızı yoğunlaştırmışken hem partnerlerimizin hem de kamu kurumları, yerel yönetimler, uluslararası ve sivil toplum kuruluşları ile özel sektör firmalarının sürece uyum sağlamakta zorlandıklarını, karar verme süreçlerinin uzadığını ve çok daha geç harekete geçtiklerini gördük. İhtiyaç halindeki ve özellikle kırılgan gruplara yönelik acil müdahaleler yapılması, hizmet ve destek sunulması konusunda yetersiz kalındı.

Bu toplantıda nelerin farklı olmasını isterdim ve nasıl farklı olmasını isterdim?

Yeni yolları benimseyen birçok bir şeyler yapmak isteseydim...	-dijital araçları kullanmak	kurumların aynı şekilde çok çalışmak
herkesin görüşüne değer vermek...	güncellenen bilgileri çok hızlı öğrenmek... (bu bilgiyi paylaşarak diğerleri de öğrensin)...	herkesin fikirlerini dinlemek
Paralel ilerleyen bir süreçte ilerleyiş isteseydim... (herkesin kendi işiyle meşgul olduğu zamanlarda diğerleri de ilerleyişini takip edebildiği şekilde)...	çoklu kanalları kullanmak isteseydim...	güncel temaları kullanmak

- Psiko-sosyal destek oturumları kaygıları anlamak ve süreci daha kolay atlatabilmekte yardımcı oldu. Bir araya gelişler ise bilgi paylaşımını, herkesin birbiriyle temasını olası kıldı. Covid-19 salgını öncesi yoğun çalışma, seyahatler, farklı görevleri yürütme nedeniyle yüz yüze görüşme olanağı azken, uzaktan çalışma döneminde dijital araçlar ve iletişimi devam ettirme çabaları daha sık görüşmemizi sağladı. Farklı atölye ekipleri belki de ilk defa ve bu kadar sık bir araya geldi, birbirini tanıdı.
- Vaka sayılarının arttığı, tedbirlerin sıklaştığı, evde kalınarak öz karantina uygulandığı dönemde hem çalışmaya devam etmek hem de kişisel ruh sağlığını korumak hepimiz için zordu. Uzaktan çalışma düzeninde profesyonel çalışma ile kişisel yaşam dengesini sağlamak her zaman mümkün olmadı. Ekip içi iletişimde herkes eşit derecede sürece aktif katılmadı.
- Görüşmeleri daha düzenli, belli bir takvim planlaması ile ve belki zaman zaman daha küçük ekiplere ayrılarak yapabiliydik. Yeni fikirleri ortaya çıkarabileceğimiz toplantılar yapabiliydik. Ekibe yakın zamanda katılanları ve özellikle üniversiteden yeni mezun veya öğrenciliği devam eden kişilerin daha aktif katılımı veya yeni fikirler üretebilmesi için ortam sağlayabiliydik.

KA Eğitim Atölyesi ekibi için
Herkes İçin Ruh Sağlığı
Derneğinden Nevin Küçük'ün
"Covid-19 Döneminde
Stresle Başa Çıkma ve
Zihinsel Esneklik"
oturumu

18 MART 2020

TÜRKİYE VE DÜNYA'DAN COVID-19 BİLGİLENDİRME MATERYALLERİNİN İNCELENMESİ, ARŞİVLENMESİ

Uzman: Sinem Bayraktar

ÇALIŞMANIN AMACI:

Mevsimlik gezici tarım işçileri ve ailelerini Covid-19 hastalığından korunmaya dair almaları gereken önlemler ile işçilerin yaşam ve çalışma ortamında yapılması gereken düzenlemelere dair bilgilendirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Kalkınma Atölyesi, Türkiye'de Covid-19 vakalarının görülmeye başladığı dönemde hedef grupları olan mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçileri ve onların aileleri ile eğitim alanında eğitimciler ve öğrencilere yönelik çalışma yapılması gerektiğinin farkındaydı. Hak temelli çalışan bir STK olarak hem Türkiye'de hem de dünyada hedef gruplarının insan haklarının temini veya ihlallerini ve ihtiyaçlarının salgın tedbirleri kapsamında nasıl müdahaleler ile sağlanabileceğine dair ekipçe fikir geliştirme sürecini başlatıldı. Amaç hedef kitlelerin mevcut durumdan etkilenme halleri ve ihtiyaçlarına dair fikir ve çözüm geliştirmektir. Bu fikirlerden biri en kısa sürede okuyucu ve çocuk dostu bir bilgilendirme materyali tasarlamak ve mevsimlik gezici tarım işçilerine dağıtım yapılabilecek şekilde basımına bütçe bulmaktır. Bu amaçla Türkiye'de ve dünyada görsel ağırlıklı, net, sade, gerekli bilgileri içeren poster, broşür gibi materyaller incelendi ve bir Google Drive dosyasında arşivlendi. Ne var ki içerik hazırlama ve tasarım için ileri adım atılamadı. Bu nedenle süreç ilerlemedi ve sonuca ulaşılamadı.

Birkaç kurum veya STK ile iş birliği yapıp içeriği hızlıca hazırlayarak tasarımı üstlenebilirdik. İletişim halinde olduğumuz tarım araçları ve mevsimlik tarım işçilerine Whatsapp üzerinden bile materyali gönderip yaygınlaşmasını sağlayabilirdik.

ÖĞRENİLEN DERSLER

- Kriz ve acil durumlarda fikir geliştirilirken tüm aşamaları; söz konusu çalışmada örnek inceleme, içerik oluşturma, tasarımını yapma, basım için fon bulma, basım ve dağıtım gibi, ortaya koyarak, sadece bir aşamayı değil tüm süreci yönetecek bir sorumlu olması gerekiyor. Bu çalışmanın ilk adımı atılsa da diğer adımları kimin atacağı belli olmadığı için başlangıç noktasından fazla ileriye gidilemedi. Çok hızlı hareket ettik, bir sonraki adım planlanmadığı için yarım kaldı. Kalkınma Atölyesi'nin sorumluluğunda olmayan materyal hazırlama ve dağıtma işini başka kurumların daha etkili yapabilmesi için kolaylaştırıcılık şeklinde planlamak daha gerçekçi olabilirdi.
- Örnekler incelenirken böylesi hayati bilgilerin verildiği materyallerde çizim ve grafik kullanımının metnin anlaşılmasını sağladığı, yazı ile görselin bir arada oluşunun anlaşılabilirliğini arttırdığı görüldü.
- İnceleme ve arşivleme tamamlandıktan sonra ne yapılacağı ve kimin sorumlu olacağını bulamadık. Bu da verilen emek ve ayrılan zamanın boşa harcandığı hissini yarattı.

My Drive - COVID 19 Bilgilendirme Materyalleri

4 NİSAN 2020

YAYGINLAŞTIRMA VE SAVUNU İÇİN KALKINMA ATÖLYESİ SOSYAL MEDYA HESAPLARININ ETKİN VE SİSTEMLİ KULLANIMI

İçerik Hazırlama ve Yayınlama: Sinem Bayraktar, Ayşe Özsoy, Kübra Karakaya
Görsel Tasarımı: Özlem Zehir, Kübra Karakaya, Seda Mutluer

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgını sürecinde üretilen tüm materyallerin ve bilginin hızlıca yaygınlaştırılması için sosyal medyanın daha aktif ve yenilikçi bir şekilde kullanmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Kalkınma Atölyesi yürüttüğü araştırmalar, düzenlediği eğitimler, yayınladığı raporlar ve materyalleri duyurmak ve dolayısıyla yaygınlaştırmak için mevcut sosyal medya hesaplarında (facebook ve twitter) duyuru niteliğinde paylaşım yapıyordu. Ne var ki salgın döneminde sosyal medya ve çevrimiçi araçların kullanımı ve bu mecralara ilgili arttıkça bilginin daha çok yayılması ve farklı hedef gruplarına da ulaşılması için Kalkınma Atölyesi'nin sosyal medya hesaplarının etkin ve sistemli kullanımı gündeme geldi. Salgından kısa bir süre önce; 2020 Ocak ayında hangi sosyal medya hesaplarını kullanmanın Kalkınma Atölyesi misyon ve vizyonuna uygun olacağı ekipteki herkese sorulmuştu. Bu ön araştırma da akılda tutularak linkedin ve instagram hesaplarının eklenmesi ve bir sorun nedeniyle kapanmış olan twitter hesabına benzer bir adres ile yeni hesap açılması hızlandırıldı. Sosyal medya içeriklerinin koordine edilmesi, gerektiğinde hazırlanması ve mesajların belli bir plan çerçevesinde yayınlanması için üç kişilik bir ekip kuruldu. Bu kişilerin kolaylaştırıcılığında Kalkınma Atölyesi tarafından yoğun üretimin gerçekleştiği Covid-19 salgını süresince sosyal medya yaygınlaştırma ve savunma için kilit nokta oldu.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

	Nisan ayı başı takipçi sayısı	Temmuz ayı sonu takipçi sayısı
	300~	858
	1769	2017
	13	765
	0	519

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Takipçilerimizin ilgisine göre mesaj yayınlama saatlerine dikkat etmek gerektiğini öğrendik. Bir materyal (rapor, harita, şema, broşür gibi) tasarımı yapılırken sosyal medya için görselin ayrıca hazırlanması gerekliliği çalışma prensibimiz haline geldi. Sürecin başında Kalkınma Atölyesi internet sitesine materyalleri yüklemek yerine Google Drive dosyalarına yükleme yapılıyor ve sosyal medya mesajlarında bu alana gidilmesi söyleniyordu. Bu depolama alanı kişisel veya kurumsal olduğundan sosyal medya kullanımı için uygun olmadı. Sonradan bunun yerine internet sayfamızın yayınlar bölümüne özel bir dosya açarak belgeleri buraya koyarak paylaşımları yaptık. Böylelikle bir arşiv alanı da oluşturmuş olduk. Sosyal medya hesaplarımız bir anlamda bu arşive ulaşmak için de bir kanal oldu.
- Hızlı üretim ve üretilenin paylaşımının yapıldığı; yani içerik olsun diye üretmek yerine, üretileni yaygınlaştırmak, bir süreçte günlük ve bazen saatlik planlama ile bir yandan materyalin internet sayfasına yüklenmesi bir yandan da 4 farklı sosyal medya mecrasında yayınlanması için hazırlıkların tamamlanması zorlayıcıydı. Uzaktan çalışılan, aynı mekânda ve hatta şehirde olmayan üç kişinin görev paylaşımı yaparak çalışması her zaman mümkün olmadı. Bu nedenle bazen tek kişi tüm bu görevleri yürüttü.
- Sosyal medya adreslerinin yönetimi gönüllü olarak, amatör sayılabilecek bir ekip tarafından yürütülüyor. Daha çok zaman ayırabilecek ve bu belli bir sosyal medya planı; haftalık, aylık, birkaç aylık, ile mesaj yayınlama sürecini yönetecek, içerik hazırlayacak bir ya da birkaç kişi olsaydı daha çok kişiye ulaşan veya paylaşılan trendlere uygun mesajlar yayınlamak isterdik.

BÖLÜM 2

**Salgının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve
Onların Çocuklarına Etkisine Dair Çalışmalar**

- Korona Virüs Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocukları ile Bitkisel Üretime Olası Etkisi Hızlı Değerlendirme
- Mevsimlik gezici tarım işçilerinin durumuna ilişkin veri, bilgi, belge toplama, derleme ve paylaşma
- Covid-19 Sürecinde Tarım Aracıları için Yol Haritası
- Covid-19 salgınının mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarına etkisine dair veri toplama ve görselleştirme
- Covid-19 Pandemisinin Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocukları Üzerindeki Etkisine Yönelik Türkiye’de ve Dünya Geneline Yapılan Çalışmalar ve Alınan Önlemler Haritası
- Covid-19 salgını süresince merkezden taşraya tedbirlerin akış örgütlenmesi analizi ve arşivleme
- Türkiye’de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalıştığı Başlıca İller, Ürünler, Aylar ve Covid-19 Pandemisinin Mevcut Durumu Haritası
- Türkiye’de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalıştığı Başlıca İller, Ürünler, Aylar ve Covid-19 Pandemisi Kapsamında Seyahat Sınırlaması ile Karantina Uygulaması Yapılan İller Haritası
- Mevsimlik Tarım İşçileri ve Çocukları için Covid-19 Tedbirleri
- Covid-19 Salgının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarının İnsan Haklarına Etkisinin İzlenmesi, Kanıt Temelli Savunu ve Müdahale Projesi
- Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri, Aileleri ve Çocukları için Covid-19 Salgını Destek Çantası Modelleri
- Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışmaya Gittikleri İllere Ulaşım Maliyetleri Haritası
- Türkiye’de Bitkisel Üretim Faaliyetlerinde Ücretler Haritası
- Tarım Aracısı Ne İş Yapar? Grafiği
- Koronavirüs Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocuklarının Fındık Hasadına Katılımına Olası Etkileri ve Önlemler Araştırması
- Mevsimlik gezici tarım işçilerinin acil ihtiyaçlarına yönelik aynı destek girişimi: CEO'lara mektup kampanyası
- Dünyada Bitkisel Üretimde Göçmen İşgücü Hareketliliği Haritası

17 MART 2020

COVID-19 SALGINININ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİ VE ONLARIN ÇOCUKLARI İLE BİTKİSEL ÜRETİME OLASI ETKİSİ HIZLI DEĞERLENDİRME

Araştırma Ekibi ve Raporu Hazırlayanlar: Dr. Besim Can Zırh, Dr. İlhan Zeynep Karakılıç, Özgür Çetinkaya, Selin Ayaş, Ayşe Özsoy, Ertan Karabıyık

Veri Girişi ve Analizi: Özgür Çetinkaya

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

Bütçe: 82.000 TL

Partner: Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)

ÇALIŞMANIN ÇIKTIŞI:

Virüs mü Yoksulluk mu? Korona Virüs Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocukları ile Bitkisel Üretime Olası Etkisi Hızlı Değerlendirme Raporu

ÇALIŞMANIN AMACI:

Küresel düzeyde etki eden Covid-19 salgınında en kırılgan ve görünmez gruplardan biri olan mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının maruz kaldıkları veya kalabilecekleri riskleri ortaya koymak ve bu risklerin en aza indirilebilmesi için politika önerileri geliştirilmesine katkı sağlamak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Küresel düzeyde etki yaratan Covid-19 salgınına karşı Türkiye’de tedbirlerin uygulanmaya başladığı 2020 Mart ve Nisan aylarında mevsimlik gezici tarım işçilerinin bir kısmı hâlihazırda bahçe ve tarlalarda üretim sürecine başlamışken büyük bir çoğunluğu ise üretim sürecine katılmak üzere göç sürecine hazırlanıyordu. Mevsimlik gezici tarım işçileri için alınan tedbirlerden sokağa çıkma yasağı, seyahat kısıtlılığı, barınma ve hijyen koşullarıyla ilgili olanların bitkisel üretime olumsuz etkisi olacağı ve uygulamalar konusundaki belirsizliğin bu etkiyi güçlendireceği öngörüldü. Bu nedenle Türkiye’de salgına karşı alınan tedbir kararlarının mevsimlik gezici tarım işçilerinin istihdamına nasıl yansıdığını incelemek, işçilerin ve özellikle çocuklarının

salgın sürecinde karşılaştıkları riskleri ortaya koymak ve bu risklerin en aza indirilebilmesi için öneriler geliştirmesine katkı sağlamak hedeflendi. Bu amaçla bir hızlı değerlendirme araştırması kurgulandı. Kısa süre içerisinde araştırma ekibi kurularak sahaya gitmeden veri toplama yöntem ve araçları belirlendi. ILO Türkiye ile iş birliği yapılarak çalışma 25 Mart 2020 tarihinde başlatıldı. Bir aylık yoğun bir çalışma ile saha araştırması ve rapor hazırlama süreci tamamlandı ve rapor 1 Mayıs 2020 tarihinde yayınlandı. Araştırma adını tarım araçlarıyla yapılan görüşmelerde sık sık dile getirilen *“Tarlada virüsten, çalışmaya gidemezsek yoksulluktan öleceğiz.”* ifadesinden aldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Araştırma yayınlandığı tarihten itibaren ilgi görerek basında haber, röportaj ve analiz olarak yer aldı. Kibele Project, Medyascope gibi platformların canlı yayınlarında, İstanbul Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen *“Covid-19 Salgınında Mevsimlik Tarım İşçilerinin Koşullarını Konuşuyoruz”* programında yöntem ve bulgular paylaşıldı. Araştırma bir siyasi parti tarafından politika belgesinde kaynak olarak kullanıldı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Salgının etkisinin artmaya başladığı mart ayı başında hedef gruplarımıza yönelik neler yapabiliriz diye düşünürken geliştirdiğimiz bu hızlı değerlendirme fikri talep olmasa da harekete geçmenin ne kadar doğru olduğunu gösterdi. Mevsimlik gezici tarım işçiliğinde hâlihazırda çalışanların ve göç sürecine katılanların durumlarını anlamaya, sürecin nasıl gelişeceğini değerlendirmeye ve darboğazların nasıl aşılabileceğine odaklanmak gerektiğini değerlendirdik ve harekete geçmek için atılması gereken ilk adımı kendimiz attık.
- Dijital araçların sahaya gidilemeyen ve uzaktan çalışılan süreçte araştırma yapmak, veri toplamak ve ekip çalışmasını etkin kılmak için kullanılabileceğini öğrendik. Ayrıca biriktirilen bilgi, deneyim ve sosyal sermaye yani saha bağlantıları da bu süreçte oldukça faydalı oldu. Tarım araçları, işçiler, yereldeki kurumlar ve kilit kişiler ile telefonda yapılan görüşmeler ve sahadan foto / video aktarımı talep etmek denenilen yeni yöntemlerdi. Yine de böyle kapsamlı ve acil bir araştırmayı Covid-19 sürecinde sahaya gitmeden yapmak araştırma yöntemi açısından zorlayıcıydı.

Özellikle sivil toplumun ve genel olarak ilgili kurumların, bu tip bir kriz döneminde yürütülmüş bu çalışmayı örnek alarak acil durumlarda hızlı hareket edebilme reflekslerini gözden geçirmelerini isteriz.

21 MART 2020

MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİNİN DURUMUNA İLİŞKİN VERİ, BİLGİ, BELGE TOPLAMA, DERLEME VE PAYLAŞMA

Koordinasyon: Ertan Karabıyık

Katkı Verenler: Cemre Yaşkeçeli, Sinem Bayraktar

ÇALIŞMANIN AMACI:

Mevsimlik gezici tarım işçileri ve ailelerinin Covid-19 salgınından ve tedbirlerden etkilenme durumları, yaşam ve çalışma ortamlarındaki koşullar ve acil ihtiyaçları belirlemek, sahadan edinilen bilgi ve belgeleri paylaşarak kurumların harekete geçmesine katkı vermek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Bitkisel üretim ve mevsimlik gezici tarım işçiliği konusunda mevcut bilgi ve deneyimimizden hareketle salgın ve tedbirlere rağmen tarımsal üretimin hız kesmeden devam edeceğini ve işgücü göçünün başlayacağını biliyorduk. Bu nedenle özellikle hizmet sunumunda ve insani yardım başta olmak üzere destek vermede ilgili kurumları harekete geçirmek için mevcut tüm veri, bilgi ve materyalleri yaygınlaştırmak istedik. Bu amaçla “MGİT ve Pandemi Whatsapp grubunu” kurduk. Grubun amacı konu odağında veri, belge, haber, tedbir, karar, sahadan gözlem, işleyişe dair güncel bilgi paylaşımı, iş birliği ve dayanışma halinde olmak oldu. Mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çalışan veya çalışmayan çocuklarına yönelik rol ve sorumluluk sahibi, çalışmalar yürüten veya konuyla ilgili olan tüm taraflardan temsilcileri bu gruba dahil etmeye çalıştık. Böylelikle sivil toplum kuruluşları, özel sektör firmaları, Birleşmiş Milletler kurumları, uluslararası kuruluşlar, akademisyenler yoğunlukta olmak 50 kurumdan 95 kişinin temsil edildiği bir iletişim kanalı oluşturulmuş oldu. Basında çıkan ilgili haberlerin, illerdeki uygulamaların ve resmi karar veya belgelerin paylaşıldığı grup aktif olarak devam ediyor. Hem bu grupta hem de

sosyal medya hesaplarında, 2017'den beri UNICEF Türkiye ile iş birliği halinde yürütülen Çocuk İşçiliği ile Mücadele Programı kapsamında üretilen mevcut durum raporları ve haritaları başta olmak üzere mevsimlik gezici tarım işçilerine dair en güncel belge ve veriler de yaygın paylaşıldı. Ayrıca evde kalınan bir dönemde sahadan anlık ve güncel veriye ulaşmak, fotoğraf ve videolar ile durumu tespit etmek için iletişim kurabilmeye yönelik bir tarım araçları veri tabanı oluşturuldu.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Mevsimlik gezici tarım işçilerinin en çok ihtiyaç duyduğu ve haklarının ihlal edildiği anda onlar adına harekete geçmenin ne kadar önemli olduğunu gördük. Bir kurumdan veya merciden talep gelmeden harekete geçmenin yani proaktif olmanın önemini öğrendik. Bir fona ya da kuruma göre değil bir duruma göre hareket etmenin de destek gördüğünü, alanda öncü rol oynayarak çalışmalarını başlatmanın yeni talepleri de getirdiğini deneyimledik. Örgüt içerisinde uygun iklim varsa kişiler görev beklemiyor, yapılması gerekeni hissederek görev alıyor ve ellerinden geleni yapıyorlar. Gönllünü koymanın, birlikte üretmenin ve kolektif emeğin gücünü ve gerekliliğini bir kez daha deneyimledik. Bilgi, deneyim, yeni fikirler, bireysel imkânlar ve sosyal sermayeyi kullanarak sonuca ulaştık. Bunda ekip içinde ve diğer paydaşlarla kurulan dil önemli oldu. Samimi, dürüst, yapıcı, açık ve yalın olmak anlaşılır, güvenilir ve işler bir iletişim ağına sahip olmamızı sağladı.
- Yönetim, görev dağılımı ve iş takibi gibi koordinasyona dair planlamayı kimin yapacağını belirlemek her zaman kolay olmadı. Bu görevi kimin alacağına dair detaylar bazı durumlarda kolayca belirlenirken, çoğunlukla yoğunluktan kaynaklanan bazı durumlarda ise işi sahiplenilen birinin olmaması sebebiyle belirlenemedi. Bu duruma çoğunlukla Kalkınma Atölyesi Genel Sekreteri çözüm bulmaya, görevler için uygun kişileri belirlemeye çalıştı.

Tüm bu süreci anlatmak, özellikle neyi nasıl yaptığımızı aktarmak önemli. Kalkınma Atölyesi salgın sürecinde hem çalışma tarzı ile hem de ürettikleri ile kurumsal hafızasında iz bırakacak olan bir süreç yaşadı ve biz bu sürecin başkalarına da anlatılması gerektiğine inanıyoruz.

- Öte yandan asıl yükümlülük sahibi olan kamu kurumlarını yeterince etkileyemedik. Kamu kurumları ile yeterli iletişimi tüm çabamıza rağmen kuramadık. Ayrıca mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan ailelere insani yardım yapılması konusunda kaynak yaratabilecek ve uygulama yapabilecek özel sektörü harekete geçirmek isterdik.

4 NİSAN 2020

COVID-19 SÜRECİNDE TARIM ARACILARI İÇİN YOL HARİTASI

Koordinasyon: Ertan Karabıyık

Metin Hazırlama: Ertan Karabıyık, Tuba Çameli

Katkı Verenler: Besim Can Zırh, Sinem Bayraktar

Tasarım: Kübra Karakaya

ÇALIŞMANIN ÇIKTIŞI:

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Hareketliliği: Saha Çalışanları ve Tarım Aracıları İçin Yol Haritası

ÇALIŞMANIN AMACI:

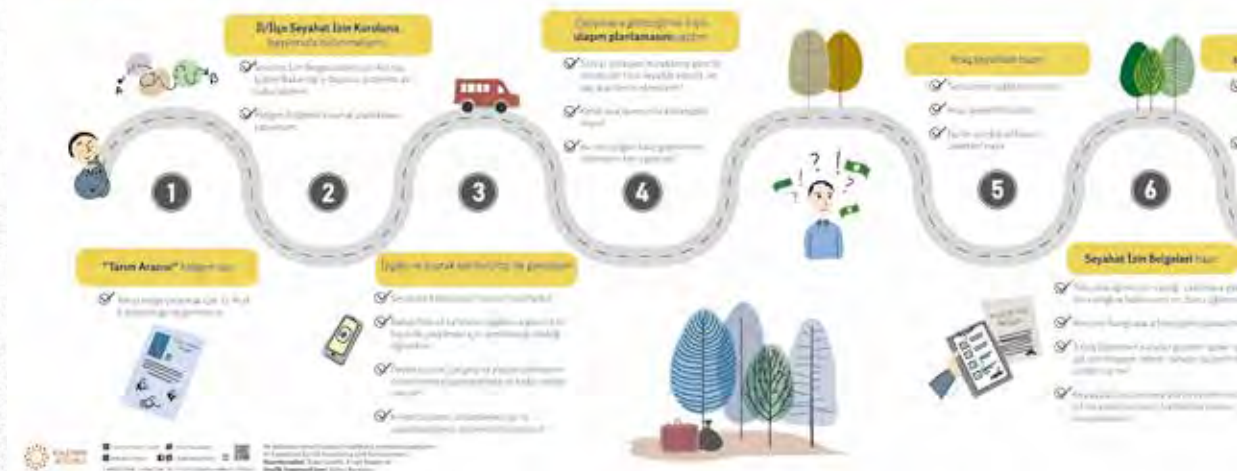
Mevsimlik gezici tarım işçisi hanelere yönelik Covid-19 tedbirlerinin nasıl uygulanacağını tarım aracıları için anlaşılır bir süreç şeması haline getirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Covid-19 salgınına ilişkin merkezi düzeyde duyurulan tedbirlerin yanı sıra İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulları ve Pandemi Kurulları tarafından alınan kararlar ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin seyahatleri, barınma ve çalışma koşullarında değişiklikler yapılması gerekti. Tarımsal üretim faaliyetlerinin ve işçi hareketliliğinin arttığı 2020 Nisan ayında takip edilmesi gereken adımlar ve hangi kurumlara başvuruların yapılması net ve anlaşılır değildi. Özellikle işçilerin ve ailelerin şehirler arası seyahatlerini üstlenen tarım aracılarının yönlendirilmeye ve bilgilendirilmeye ihtiyaçları olduğu görüldü. Bu amaçla ilgili tedbirler ve uyulması gereken prosedürleri listeleyen sade ve pratik bir materyal hazırlandı.

COVID-19 ÖNLEMLER REHBERİ 1

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Hareketliliği Saha Çalışanları ve Tarım Aracıları İçin Yol Haritası

CALIŞMANIN ETKİSİ:

Açık kaynak olarak paylaşılan şemaya özellikle sosyal medya hesaplarından erişen kullanıcılardan geri dönüşler oldu. Bu yol haritasının kısa bir rehber haline getirilmesi fikri daha sonra Hayata Destek Derneği ile birlikte **Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların İnsan Haklarının Temini için Adımlar** başlığında bir rehber hazırlama çalışmasına dönüştü.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- İçerik kurumlar tarafından yayınlanan genelgeler ve İl Pandemi Kurulu kararları kullanılarak hazırlandı. Resmî belgeler ve tedbirler anlaşılır değildi. Bürokrasinin yoğun olduğu bu karmaşık süreçlerin, görselleştirildiklerinde daha kolay anlatılabildiğini ve anlaşılabilirliğini gördük.
- Tek bir görselde 11 adımı gösteren tasarım yapmak zorlayıcıydı. Ayrıca merkezi düzeyde alınan kararlar ve bu kararlara bağlı olarak yerel düzeyde uygulamaya konulan tedbirler arasındaki farklılıklar nedeniyle adımları belirlemek de kolay olmadı. Adımları ve işlemleri doğrulamak için tarım aracıları ve işçilerle görüşmeler yaptık.
- Alınan tedbirlerin nasıl uygulanacağına dair adımları gösteren bu görseli daha interaktif hale getirip, sosyal medya üzerinden veya cep telefonlarından ulaşılabilir hale getirebilirdik. Ayrıca görseli poster formatına dönüştürerek basıp yaygın olarak dağıtabilir ya da animasyona dönüştürebilirdik. Tüm bu süreçte Kalkınma Atölyesi, bir sonraki olası kriz anında hangi fikirleri nasıl uygulamaya geçirebileceğine dair deneyim kazandı.

1 NİSAN 2020

COVID-19 SALGINININ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİ VE ONLARIN ÇOCUKLARINA ETKİSİNE DAİR VERİ TOPLAMA VE GÖRŞELLEŞTİRME

Veri Toplama: Selin Ayaeş, Ayşe Özsoy

Google Maps Veri Girişi: Selin Ayaeş

ÇALIŞMANIN ÇIKTIŞI:

Covid-19 Pandemisinin Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocukları Üzerindeki Etkisine Yönelik Türkiye’de Yapılan Çalışmalar ve Alınan Önlemler

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgını döneminde mevsimlik gezici tarım işçisi hanelerin hareketliliğini ve kurumların mevsimlik gezici tarım işçileri için neler yaptıklarını göstermek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Gıda ve ham madde tedarik zincirinin önemli bir parçası olan mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların ailelerinin yaşadıkları zorlukları ve Covid-19 sürecinden önce de var olan sorunları görünür hale getirmek amaçlandı. Süreçten en fazla etkilenen topluluklardan biri olan mevsimlik gezici tarım işçilerinin hareketliliğini daha hızlı izleyebilmek ve toplanan verilere herkesin kolayca erişebilmesini sağlamak için dijital harita kullanıldı. Bu harita aynı zamanda kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplumun Covid-19 tedbirleri kapsamında mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocukları için neler yaptıklarını belgelemeyi de sağladı.

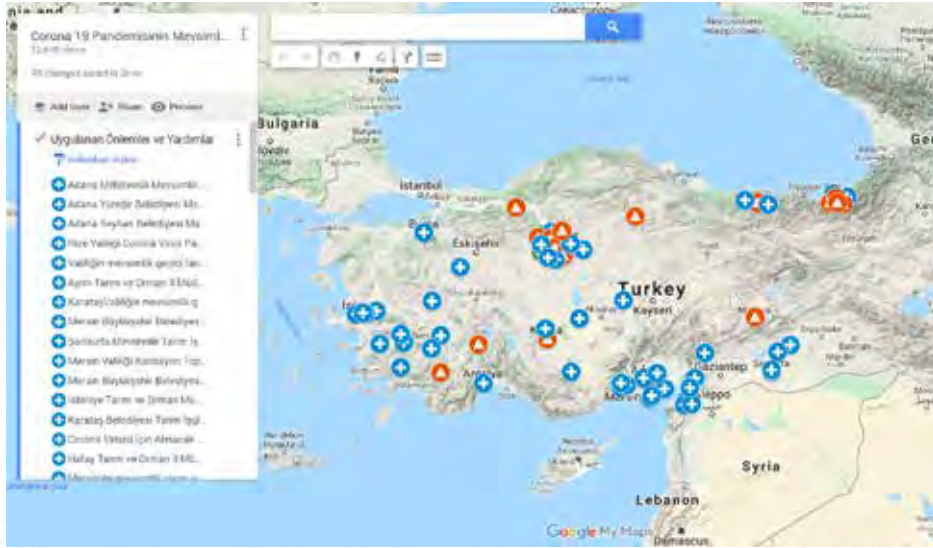
ÇALIŞMANIN ETKİŞİ:

Basılı bir materyal yerine dijital bir araç kullanılması izlemenin yöntem ve metotları konusunda farklı bakış açıları kazandırdı. Haritanın Etkiniz AB Programı uzmanlarının dikkatini çekmesi sonucunda Kalkınma Atölyesinin yaptığı destek başvurusu, 11 kişilik bir ekiple üç ay süren izleme, belgeleme ve savunu çalışmasının başlatılmasını sağladı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- İzleme, veri toplama ve veriyi dijitale dönüştürme deneyimi kazanıldı. Uzaktan çalışma süreci ile birlikte her yerden çalışmayı ve kurum kültürünü bu yeni duruma hızlıca adapte etmeyi öğrendik. Verileri sahadan olmasa da farklı kaynaklardan toplayabileceğimizi, farklı mekanlarda veya illerde olsak da birlikte ve ekip olarak çalışabileceğimizi gördük.
- Kalkınma Atölyesi'nin konuya dair kapasitesi fayda sağladı. Konuya vakıf, alanında uzman kişilerden katkı ve destek alındığından, nereden başlanacağına ve nerelere odaklanılması gerektiğine dair sorun yaşanmadı. Ne var ki doğru bilgiye ulaşmak çok kolay değildi.
- Haritanın daha fazla kişiye ve kuruma ulaşmasını istedik. Bunun için farklı sivil toplum kuruluşları ve kurumlarla iş birliği yapılabilirdi.

1 NİSAN 2020

COVID-19 PANDEMİSİNİN MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİ VE ONLARIN ÇOCUKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK TÜRKİYE'DE VE DÜNYA GENELİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR VE ALINAN ÖNLEMLER HARİTASI

Koordinasyon: Selin Ayaş

Danışman: Ertan Karabıyık

Türkiye Veri Toplama ve Metin Hazırlama: Selin Ayaş, Ayşe Özsoy

Dünya Veri Toplama ve Metin Hazırlama: Özgür Çetinkaya, Irmak Kocabay

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

- Covid-19 Pandemisinin Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocukları Üzerindeki Etkisine Yönelik Türkiye'de Yapılan Çalışmalar ve Alınan Önlemler Haritası 1 ve 2
- Dünya Genelinde Covid-19 Pandemisi Sürecinde Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Yaşadığı Problemler ve Bunlara Yönelik Alınan Önlemler Haritası 1 ve 2

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgınının dünyada ve Türkiye'de mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçilerine etkisine dair veri toplamak ve toplanan veriyi görselleştirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Kalkınma Atölyesi, mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve düzenlenmesi bağlamında, kurulduğu 2004 yılından bu yana saha araştırmaları yürütme, uygulama modelleri ve politika önerileri geliştirme, kapasite arttırma ve savunuculuk çalışmalarını hem merkezi düzeyde hem de yerel düzeyde yürütüyor. Birçok sivil toplum kuruluşu gibi Covid-19 salgını sürecini yakından takip eden Kalkınma Atölyesi 2020 Şubat ayından itibaren salgının hem mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan ailelerin hayatlarına hem de tarımsal üretime olumsuz etkisi olacağını ön görerek, salgın sürecinde bilgi, veri, belge toplama ve bu verileri paylaşma dahil ilgili kurum ve kişileri bir araya getirme, eşgüdümüne katkı verme, fikir geliştirme ve konuya dair savunuyu yapma gibi çalışmalara öncelik verdi. Uzaktan çalışmaya geçilen 2020 Mart ayının ortasından itibaren de mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan ailelerin hayatlarının salgından ve her geçen gün merkezi ve yerel düzeyde alınan kararlar ve tedbirlerden nasıl etkilendiklerini takip etmeye başladı. Ayrıca tarımsal üretim, gıda ve ham madde tedarik zinciri, ekonomi ve insan hakları odaklı kalkınma durumuna ilişkin gündem izlemesi de yapıyordu. Devam eden süreçte bu takibin bir izleme çalışmasına dönüştürülmesi, verilerin toplanarak harita olarak görselleştirilmesi fikri gelişti. Ayrıca Türkiye ile sınırlı kalınmaması, küresel çapta

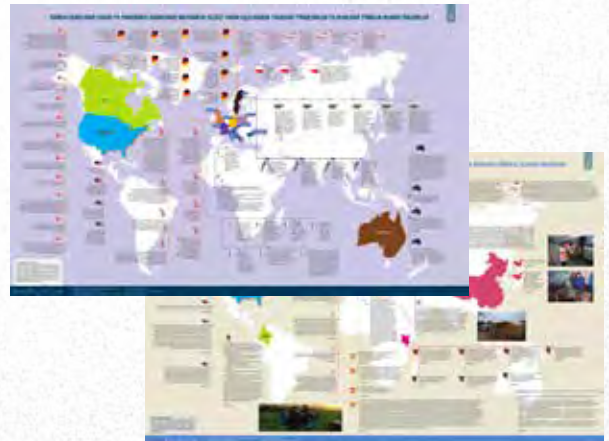
gelişmeler, salgın döneminde göçmen tarım işçilerin yaşadıkları sıkıntılar ve ülkelerde uygulamaya konulan çeşitli tedbirler hakkında da veri toplanması planlandı. Bu amaçla Türkiye ve dünya izleme çalışması için ayrı iki ekip kuruldu.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Kısa vadede haritalar Etkiniz AB Programı uzmanlarının dikkatini çekti ve böylece Kalkınma Atölyesi destek başvurusunda bulunarak 11 kişilik bir ekiple üç ay süren izleme, belgeleme ve savunu çalışması başlatıldı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- İzleme, arşivleme, veri görselleştirme, belgeleme, savunu yapma devam eden bir süreç. Her hafta yeni ve güncel veriler ile çalışılsa da amaç, odak ve hedef grup aynı kaldığı için izleme çalışmasını hem sonuçlara hem de sürece odaklanarak gerçekleştirmek gerektiğini gördük. Değişim, dönüşüm çoğunlukla yavaş oldu. Görünmeyenlerin, en kırılgan grupların durumlarının gündeme gelmesini bir fırsat olarak kullanarak bu insanların haklarını savunma çabamızı arttırdık. Zamanında, hızlı ve kolektif halde hareket etmenin önemini anladık.
- Veri kaynakları çoğunlukla basında çıkan haberler olduğu için tek bir kaynaktan (haber ajansından) servis edilme durumunda tekrar eden ya da eski bir haberin güncellenmiş hali olduğu için temelde aynı olan haberler günlerce karşımıza çıktı. Günlük veya gün aşırı tarama yaparken bunları elemek gerekti.
- Ekibi büyütürken özellikle dünya için İngilizce, İspanyolca ve Türkçe dışındaki dillerde de tarama yapmak belki daha çok veriye ulaşmayı sağlayabilirdi. Metin hazırlama, düzelti veya editörlük desteği alabilseydik iyi olurdu.

6 NİSAN 2020

COVID-19 SALGINI SÜRESİNCE MERKEZDEN TAŞRAYA TEDBİRLERİN AKIŞ ÖRGÜTLENMESİ ANALİZİ VE ARŞİVLEME

Metin Hazırlama: Ertan Karabıyık, Tuba Çameli

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Covid-19 salgını süresince merkezden taşraya tedbirlerin akış örgütlenmesi

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgını sürecinde mevsimlik gezici tarım işçileri odağında tedbir alan ve destek yürüten kamu kurum ve komisyonlarının hangileri olduğunu göstermek, alınan karar ve tedbirleri arşivleyerek içerik analizi yapmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Mevsimlik gezici tarım işçileri odağında salgın tedbirlerinin ve süreçlerin nasıl işlediği net ve anlaşılır değildi. Nasıl hareket edileceğine dair belirsizlik hakimdi. Özellikle işçilerin ve ailelerinin şehirler arası seyahatleri için izin belgesini nasıl ve nereden alacakları konusunda yani genel olarak izin alma süreci hakkında başlangıçta büyük karışıklıklar yaşandı. Bu nedenle öncelikle merkezi düzeyde alınan kararlara ve yapılan açıklamalara göre hangi kamu kurumlarına ne görevler verildiğine dair basit ve anlaşılır bir akışın ortaya konulması elzemdi. İşlemlerin nasıl gerçekleşmesi gerektiği bilinmedikçe süreçteki aksaklıklar ve eksiklikler devam edecek, yaşanan sıkıntılara nasıl müdahale edilmesi gerektiğini tespit etmek zor olacaktı. Bu noktadan hareketle, ilgili tüm resmî açıklamalar, genelgeler, merkezi ve yerel düzeyde alınan kararlar arşivlendi. Ardından hem ulusal düzeyde hem de il ve ilçe düzeyinde Covid-19 salgını sürecinde mevsimlik gezici tarım işçileri için tedbir alan ve destek veren kurum ve komisyonlar belirlendi.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Sosyal medya hesapları dahil hiçbir platformda yaygınlaştırılmayan akış şeması **Virüs mü Yoksulluk mu? Korona Virüs Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocukları ile Bitkisel Üretime Olası Etkisi Hızlı Bir Değerlendirme Raporu** ile **Fındık Dalda Kalmaz: Koronavirüs Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocuklarının Fındık Hasadına Katılımına Olası Etkileri ve Önlemler Hızlı Araştırma Raporunda** yayınlandı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Kaymakamlıkların ve ilçe düzeyindeki kurulların süreçte yeterince yer almadıkları, il düzeyinde kurulan bazı kurul ve komisyonların faal olmadıkları veya yalnızca merkezi düzeyde alınan kararları tekrar ettikleri yani merkezi düzeyde alınan kararlara il içi işleyişe özgü maddeler eklemedikleri görüldü.
- Akış şeması analiz yapmayı kolaylaştırdı. İlgili ve rolü olan mercilerin hangileri olduğunu anlamak merkezi düzeyde alınan kararların yerel düzeye nasıl yansıdığını ortaya koymak için gerekliydi.
- Her ilde salgın ve tedbirler özelinde kurulan kurul ve komisyonların ve sorumluluk verilen taşra teşkilatlarının her bir toplantısında alınan kararları takip etmek mümkün olmadı. Bunun nedeni olarak hem küçük bir ekip ile oldukça yoğun bir çalışma düzeninde yarı zamanlı çalışılması hem de konu özelinde farklı illerde düzenlenen her bir toplantının kararlarının basına yansımaması veya kurumların internet sayfasında yayınlanmaması gibi durumlar gösterilebilir.
- Şema raporlardan daha önce ayrı bir savunu materyali olarak da yayınlanabilirdi. Ayrıca tüm tedbirlerin depolandığı arşiv, okuyucu dostu bir formatta düzenlenerek Kalkınma Atölyesi web sayfası içerisinde açık kaynak haline getirilebilirdi.

Bu grafiğin daha da yaygınlaştırılmasını sağlayabilir, kararları bu kurullar özelinde izlemeye devam ederek kararların hedef grup tarafından öğrenilmesini sağlayacak yaratıcı bir çözüm geliştirebilirdik.

7 NİSAN 2020

TÜRKİYE'DE MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİNİN ÇALIŞTIĞI BAŞLICA İLLER, ÜRÜNLER, AYLAR VE COVID-19 PANDEMİSİNİN MEVCUT DURUMU HARİTASI

Veri Toplama: İhsan İznebioğlu, Ertan Karabıyık

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Türkiye'de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalıştığı Başlıca İller, Ürünler, Aylar ve Covid-19 Pandemisinin Mevcut Durumu Haritası

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 vakalarının en çok görüldüğü iller ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalıştığı başlıca iller, ürünler ve ayları tek bir haritada göstererek işçi hareketliliği ve buna dair alınması gereken tedbirlerin gerekliliğini gündeme getirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Tarımsal üretim faaliyetlerinin yoğunlaştığı ve dolayısıyla işçi hareketliliğinin arttığı bir dönemde, Sağlık Bakanlığı durumu kritik ve orta olan, evde izlenen ve taşıyıcı ama semptomu olmayan vakaları Türkiye haritası üzerinde il bazlı görselleştirerek açıkladı. Bu sistemden ulaşılan veri, Kalkınma Atölyesi ve UNICEF iş birliğinde yürütülen Çocuk İşçiliği ile Mücadele Programı kapsamında 2019 Temmuz ve Kasım ayları arasında Adana, Ankara, Bursa, Eskişehir, Konya, Manisa illerinde yürütülen mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarına ait mevcut durum tespit çalışması verileri ile birleştirildi. Ayrıca, Sakarya, Düzce ve Ordu illerine fındık hasadına giden mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarına dair 2019 Ağustos ayına ait tahmini veriler kullanıldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Özellikle gazeteciler tarımsal üretimde mevsimlik işgücü hareketliliği ile Covid-19 salgının bağlantısını bu haritayla fark ettiler. Mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik özel tedbirler alınması gerektiği vurgusu arttı.

- Türkiye’de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalıştığı Başlıca İller, Ürünler, Aylar ve **COVID 19 Pandemisinin Mevcut Durumu** (7 Nisan 2020 tarihi itibarıyla)

12 NİSAN 2020

TÜRKİYE'DE MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİNİN ÇALIŞTIĞI BAŞLICA İLLER, ÜRÜNLER, AYLAR VE COVID-19 PANDEMİSİ KAPSAMINDA SEYAHAT SINIRLAMASI İLE KARANTİNA UYGULAMASI YAPILAN İLLER HARİTASI

Veri Toplama: İhsan İznebioğlu, Ertan Karabıyık

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

İngilizceye Çeviri: Neslihan Kılıçaslan

İngilizce Redaksiyon: Sinem Bayraktar

ÇALIŞMANIN ÇIKTIŞI:

Türkiye'de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalıştığı Başlıca İller, Ürünler, Aylar ve Covid-19 Pandemisi Kapsamında Seyahat Sınırlaması ile Karantina Uygulaması Yapılan İller Haritası 1 ve 2

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 tedbirleri kapsamında ile giriş çıkış yasağı uygulanan iller ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalıştığı başlıca iller, ürünler ve ayları tek bir haritada göstererek işçi hareketliliğini ve buna dair alınması gereken tedbirlerin gerekliliğini gündeme getirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

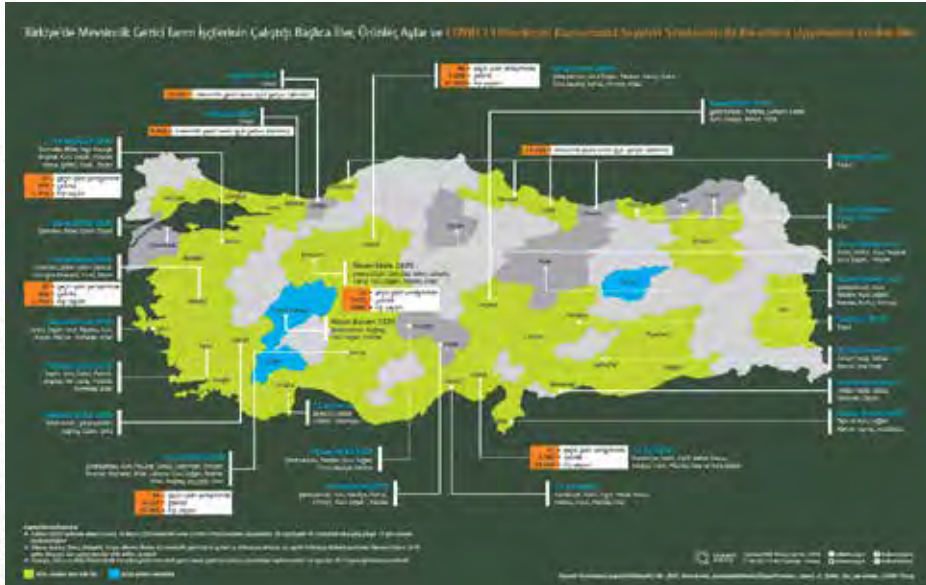
Nisan itibariyle bitkisel üretim faaliyetlerinde işgücü ihtiyacı arttıkça mevsimlik gezici tarım işçilerinin iller arası göç süreci de başladı. Aynı dönemde Covid-19 salgını sebepli vaka sayıları arttıkça yeni tedbirler uygulandı. 4 Nisan 2020 tarihinde alınan kararla 19 Nisan 2020 tarihinde kadar Büyükşehir statüsündeki 30 il ve Zonguldak için şehir giriş ve çıkışlarının 15 gün süreyle durdurulması bunlardan biriydi. Karar 18 Nisan 2020 Cumartesi günü saat 24.00'den itibaren 15 günlük süre için uzatıldı. Ardından kararın bitiş tarihi olan 3 Mayıs 2020 Pazar günü saat 24.00'den itibaren 1 günlük uzatma daha yapıldı. Bir diğer tedbir tarımsal üretimin sürekliliğini korumak için mevsimlik gezici tarım işçilerinin iller arası ulaşımı için seyahat belgesi alma zorunluluğuydu. İşgücü hareketliliğinin hangi bölgelere doğru olduğunu, hangi ürünlerde ve aylardaki çalışma süreçlerini kapsadığını, seyahat yasağı ve karantina uygulaması olan illerin hangileri olduğunu birbirleriyle ilişkili olarak gösteren haritalar hazırlanmak istendi. Amaç hem seyahat izni ihtiyacının ve göç sürecinin planlanmasına katkı vermek hem de ilgili kurumların bu konuda ön bilgiyi edinmesini sağlamaktı. İlk harita 13 Nisan 2020 tarihinde, güncel bilgilerin eklendiği ikinci harita ise 4 Mayıs 2020 tarihinde yayınlandı. İkinci harita özellikle Birleşmiş Milletler kuruluşları ve uluslararası kurumlarla da paylaşılacak üzere İngilizceye çevrildi.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Uluslararası kuruluşlar Türkiye’de tarımsal üretimde mevsimlik işgücü hareketliliği ile covid-19 salgının bağlantısını bu haritayla fark ettiler. Mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik özel tedbirler alınması gerektiğine dair kanıt temelli savunu güçlendi.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Kalkınma Atölyesi’nin mevcut teknik bilgisi, sahadan hızlıca bilgi edinme ve veri doğrulama kapasitesi haritaların çok kısa sürede hazırlanmasını sağladı. Fikir aşamasından metin hazırlamaya, tasarımdan yayınlamaya ekip içi sık ve yakın iletişim hızlı hareket edilmesini sağladı.
- Covid-19 salgını devam ederken savunu materyalleri ürettikçe daha çok takip edilen bir kuruluş haline geldik. Özellikle Birleşmiş Milletler kuruluşları ve uluslararası kurumlar bu materyallerin İngilizcelerini talep etmeye başladılar. Ancak gönüllü emek ile ve finansal destek olmadan üretilen bu materyallerin çeviri masrafını karşılamak ve çevirinin kontrol edilmesi için zaman ayırmak mümkün değildi. Ne var ki ilk harita yayımlandıktan sonra gönüllü olarak çeviri desteği talebi geldi ve böylece ikinci harita Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde yayınlandı.
- Tüm materyalleri Türkçe ve İngilizce olarak yayınlamak veya materyallerin İngilizcelerini sonradan hazırlayarak yaygınlaştırmak savunumuzu güçlendirebilirdi. Sonuçta ileride yapacağımız çalışmalarda çeviri için finansal destek alabileceğimiz kaynakları araştırmaya karar verdik.

13 Nisan 2020

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ VE ÇOCUKLARI İÇİN COVID-19 TEDBİRLERİ

Metin Hazırlama: Tuba Çameli, Ertan Karabıyık

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

İngilizceye Çeviri: Neslihan Kılıçaslan

İngilizce Redaksiyon: Sinem Bayraktar

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Mevsimlik Tarım İşçileri ve Çocukları için Covid-19 Tedbirleri Grafiği (Türkçe ve İngilizce)

ÇALIŞMANIN AMACI:

Mevsimlik tarım işçisi hanelerin Covid-19 salgınında şehirler arası ulaşım süreçlerinde, barınma ve çalışma koşullarında sağlıklarını korumaya yönelik alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu göstermek; bu tedbirlerin uygulanması ve tarım işçilerine destek sağlanması konularında rol ve sorumluluğu olan kişi ve kurumlara dair görsel bir materyal hazırlamak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Türkiye’de sayısı yaklaşık bir milyona yaklaşan mevsimlik gezici tarım işçisi aile her sene çocuklarıyla birlikte tarımsal üretim faaliyetlerinde çalışmak amacıyla sürekli yaşadıkları illerden başka illere doğru yola çıkıyor. Covid-19 salgını süresince ulusal ve yerel düzeyde alınan tedbirlerin evde kalması mümkün olmayan, çalışmaya devam eden bu grubu da kapsayabilmesi için ek düzenlemeler yapılması gerektiğini göstermemiz gerektiğini biliyorduk. Bu amaç doğrultusunda, sağlık, eğitim, çocuk koruma, yaşam ve çalışma ortamı odağında temel hak ve hizmetler ve bu bağlamda rol ve sorumluluğu olan tüm aktörler basit ve savunulabilir materyal olarak kullanılabilecek şekilde görselleştirildi.

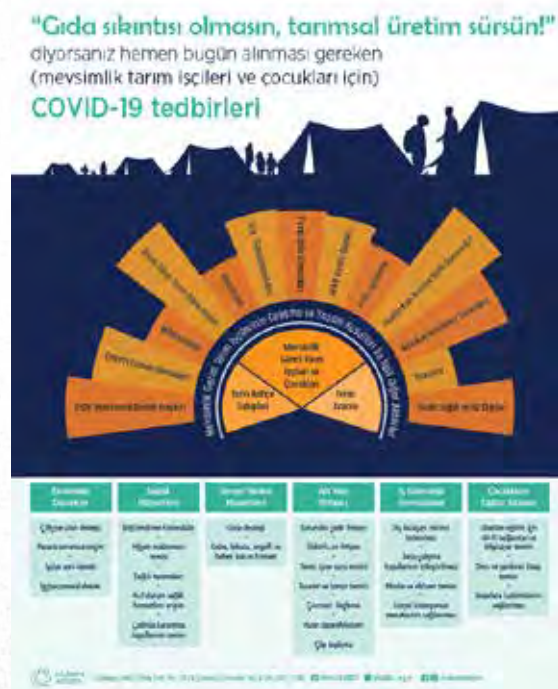
ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Açık kaynak olan şemaya özellikle Kalkınma Atölyesi’nin sosyal medya hesaplarından geri dönüşler oldu. Hayata Destek Derneği ile birlikte **Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların İnsan Haklarının Temini için Adımlar** başlığında bir rehber hazırlama fikri için bu şemadan da yararlandı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Acil durumlarda ve kriz durumlarında hedef gruplarımıza ve çalışma alanlarımıza yönelik savun materyallerimizin olmadığını, bu durumlara karşı hazırlıklı olmadığımızı fark ettik. İhtiyaçların ve özellikle yükümlülüğü olan kurumlardan talep edileceklerin neler olduğunu böylesi sade bir şekilde gösteren yayınlara ihtiyacımız olduğunu gördük.
- Kurumsal bilgi ve deneyimimiz sayesinde içeriği hızlıca hazırladık fakat şemanın yaygınlaştırılmasında sosyal medya hesaplarında duyurma, farklı platformlardan destek alma veya farklı kurumlar ile paylaşma girişimlerimiz yeterli olmadı. Yerel düzeydeki kurumların bu şemayı dikkate alarak harekete geçmesi için daha yakın temas, takip ve il düzeyinde savunuculuk çalışmaları yürütülebilirdi.
- Şemada yer alan her bir hak ve hizmet alanı ve ihtiyaç için benzer şemalar üretebilirdik. Ürettiklerimizi hem olası kriz durumlarına hazırlıklı olabilmek hem de genel olarak savun çalışmamızda kullanabilmek için rehberlere çevirmemizin büyük bir ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Ek olarak bu çalışmaların rehber haline getirilip adımların ve her adımda takip edilecek işlemlerin belirlenmesinin daha da faydalı olacağına inanıyoruz.

14 NİSAN 2020

COVID-19 SALGINININ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİ VE ÇOCUKLARININ İNSAN HAKLARINA ETKİSİNİN İZLENMESİ, KANIT TEMELLİ SAVUNU VE MÜDAHALE PROJESİ

Koordinatör: Sinem Bayraktar

Danışman: Ertan Karabıyık

İzleme ve Veri Toplama (Türkiye): Selin Ayaş, İhsan İznebioğlu, Ayşe Özsoy

İzleme ve Veri Toplama (Dünya): Özgür Çetinkaya, Irmak Kocabay, Buse Ceren Otaç

İzleme Çalışması Raporu Hazırlama: Sinem Bayraktar, Özgür Çetinkaya

Editörlük: Tuba Çameli

Redaksiyon: Tuba Çameli, Şöhret Baltaş, Buse Ceren Otaç

Süreç Analizi Araştırma Ekibi: Sinem Bayraktar, Ayşe Özsoy, Kübra Karakaya

Süreç Analizi Raporu Hazırlama: Sinem Bayraktar

Veri Görselleştirme ve Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım, Kübra Karakaya

Yaygınlaştırma: Sinem Bayraktar, Ayşe Özsoy, Kübra Karakaya

Partner: Etkiniz AB Programı

Bütçesi: 241.500 TL

Yürütme tarih aralığı: 8 Mayıs – 31 Temmuz 2020

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

- Covid-19 Pandemisinde Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerine ve Onların Çocuklarına İlişkin Gelişmeler / Türkiye Haritası II-III-IV-V-VI-VII-VIII-IX
- Covid-19 Pandemisinde Mevsimlik ve Göçmen Tarım İşçilerine İlişkin Gelişmeler / Dünya Haritası II-III-IV-V-VI-VII-VIII-IX
- Covid-19 Pandemisinde Mevsimlik Gezici ve Göçmen Tarım İşçilerine İlişkin Gelişmeler E-Bülten I-II-II
- 2020 Mart-Nisan-Mayıs-Haziran Ayı Covid-19 Pandemisi Sürecinde Kalkınma Atölyesi'nin İzleme, Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları Süreç Şeması ve E-Bülten

- Covid-19 Salgınında Türkiye’de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerine ve Onların Çocuklarına İlişkin Gelişmeler İzleme ve Belgeleme Çalışması (31 Mart – 2 Haziran 2020) Infografik, Harita ve Zaman Akışı
- Covid-19 Salgınında Dünyada Mevsimlik ve Göçmen Tarım İşçilerine İlişkin Gelişmeler İzleme ve Belgeleme Çalışması (30 Mart – 12 Haziran 2020) Infografik, Harita ve Zaman Akışı
- Covid-19 Salgınında Dünyada ve Türkiye’de Mevsimlik Gezici ve Göçmen Tarım İşçilerine İlişkin Gelişmeler İzleme ve Belgeleme Çalışması (30 Mart – 12 Haziran 2020) E-Bülten
- Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışmaya Gittikleri İllere Ulaşım Maliyetleri Haritası
- Dünyada Bitkisel Üretimde Göçmen İşgücü Hareketliliği Haritası
- Salgında Ötelenenler: Covid-19 Salgınında Dünyada ve Türkiye’de Mevsimlik Gezici ve Göçmen Tarım İşçilerine ve Onların Çocuklarına İlişkin Gelişmeler; İzleme ve Belgeleme Çalışması Raporu
- Salgında Önceliklendirilenler: Covid-19 Salgını Sürecinde Kalkınma Atölyesi’nin İzleme, Analiz, Belgeleme ve Savunu Çalışmaları Raporu ve Mart-Nisan-Mayıs-Haziran Süreç Şeması
- 18 adet izleme haritasının Google maps üzerinden dijitalleştirilmesi ve harita.ka.org.tr arayüz

ÇALIŞMANIN AMACI:

Türkiye’de Covid-19 salgını süresince mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan ailelerin sağlığının korunması ve güvenliğinin sağlanmasına ve temel insan haklarının teminine ilişkin çalışmaların ve alınan tedbirlerin izleme çalışmaları yapabilmek, değerlendirilmek ve ilgili aktörleri harekete geçirmek için kullanılmasını sağlamak.

ÇALIŞMANIN ALT HEDEFLERİ:

- Dünya genelinde Covid-19 salgını sürecinde mevsimlik ve göçmen tarım işçilerinin yaşadıkları sorunları ve konuyla ilgili alınan önlemleri ortaya koymak, iyi uygulamaları Türkiye’ye taşımak.
- Salgının hedef kitleye, tarımsal üretime, gıda güvenliğine, toplum sağlığına ve sosyal kalkınmaya etkisini göstermek.
- Böylesi acil durumlarda harekete geçmek ve eşgüdüm sağlamak için bir yol haritası oluşturulmasına katkı vermek.
- Mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçilerinin mevcut yaşam ve çalışma koşullarının gündeme taşınması ve ihtiyaç duyulan müdahalelerin yapılması için baskı unsuru olmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Dünyada ve Türkiye’de etkisi her gün ve her saat artan Covid-19 salgınının mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarına etkisini ve bu kapsamda yapılanlara dair gelişmeleri içeren izleme çalışması 2020 Mart ayı sonunda Kalkınma Atölyesi tarafından başlatıldı. 2020 Nisan ayı başında küresel ve ulusal düzeyde gelişmeleri ortaya koyan çevrim içi açık kaynak haritalar yayınlandı. Hak ve kanıt temelli savunuyu yapan bir sivil toplum kuruluşu olarak Kalkınma Atölyesi’nin böylesi acil bir durumda kısa sürede harekete geçme, rol ve sorumluluğu olan aktörleri harekete geçirme çabası çok çeşitli faaliyetler ile somutlaştı. Tüm bu çalışmaları bütüncül bir bakış açısıyla bir araya getirmek, tek bir proje gibi yürütmek istedik. Bu nedenle izleme çalışmasını ve kanıt temelli savunuyu ekipler halinde görev dağılımı yaparak daha sistematik bir şekilde yürüttük. Savunu hedeflerimize uygun olacak şekilde, toplanan verilerin herkesin erişimine açık olan dijital ortamlarda yaygın paylaşıma imkân verecek şekilde görselleştirilmesi çalışmalarına başladık. Bir taraftan da bu izleme, belgeleme ve savunuyu sürecine dair öz değerlendirmemizi paylaşarak, böyle bir acil duruma dair hafıza oluşturmayı ve gelecekte karşılaşılabilecek benzer durumlara karşı hazırlıklı olunmasını sağlamayı amaçladık. Bu bütüncül ve hak temelli yaklaşımda uluslararası insan hakları mekanizmaları ve ilgili haklar temel alındı. Tüm yayınlar <http://>

www.ka.org.tr/kategori/34/Covid-19-Pandemi dosyasında arşivlenerek erişime açıldı. Dünya genelinde 70 ülkeyi kapsayan 389 veri, Türkiye genelinde ise 62 il ve KKTC'yi kapsayan 455 veri, dijital harita haline getirilerek harita.ka.org.tr adresinde yayınlandı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Çalışmanın, hakları ihlal edilen ve ayrımcılığa uğrayanlara yönelik izleme, belgeleme, veri görselleştirme ve kanıt temelli savunma yapma çalışmalarına katkı sağlaması, farklı kurum ve kişileri benzer çalışmalar yapmak için cesaretlendirmesi beklenmektedir.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

Bakınız **Salgında Ötelenenler: Covid-19 Salgınında Dünyada ve Türkiye’de Mevsimlik Gezici ve Göçmen Tarım İşçilerine ve Onların Çocuklarına İlişkin Gelişmeler İzleme ve Belgeleme Çalışması Raporu**

22 NİSAN 2020

MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİ, AİLELERİ VE ÇOCUKLARI İÇİN COVID-19 SALGINI DESTEK ÇANTASI MODELLERİ

İçerik Hazırlama: Mehtap Taşkın, İhsan İznebioğlu,
Ertan Karabıyık, Sinem Bayraktar

Tasarım: Kübra Karakaya

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri, Aileleri ve Çocukları için Covid-19 Salgını Destek Çantası Modelleri

ÇALIŞMANIN AMACI:

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin ve ailelerinin hastalıktan korunmaya yönelik önlemler çerçevesinde ihtiyaç duydukları koruyucu ekipmanları ve hijyen malzemelerini içeren örnek kit içerikleri hazırlayarak aynı destekte bulabilecek kurum veya kişilerin dağıtım yapmasını sağlamak için savunu yapmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Mevsimlik gezici tarım işçiliği konusunda hem teknik bilgimiz hem de saha bağlantılarımız olduğu için birçok kurum, kuruluş ve kişiden işçilerin ve ailelerin salgın döneminde en acil ihtiyaçlarının ne olduğu üzerine çok soru geliyordu. Bu nedenle rehber niteliğinde listeler hazırlanması için piyasa araştırması yapıldı. Tarım araçları ve işçiler ile temas kurularak en acil ve gerçekçi ihtiyaçların neler olduğu belirlendi. Ardından listeler gruplanarak; işçiler, aileler ve çocuklar için özelleştirilmiş destek çantası içerikleri tasarlandı. Bu çanta modelleri aynı yardım yapma kapasitesi olan (malzemeleri bir araya getirecek ve dağıtımını organize edebilecek) uluslararası ve yerel sivil toplum kuruluşları, özel sektör firmaları, yerel kurumlar ile paylaşarak savunu yapıldı. Destek çantası modelleri ayrıca Kalkınma Atölyesi sosyal medya hesapları kullanılarak yaygınlaştırıldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Bazı sivil toplum kuruluşları ve platformlar modelleri kendi iletişim ağları ve sosyal medya hesaplarında paylaşarak yaygınlaştırdılar. Yurttaş Dayanışma Ağı bunlardan biri oldu. Bir şirket, oluşturulan modeli uyarlayarak pamuk hasadında çalışacak işçiler için kullandı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Acil durumlarda hedef gruplarımıza yönelik destek paketi listelerinin elimizde hazır olması gerektiğini anladık. 2019 Aralık ayında Adana'da yaşanan sel felaketinde mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin acil ihtiyaçlarının karşılanmasında ve ailelere insani yardım ulaştırılması konusunda eksiklikler olduğuna dair deneyimimizle paralel şekilde, acil durumlar öncesinde elimizde böylesi listeler olması gerektiğini bir kez daha gördük. Saha uzmanlarımızın teknik bilgisi listelerin hazırlanması için piyasa araştırması yapmada faydalı oldu.
- Her bir çanta modeli için ortalama bütçeyi belirlemek kolay olmadı. Toplu alım veya üretim olasılıkları düşünülerek tespit yapılmaya çalışıldı. Dağıtım (nakliye, teslimat, depolama) masrafları bütçeye dahil edilemedi.
- Hazırlanan destek çantası modellerinin özel sektörün ilgisini çekmesini istedik. Salgın sürecinde ihtiyaç halinde ve kırılgan durumda birçok kişi ve topluluğun olması nedeniyle sıra kırsalda, en görünmez ve zor ulaşılır olan mevsimlik gezici tarım işçilerine gelmedi.

29 Nisan 2020

MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİNİN ÇALIŞMAYA GİTTİKLERİ İLLERE ULAŞIM MALİYETLERİ HARİTASI

Koordinasyon: Sinem Bayraktar

Veri Derleme: Ertan Karabıyık, Sinem Bayraktar, Ayşe Özsoy, Selin Ayaeş, Özgür Çetinkaya

Veri Analizi: Sinem Bayraktar

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

Covid-19 Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarının İnsan Haklarına Etkisinin İzlenmesi, Kanıt Temelli Savunu ve Müdahale Projesi

Partner: Etkiniz AB Programı

Bütçesi: 241.500 TL

Yürütme tarih aralığı: 8 Mayıs – 31 Temmuz 2020

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışmaya Gittikleri illere Ulaşım Maliyetleri (2019 - 2020) Haritası

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgınında alınan şehirler arası ve şehir içi ulaşımına dair tedbirlerin mevsimlik gezici tarım işçilerine ve işverenlere ek maliyetini göstermek, bu masraflar için finansal kaynak yaratılmasına ve tarım işçilerinin şehirler arası ulaşımaları için çözümler üretilmesine katkıda bulunmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan aileler çalışmak amacıyla sürekli yaşadıkları, yani ikamet ettikleri il veya yörelerden başka illere yaptıkları şehirler arası seyahatin (veya göç) yanı sıra yaşadıkları geçici çadır yerleşimlerinden tarla veya bahçelere gitmek için şehir içi yolculuk yapmaktadırlar. Covid-19 salgını ile birlikte bazı illere giriş-çıkışların sınırlandırılması, seyahat izni belgesi alma zorunluluğu ve şehirler arası ve şehir içi yolculuklarda uygulanan ek tedbirler mevsimlik gezici tarım işçilerine ve tarım araçlarına ek masraflar yarattı. Ulaşım maliyeti bazı durumlarda üretimi bile etkiledi. Bu nedenle 2019 ve 2020 yıllarındaki ulaşım maliyetlerinin karşılaştırması yapılarak zaten asgari ücretin altında ödeme alan bu yoksul ailelerin gelirinin ek masrafların etkisi ile daha da azaldığına dikkat çekmek istendi. Haritada, 2019 ve 2020 yıllarında mevsimlik gezici tarım işçilerinin,

çıkış ili olan Şanlıurfa'dan tarımsal üretim faaliyetlerinde çalışmak için gittikleri 21 varış iline aile başına tek yön ulaşım maliyetleri görselleştirildi.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Ulaşım maliyetlerine ilişkin savunumuz daha arttı; gazeteciler haber ve röportaj yapmak için talepte bulundular. Ulaşımın işçiler bakımından ne kadar önemli olduğu ortaya çıktı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Tam zamanında, konu gündemdeyken verilerin görselleştirildiği materyallerin elde olmasının kanıt temelli savunuyu güçlendirdiğini gördük. Verilerin yalın analizlerini yapmak ve *"Bu haritada ne göstermek, neye dikkat çekmek istiyoruz?"* sorusuna cevap vermek kilit noktalar.
- Ekip içinden metinlerin anlaşılabilirliğine dair geribildirim almak, hatta mümkünse metinleri çalışmada yer almayan kişilere okutarak anlaşılabilirliği sorgulamak faydalı oldu.
- Ulaşım ücretleri ilden ile, taşınan kişi sayısına ve ulaşım zamanına göre değişim gösteriyordu. Net bir ücret öğrenmek zordu. Bu nedenle birkaç görüşme yapılarak ortalama rakam çıkartıldı.
- Konu basının gündeminde yer almış olsa da değişime neden olamadı. Bu konuda rol ve sorumluluğu olan kamu kurumlarının ve destek verebilecek özel sektörün dikkatini çekemedik.

2 MAYIS 2020

TÜRKİYE'DE BİTKİSEL ÜRETİM FAALİYETLERİNDE ÜCRETLER HARİTASI

Koordinasyon: Sinem Bayraktar

Veri Derleme: Ertan Karabıyık, Sinem Bayraktar, Ada Karabıyık, Necmettin Yemiş

Veri Analizi: Sinem Bayraktar

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

Covid-19 Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarının İnsan Haklarına Etkisinin İzlenmesi, Kanıt Temelli Savunu ve Müdahale Projesi

Partner: Etkiniz AB Programı

Bütçesi: 241.500 TL

Yürütme tarih aralığı: 8 Mayıs – 31 Temmuz 2020

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Türkiye’de Bitkisel Üretim Faaliyetlerinde Ücretler (2019 – 2020) Haritası (Türkçe ve İngilizce)

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgınında alınan şehirler arası ve şehir içi ulaşımın tedbirlerin mevsimlik gezici tarım işçilerine ve işverenlere ek maliyetini göstermek, bu masraflar için finansal kaynak yaratılmasına ve tarım işçilerinin şehirler arası ulaşımını için çözümler üretilmesine katkıda bulunmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Türkiye’nin farklı il ve ilçelerinde farklı ürünlerin bitkisel üretim faaliyetlerinde çalışan kadın ve erkek işçilere günlük ücret (yevmiye) ödeme miktarları değişkenlik göstermektedir. 2019 ve 2020 yıllarında çeşitli coğrafyalarda ve ürünlerde farklı faaliyetlerde ödenen yevmiyeler ve brüt asgari ücret tutarlarını gösteren bu harita ile mevcut durumu ortaya koymak istendi. Türkiye’nin imzacısı olduğu ve yürürlüğe koyduğu uluslararası sözleşmeler ve iç mevzuatı gereğince “ücrette adalet sağlanması” yükümlülüğünün ve “ücrette eşitlik ilkesinin” hayata geçirilmesine katkı vermeyi amaçlandı. 18 Mayıs 2020 tarihinde yayınlanan harita İngilizceye çevrilerek ve harita içeriğine ek bir analiz dahil edilerek 25 Mayıs 2020 tarihinde bir kez daha yayınlandı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Mayıs sonunda Hatay Ziraat Odaları İl Koordinasyon Kurulu tarafından alınan asgari ücretin çok altındaki yevmiye kararına basın ve sosyal medyada verilen tepkide haritalar savunu aracı olarak kullanıldı.

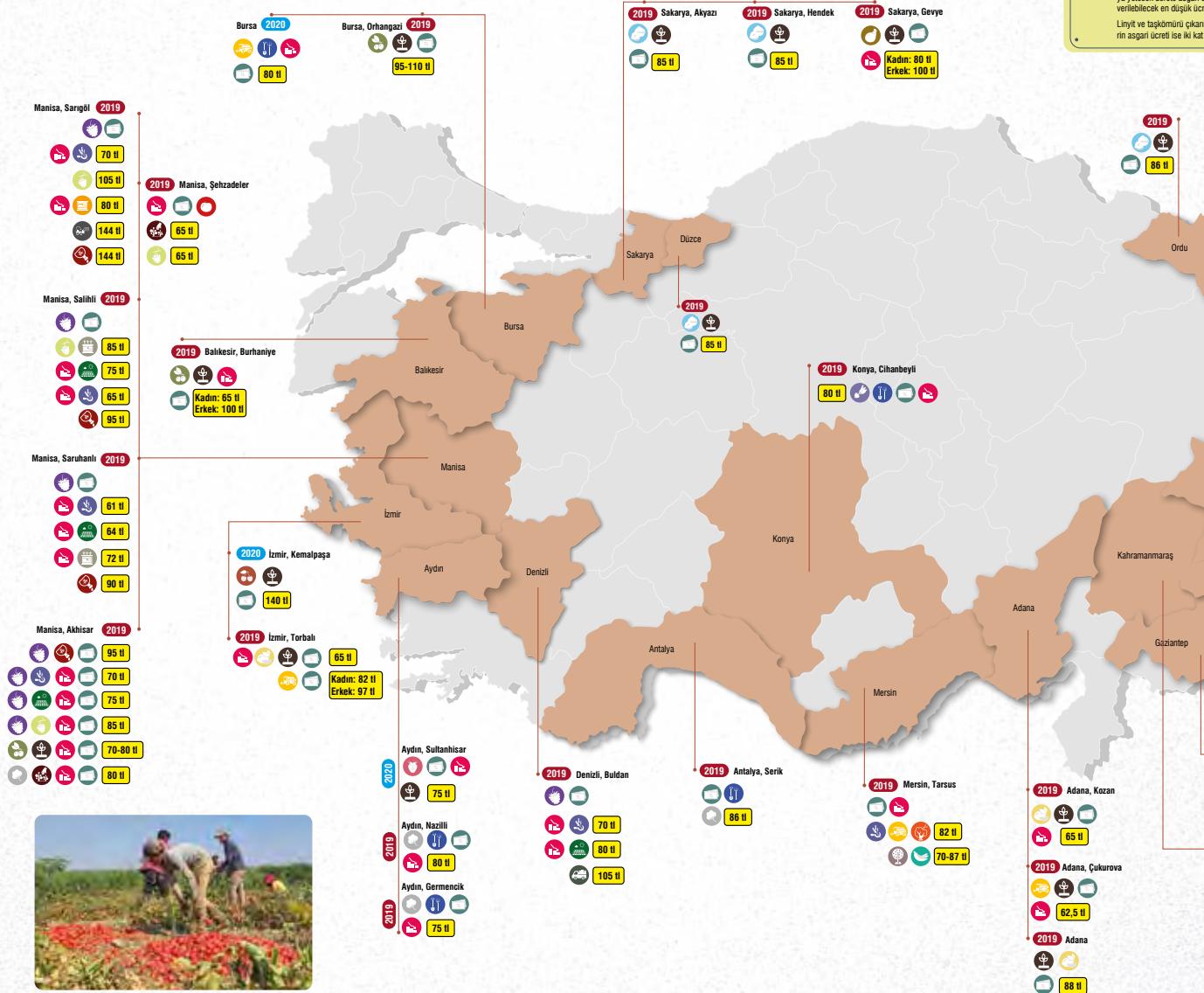
ÖĞRENİLEN DERSLER:

- İllerdeki çeşitli komisyonlarda tarım işçileri için günlük ücretlerin nasıl hesaplandığı veya bu ücretin kaç saat çalışma karşılığı belirlendiği net olarak bilinmiyor. İl veya ilçelerde günlük ücretler bazı illerde birkaç tür bazı illerde ise her türlü tarım işçiliğini kapsıyor ve ücret ortalaması bu günlük ücretler üzerinden hesaplanıyor. Yani kimlere, kaç kişiye, nasıl bir ücretlendirme yapıldığına dair detaylar bilinmiyor. Ayrıca, günlük ücret hesaplanırken öngörülen asgari ücretin 30 güne mi, yoksa 26 güne mi bölüneceği belirsiz. Bu belirsizliklere rağmen haberlerde yer alan tüm verileri kullanmaya, ulaştığımız verileri farklı kaynaklardan doğrulamaya çalıştık. Her il veya ürün için verilere ve komisyonların kararlarına erişemedik.
- Çabamız ile kamuoyu yaratarak bu konunun basında gündeme gelmesini sağladık. Ne var ki rol ve sorumluluğu olan kamu kurumlarının, tarım işçilerine destek verebilecek özel sektör firmalarının dikkatini çekemedik.

Kalkınma Atölyesi bu konuyu odağında tutmaya, işçilik ücretleriyle ilgili derinlemesine analizler yapmaya ve kanıt temelli savunu çalışmalarına devam edecektir.

Türkiye’de Bitkisel Üretim Faaliyetlerinde Ücretler 2019 / 2020

2019*-2020** Yılı Günlük/Aylık Asgari Ücret Tutarı ve İşverene Maliyeti

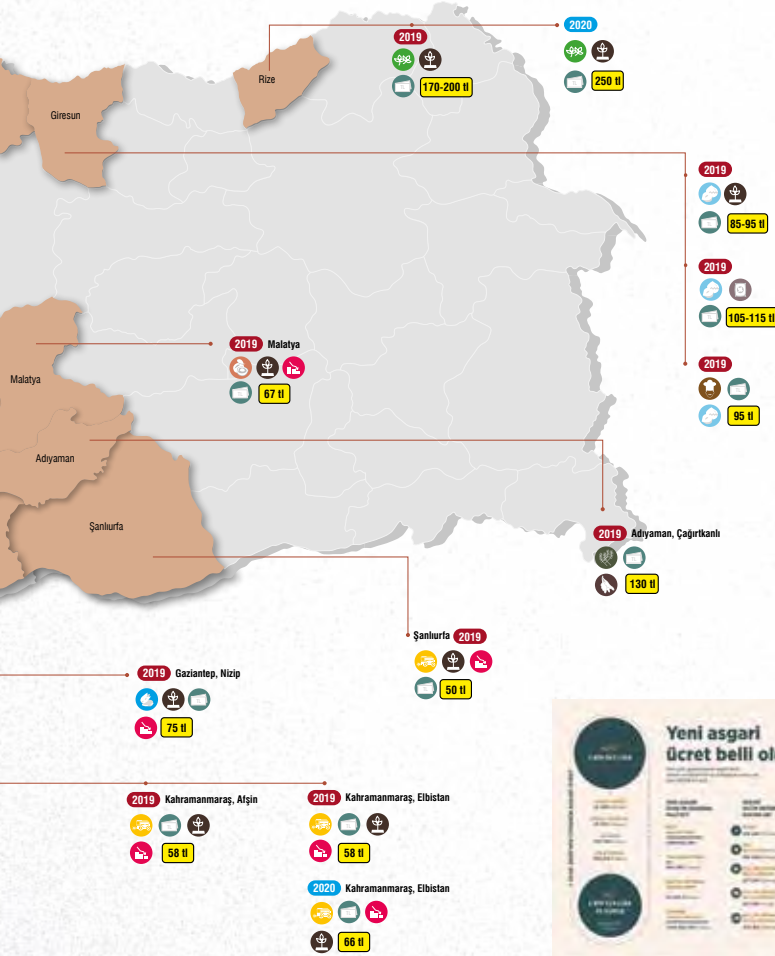
	2019	2020
Günlük normal çalışma karşılığı asgari Brüt Ücret	TL 85,28	TL 98,10
30 günlük normal çalışma karşılığı asgari Brüt Ücret	TL 2.558,40	TL 2.943,00
Net Ücret (ele geçen)	TL 2.020,90	TL 2.324,71
Asgari Ücretin İşverene Maliyeti	TL 3.006,12	TL 3.458,03

şilğinde işveren veya üçüncü kişiler tarafından tutulur. İşçilere normal bir çalışma günü içinde, konut, gıda, sağlık, ulaşım ve kültür gibi ihtiyaçları üzerinden asgari düzeyde karşılanabilir. Asgari ücret, uygulamada bir ilde olmamaktadır.

şilğinde işyerlerinde yer altında çalışan işçilere uygulanmaktadır.

*Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 25.12.2018 tarihli 2018/1 sayılı kararın 27.12.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

**Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 27.12.2019 tarihli 2019/1 sayılı kararın 26.12.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bu Harita Nasıl Hazırlandı?

Bu harita; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından tebliği edilen asgari ücret tespit komisyonu kararlarında yer alan 2019 ve 2020 yıllık asgari ücret ve bağlı tutarlar ile 2019-2020 yıllarında çeşitli illerde tarımsal faaliyetler ve ürünler nezdinde iller arasında farklı uygulamalar olmakla birlikte çeşitli "ücret belirleme" kararlarının duyurusu veya haberleri kullanılarak hazırlanmıştır.

ÖNEMLİ NOT

İllerdeki çeşitli komisyonlarda tarım işçileri için günlük ücretlerin nasıl hesaplandığı veya bu ücretin kaç saat çalışma karşılığı belirlendiği net olarak bilinmemektedir. İl veya ilçelerde günlük ücretler sadece birkaç veya her türlü tarım işçiliğini kapsamak ve ücret ortalamasını vermektedir. Budama, sulama, çapalama, ilaçlama, ot alma, hasat gibi tarımsal faaliyetlerin farklı zamanlarda farklı ücretlendirmeye tabii olmasına dikkatlenmelidir. Yani kimlere, kaç işçiyse, nasıl bir ücretlendirmeye tabii (günlük/veyemiye, birim alan, birim miktar gibi) olduğu bilinmemektedir. Ayrıca, günlük ücret hesaplanırken öngörülen "asgari ücretin" 30 güne mi, yoksa 26 güne mi bölüneceği belirsizliği korunmaktadır. Tarım işçilerine verilecek günlük ücret genellikle brüt asgari ücretin 30'a bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Tarım işçileri kayıtlı olmadıkları için gelir vergisi, sağlık primleri, emeklilik kesirleri konuları gündeme gelmemektedir. Bu nedenle tarım işçilerinin kendileri sağlık ve emeklilik primlerini ödemediği takdirde sağlık imkanları ve emeklilik hakları olamamaktadır.

*Yapılan açıklamalarda işçilerin eline geçen ücret veya günlük ücretlerin tarım araçlarına yapılacak ödeme (yani kesirli) sonrası kalacak miktar belirtilmektedir.

2019
2020
Brüt asgari ücretten düşük
Günlük net kazanç

Tarımsal Ürün

Tarımsal Faaliyet

Hazırlayanlar

Veri derleme: Ada Karabiyik, Ertan Karabiyik, Necmettin Yemiş, Sinem Bayraktar

Veri analizi: Sinem Bayraktar

Fotoğraflar: Kalkınma Atölyesi Arşivi

Tasarım: Kurtuluş Karagün Grafik Tasarım

Çankaya Mah. Üsküp Cad. No: 16/14
Çankaya - Ankara / Tel: 0 541 457 31 90

www.ka.org.tr info@ka.org.tr /kalkinmatolyesi

4 MAYIS 2020

TARIM ARACISI NE YAPAR? GRAFİĞİ

Koordinasyon: Sinem Bayraktar

Metin Hazırlama: Ertan Karabıyık, Sinem Bayraktar,
Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

Tasarım: Nil Atalay

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Tarım Aracısı Ne İş Yapar? Grafiği

ÇALIŞMANIN AMACI:

Mevsimlik gezici ve mahalli tarım işçileri ve onların çocuklarının yaşam ve çalışma koşulları ile tarımsal üretimde çocuk işçiliği ile mücadele odağında kilit aktör olan tarım aracısının görevlerini görselleştirerek rol ve sorumluluklarının önemini açıklamak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Bitkisel üretim, seracılık, hayvancılık ve balıkçılık faaliyetlerini kapsayan tarım sektörünün işçi sağlayıcıları olan tarım araçları, işçilerin ve onların çocuklarının günlük yaşamsal koşullarının temini, sağlık, güvenlik, konaklama, ulaşım, eğitim, yiyecek ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması gibi birçok sorumluluğu yerine getiriyor. Uzun süredir tarım

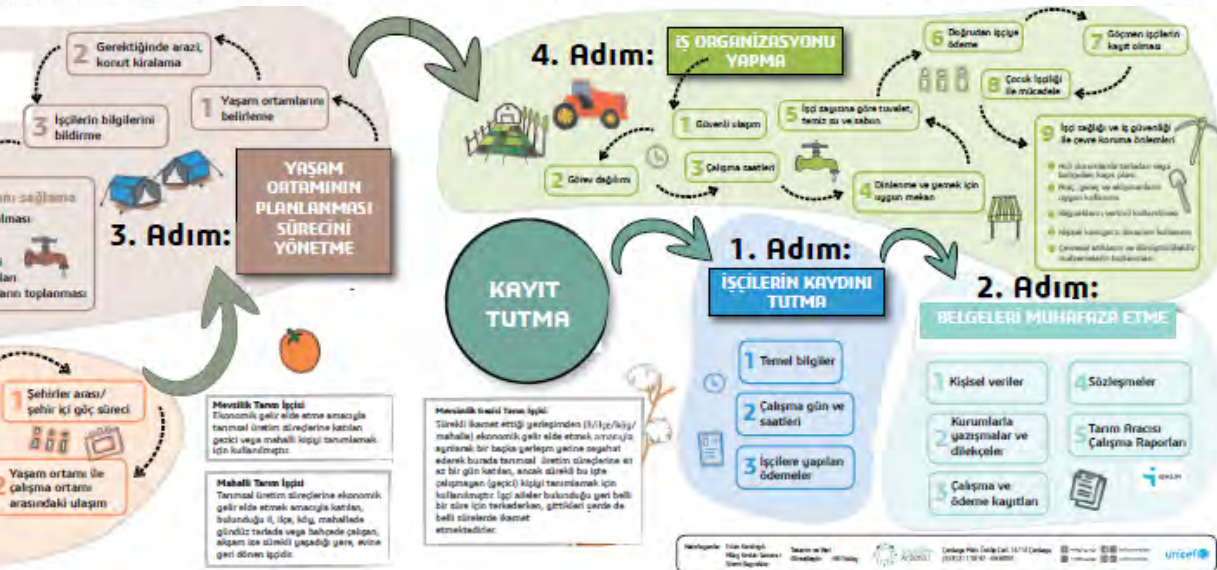
aracılığının meslek olması ve tarım araçlarının mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşullarını düzenlemek ve tarımda çocuk işçiliğini önlemek için kilit aktör olarak görülmesi için savunu yapıyoruz. Böyle bir akış şeması ile Covid-19 salgını süresince de adlarını sıkça duymaya başladığımız tarım araçlarının neler yaptıklarını göstermek istedik.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

UNICEF Türkiye ile iş birliği halinde yayınlanan şema, tarım aracısı meslek standardı belgesi ile bir arada kullanılacak.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Meslek standardı hazırlama sürecinde görev ve işlem düzeyinde düşünerek metin hazırlamak şemanın çıkmasını sağladı. Adımları başlık halinde listelemek ve ardından alt işlemleri belirlemek kolaylaştırıcı oldu.
- Uzaktan çalışma döneminde tasarım süreci zorlayıcı oldu; yan yana olduğunda öneriler daha hızlı ve anında değerlendirilebiliyorken uzaktan çalışmada ise tasarım süreci uzuyor.
- Şemayı İngilizceye çevirerek özellikle Birleşmiş Milletler kuruluşlarının ve uluslararası kurumların dikkatini çekebilirdik. Türkiye’de gıda ve ham madde üretimi yapan veya ülkede tedarikçileri bulunan yabancı firma ve markaları da bu şekilde etkilemek için çaba gösterebiliriz.

9 MAYIS 2020

KORONAVİRÜS SALGINININ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİ VE ONLARIN ÇOCUKLARININ FINDIK HASADINA KATILIMINA OLASI ETKİLERİ VE ÖNLEMLER ARAŞTIRMASI

Proje Yöneticisi: Ertan Karabıyık

Proje Asistanı: İlke Öztürk

Araştırma Ekibi ve Raporu Hazırlayanlar: Dr. Besim Can Zırh, Ertan Karabıyık, Özgür Çetinkaya, Selin Ayaş, Ayşe Özsoy

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

Türkçe Redaksiyon: Şöhret Baltaş

Partner: Ferrero

Bütçesi: 178.000 TL

Yürütme tarih aralığı: 9 Mayıs – 16 Haziran 2020

ÇALIŞMANIN ÇIKTIŞI:

Findık Dalda Kalmaz: Koronavirüs Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Onların Çocuklarının Findık Hasadına Katılımına Olası Etkileri ve Önlemler Hızlı Araştırma Raporu

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgınında mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının karşılaşabileceği riskleri ortaya koymak, salgının mevsimlik göç süreçlerini nasıl etkileyeceğini belirlemek ve 2020 Ağustos ayında findık hasadına katılacak mevsimlik gezici tarım işçileri için bu risklerin en aza indirilebilmesine dair öneriler geliştirilmesine katkı sağlamak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Araştırma findık hasadı özelinde Covid-19 salgınının mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının findık hasadı sürecine katılımı, yolculuk, yaşama ve çalışma koşulları, aldıkları ücretler çerçevesinde mevcut durumlarına dair bulguların analizini ve söz konusu sorunlara ilişkin geliştirilen önerileri kapsıyor. Öncelikle, alanyazın taraması kapsamında dünyada ve Türkiye’de salgının tarımsal üretime ve gıda tedarik zincirine etkisi konusundaki haberler ve tartışmalar takip edilerek süreç analizi yapıldı. Kalkınma Atölyesi Kooperatifi’nin bugüne kadar gerçekleştirdiği çalışmalarda kurduğu ilişkiler üzerinden, farklı aktör ve kurum temsilcilerinden oluşan 95 kişilik WhatsApp grubu, önemli bir iletişim platformu olarak bilgi akışı sağladı. Findık hasadına işçi götüren 50 tarım aracısına ve Düzce, Giresun, Ordu, Sakarya ve Samsun illerine bağlı, findık üretiminin en fazla

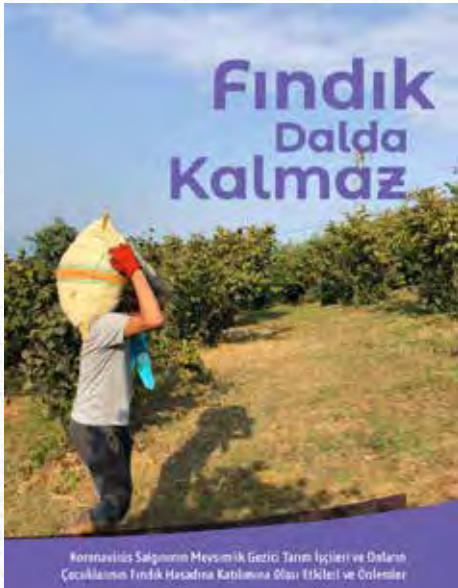
olduğu ikişer ilçeden seçilen toplam 50 fındık bahçe sahibine anket uygulandı. Ayrıca, fındık üretiminin farklı aşamalarında sorumlulukları bulunan kamu kurumları, çiftçi/üretici birlikleri, sivil toplum kuruluşları, özel sektör firmaları, Ziraat Odaları ve meslek örgütleri gibi 31 kurumdan temsilci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yürütüldü.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Özellikle sosyal medya hesaplarımızdan rapor ile ilgili geri dönüşler aldık. Gazeteciler ve farklı platformlar rapor ile ilgili haber yaptılar. Bu haberlerde rapordan alıntılara yer verilerek özellikle fındık hasadında çalışan tarım işçilerinin salgın koşullarındaki çalışma biçimleri gündeme getirildi.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Bu araştırma talebinin özel sektörden gelmesi ile özel sektörün de inisiyatif olarak bu süreci başlatabildiğini gördük.
- Böyle bir araştırmayı Covid-19 sürecinde yapmak saha pratikleri açısından zorlayıcıydı. Veri toplamak için yeni yöntemler (telefon ve whatsapp görüşmeleri) denememiz gerekti. Ancak Nisan ayında yürütülen önceki araştırmadaki deneyimlerimiz bu araştırma sürecinin daha kolay geçmesini sağladı.
- Özel sektörün tarım işçisi aileler konusunda daha aktif ve sorumlu davrandığını görmek iyi olurdu. Özel sektör firmalarını harekete geçirebilmenin önemli olduğunu düşünüyoruz.

KALKINMA ATÖLYESİ RAPORU

"Fındık dalda kalmaz"

Kalkınma Atölyesi "Fındık Dalda Kalmaz" başlıklı araştırmasında, koronavirüs salgınının mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarının fındık hasadına katılımına olası etkileri ve alınması gereken önlemleri değerlendiriyor.

İstanbul - BİA Haber Merkezi

17 Haziran 2020, Çarşamba 18:28

Haberin tamamına ulaşmak için karekodu okutunuz.

11 MAYIS 2020

MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİLERİNİN ACIL İHTİYAÇLARINA YÖNELİK AYNI DESTEK GİRİŞİMİ: CEO'LARA MEKTUP KAMPANYASI

Fikir: Ertan Karabıyık

Mektup İçeriği Hazırlama: Sinem Bayraktar, Ertan Karabıyık, Hayata Destek ekibi, İhtiyaç Haritası

Mektup Tasarımı: Hayata Destek Derneği

Firmalar ve Yerel Kurumlar ile İletişim: Ertan Karabıyık, İhsan İznebioğlu

Dağıtım için Kolaylaştırıcılık ve Yönlendirme: İhsan İznebioğlu

ÇALIŞMANIN ÇIKTIISI:

Manisa'da 500 mevsimlik gezici tarım işçisi haneye hijyen paketi dağıtımı

ÇALIŞMANIN AMACI:

Sekiz ilde mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarına yönelik en acil ihtiyaç olan koruyucu ekipmanların, hijyen malzemelerinin ve gıda paketlerinin aynı destek olarak özel sektör firmaları tarafından temin edilmesini ve illere gönderilerek dağıtımlarının yapılmasını sağlamak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Mevsimlik gezici tarım işçiliği konusunda hem teknik bilgimiz hem de saha bağlantılarımız olduğu için birçok kurum, kuruluş ve kişiden işçilerin ve ailelerin salgın döneminde en acil ihtiyaçlarının ne olduğu üzerine çok soru geliyordu. Bu nedenle rehber niteliğinde listeler hazırlanması için piyasa araştırması yapıldı. Tarım araçları ve işçiler ile temas kurularak en acil ve gerçekçi ihtiyaçlar belirlendi. Ardından listeler gruplanarak; işçiler, aileler ve çocuklar için özelleştirilmiş destek çantası içerikleri tasarlandı. Bu çanta modelleri aynı yardım yapma kapasitesi olan (malzemeleri bir araya getirecek ve dağıtımı organize edebilecek) uluslararası ve yerel sivil toplum kuruluşları, özel sektör firmaları, yerel kurumlar ile paylaşarak savunu yapıldı. Destek çantası modelleri ayrıca Kalkınma Atölyesi sosyal medya hesapları kullanılarak yaygınlaştırıldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Manisa'nın 8 ilçesinde bulunan mevsimlik gezici tarım işçilerinin konakladıkları geçici çadır yerleşimlerdeki yaklaşık 392 çadırdaki 1360'ı çocuk 2372 kişiye hijyen paketi dağıtıldı.

25 MAYIS 2020

DÜNYADA BİTKİSEL ÜRETİMDE GÖÇMEN İŞGÜCÜ HAREKETLİLİĞİ HARİTASI

Koordinasyon: Sinem Bayraktar

Veri Toplama: İhsan İznebioğlu

Veri Derleme: Buse Ceren Otaç, Irmak Kocabay, Özgür Çetinkaya

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

Covid-19 Salgınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarının İnsan Haklarına Etkisinin İzlenmesi, Kanıt Temelli Savunu ve Müdahale Projesi

Partner: Etkiniz AB Programı

Bütçesi: 241.500 TL

Yürütme tarih aralığı: 8 Mayıs – 31 Temmuz 2020

ÇALIŞMANIN ÇIKTIŞI:

Dünyada Bitkisel Üretimde Göçmen İşgücü Hareketliliği Haritası

ÇALIŞMANIN AMACI:

Dünyada bitkisel üretimin yoğun olduğu ürünleri, coğrafyaları ve üretimde çalışan yabancı uyruklu işçilerin geldikleri ülkeleri ortaya çıkararak Covid-19 döneminde tarımsal üretimde yer alan göçmen işgücünün hareketliliğini gündeme getirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Covid-19 salgını süresince dünyada mevsimlik ve göçmen tarım işçilerinin insan haklarının izlenmesi ve belgelenmesi için yürüttüğümüz çalışma bitkisel üretimin yoğun olduğu ürünleri, coğrafyaları ve üretimde çalışan yabancı uyruklu işçilerin geldikleri ülkeleri ortaya çıkardı. Tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını süresince tarımsal üretimin devamlılığının sağlanması yoluyla hammadde ve gıda ihtiyacının karşılanması önemli bir gündem maddesiydi. “Evde kal” ve “öz-karantina” çağrıları ile ülke, bölge ve hatta şehir sınırlarının kapandığı, seyahatlerin durdurulduğu veya kontrollü devam ettiği böylesi bir kriz döneminde bitkisel üretimde “asli işgücü” olarak tanımlanan mevsimlik göçmen işçilere yönelik ihtiyaç birçok ülkede istisnaların uygulanmasına ve yeni stratejilerin hayata geçirilmesine neden oldu. Bu nedenle çeşitli ülkelerde üretimi yapılan bitkisel ürünleri ve bitkisel üretim faaliyetlerinde çalışan göçmen tarım işçilerinin geldikleri (menşei) ülkeleri göstermek amacıyla, FAO 2018 yılı istatistikleri başta olmak üzere farklı kaynaklardan elde edilen hasat takvimi bilgileri ve Kalkınma Atölyesi tarafından yayınlanan 9 adet **Covid-19 Salgınında Dünyada Mevsimlik ve Göçmen Tarım İşçilerine İlişkin Gelişmeler Haritası** için günlük olarak toplanan veriler kullanıldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Harita hazırlık süreci bir yandan bizim konuya dair araştırma yapmamızı sağlarken diğer yandan ileri veri toplamaya ve analiz yapmaya dair ihtiyacı ortaya koydu. Aynı zamanda sorunların sadece Türkiye’de değil küresel düzeyde yaşandığını görmek, ülkeler arası iş birliği yapılarak bilgi ve deneyim paylaşılması gerektiğini gösterdi.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Veri derlemenin konuya dair teknik bilgisi (bitkisel üretim, ürün ve tarımsal faaliyet, üretim hacmi) olan uzman tarafından yapılmasının gerekliliğinin bir kez daha deneyimledik.
- Ekip olarak çalışmak eksikleri veya hataları görmemizi, hem veri toplama hem tasarım aşamasında titiz davranmamızı sağladı.
- Bitkisel üretimde ilk 20 ülkeye ve bazı ülkeler için küresel düzeyde üretime baktık. “Bu kadar yüksek hacimde üretim için yerel işgücünün yanı sıra göçmen işgücü gerekir mi?” sorusuna cevaben yaptığımız araştırmada elde ettiğimiz bilgileri 2020 Nisan-Haziran ayları arasında yürüttüğümüz izleme çalışması verileri ile karşılaştırarak ve doğrulayarak ilerledik. Yine de veri kaynaklarımız ve zamanımız sınırlı olduğundan ve bu yapılandırılmış bir araştırma olmadığından erişilebilen veriler çerçevesinde görselleştirme yapabildik.
- Bu araştırma küresel bağlamda bir çalışma olduğundan Türkçe, İngilizce ve İspanyolca kaynaklar kullandık. Ekibimizde farklı dillere hâkim başka kişiler de olsaydı daha çeşitli coğrafyalardan verilere de ulaşabilirdik.
- Bu çalışmayı küçük bir bilimsel araştırma haline getirerek ilerletmek; bulgularımızı masabaşı veri derleme yöntemleri ve alanyazın taraması ile desteklemek isterdik.

BÖLÜM 3

**Salgınının Eğitim Süreçlerine Etkisine
Dair Çalışmalar**

- Covid-19 Salgını Sürecinde Ülkelerin Uzaktan Eğitim Çalışmaları ve Eğitim Politikaları Araştırması
- Meslek Liseleri Uzaktan Eğitimde Engelleri Aşıyor
- Covid-19 Salgını Döneminde Meslek Lisesi Öğrencilerinin ve Ailelerinin Mevcut Durumu Hızlı Değerlendirme Bulguları I-II
- Salgın Döneminde Öğretmen Olmak
- Amgen Biotech Experience (ABE) Programı “Uzaktan Öğretim Stratejileri, Önerileri, Araçları ve Covid-19 ile ilgili Kaynaklar”
- Koç Okulu öğretmenleri ile “Eğitimde Araştırma Sorgulama Temelli Öğrenme Çevrim İçi Nasıl Gerçekleştirilir?” Atölyesi
- Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde 21.Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi Yaygınlaştırma Çalışmaları
- Amgen Teach: Bilim İçin El Ele Projesi Çevrim İçi Öğretmen Eğitimleri
- Covid-19 Salgını Dönemi Uzaktan Eğitim Mevcut Durum Analizi

1 NİSAN 2020

COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE ÜLKELERİN UZAKTAN EĞİTİM ÇALIŞMALARI VE EĞİTİM POLİTİKALARI ARAŞTIRMAŞI

Koordinasyon: Sedef Hızlı

Veri Toplama: Sedef Hızlı, İpek Gökbel

Metin Hazırlama: Sedef Hızlı, İpek Gökbel, Gözde Polatkal, Gülşah Özkan İnal, Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı.

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgını döneminde eğitime erişim odağındaki politikaları ve uygulamaları tespit ederek bunları özetleyen bir kaynakça hazırlamak.

"Bu fikir meraktan doğdu. Kendi içimizde konuştuğumuz, araştırdığımız konuların detaylarının ortaya çıkarılması bu harita ile mümkün oldu. Böylelikle hem Eğitim Atölyesinin çalışmaları hem de eğitim alanıyla ilgilenenler için acil ve kriz dönemlerinde eğitimin yönetimine ilişkin bir kaynak oluştu."

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

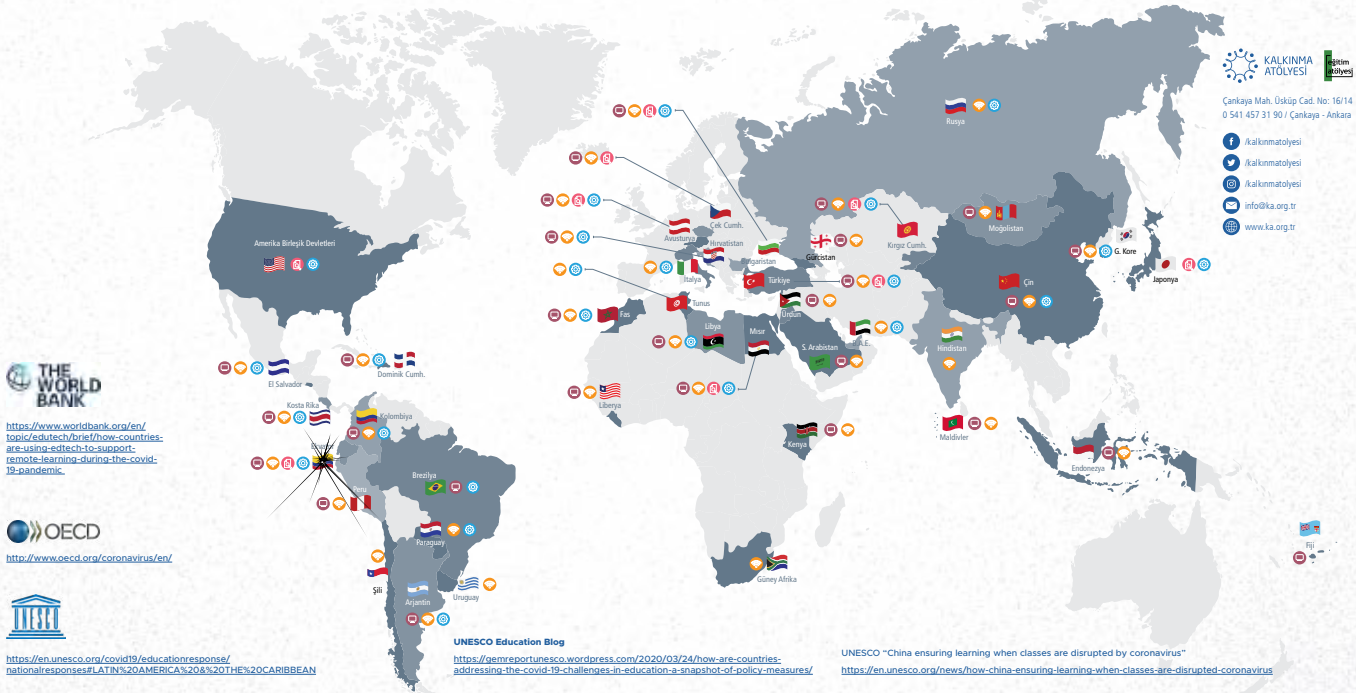
Araştırma, ülkelerin Covid-19 salgını nedeniyle başlattıkları uzaktan eğitim çalışmalarını ve kullandıkları mekanizmaları mercek altına almak için yapıldı. Uzaktan eğitim çalışmalarına dair veriler UNESCO, Dünya Bankası ve OECD gibi kaynaklardan toplandı. Toplanan verilerin tematik analizleri yapıldı, tespit edilen ulusal politikalar kodlanarak 4 ana tema (televizyon ve radyo kullanımı, çevrim içi altyapı desteği, ölçme değerlendirme ve destek mekanizmaları) altında özetlendi. Ardından harita ve diğer görseller için metin hazırlandı. Her ülkenin üzerindeki simgelere tıklanarak temalara ait bilgilere, ülkenin bayrağına tıklanarak da uzaktan eğitim çalışmalarına dair detaylara ulaşılacak şekilde bir dünya haritası tasarlandı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Açık kaynak olarak paylaşılan haritayı iki yüksek lisans öğrencisi tezlerinde, Yozgat Bozok Üniversitesi'nden bir akademisyen ise hazırladığı bir makalede kullanmak istediklerini ilettiler.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Ekipçe ilk defa eğitim alanında açık kaynak harita hazırlama faaliyeti yürüttük. Veri toplama süreci oldukça öğretici oldu; gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde acil ve kriz dönemi yönetimine ilişkin bakış açısı kazandık. Gelişmekte olan ülkelerde televizyon ve internet tabanlı, merkezîyetçi uzaktan eğitim faaliyetleri ön plandayken; gelişmiş ülkelerin okul üzerinden ve doğrudan öğretmenlerin koordine ettiği bir yaklaşımla süreci yönettiklerini gördük.
- Merkezde yapılan genel (tüm ülkeyi kapsayan) söylemlerin ve verilen bilgilerin yerelde (eyaletler, şehirler, ilçeler, taşrada) uygulamalarının nasıl olduğuna dair detaylara ve kaynaklara erişimde zorlandık.
- Haritayı, hem salgın süreci uzadığı hem de ülkelerin uzaktan eğitim sürecindeki yönetim şekillerinde zamanla değişimler olduğu için, belirli aralıklarla güncellemek istedik. Ne var ki, salgın dönemindeki yoğun çalışma ve üretim nedeniyle zaman yaratamadığımızdan bu isteğimizi gerçekleştiremedik.

1 NİSAN 2020

MESLEK LİSELERİ UZAKTAN EĞİTİMLE ENGELLERİ AŞIYOR

Koordinatör: Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı
Uzmanlar: Melisa Karakaya, Gözde Polatkal

Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi

Partnerler: Koç Holding ve IBM Türk

Bütçesi: 888.676 TL

Yürütme tarih aralığı: Kasım 2018 – devam ediyor

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Eğitim boyunca öğrencilerin tasarladığı projeler:

- Görme engelli öğrencilerin Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Web uygulamasına girişte karşılaştıkları sorunları çözmek için parmak izi okuyucu geliştirildi.
- EBA uygulamasında yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla 500 kullanıcı ile anket yapıldı. Anket verilerinin nicel ve nitel analizinin ardından bu anket çalışması ders olarak öğretildi. Rapor hazırlanırken Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) EBA Yardım Uygulaması geliştirildi.
- Görme engelli ve televizyonu olmayan öğrenciler için EBA Radyo kuruldu ve ilk yayını yapıldı.

Fikir aşamasında; engelli öğrenciler için özel ara yüze sahip EBA Tablet'in fiziksel tasarımı tamamlandı.

ÇALIŞMANIN AMACI:

Mesleki ve Teknik Eğitimde 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında, örgün eğitimde meslek liselerine özgü tasarım odaklı düşünme yaklaşımına dayanan derslerin çevrimiçi eğitime taşınması.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında, salgın döneminde en kırılgan durumdaki gruplarından biri olan engelli çocuklara yönelik **Meslek Lisesi Öğrencileri Uzaktan Eğitim Engellerini Aşıyor** çalışmasını başlattık. Bu doğrultuda meslek lisesi öğrencilerinin, engelli öğrencilerin uzaktan

eğitim süreçlerinde yaşadıkları (uyum, eğitim platformlarına erişim, donanımsal/fiziksel eksiklikler) zorluklara ve sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri amacıyla 5 haftalık bir ders programı geliştirdik. Program, her biri yaklaşık 40 ila 60 dakika arasında değişen 10 oturumdan oluşuyor. Tasarım odaklı düşünme yönteminin uygulandığı ve IBM'in içerik desteği, Koç Topluluğu şirketlerinin uzman katkısı sunduğu bu süreçte, pilot meslek lisesi öğrencilerinin engelli öğrencilerin uzaktan eğitime erişimlerini artıracak somut ürünler geliştirmelerini destekledik. Oturumlara toplamda 15 öğrenci katıldı. Bu oturumlara ilave olarak öğrencilerin fikirlerini derinleştirmek istedikleri alanlar için KOÇ Sistemden iki, TürkTraktör Ankara İşletmesinden bir ve IBM Türkiye ekibinden 3 uzman ile eğitimler planladık.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Çalışmanın doğrudan bir izleme değerlendirme çalışması yapılmadı. Ancak, uzmanlar olarak salgın sürecinde örgün eğitime kıyasla çevrim içi eğitimde ders yükü azaldığından öğrencilerin çalışmaya daha çok zaman ayırdığını gözlemledik.

"Bir 9. sınıf öğrencisi, tek başına 4 soruluk bir anket hazırladı. Yaklaşık 450 kişiye ulaştı ve sonuçlarını raporladı. Bunun, o öğrenci için çok büyük kazanım olduğunu düşünüyoruz." Melisa Karakaya, KA

"Bu çalışma bana zamanı doğru kullanmayı, birlikte takım olarak çalışmayı ve bir işi canı gönülden yapmayı öğretti. Anket oluşturmayı, sonuçlandırmayı ve yazılımdaki temel anlamları öğretti. Bir işi ekip olarak yapmak benim çok hoşuma gitti." Barış Tural, Abidinpaşa MTAL, 9.sınıf Öğrencisi

"Farklı kademelerden arkadaşlar ile bir araya gelip güzel fikirler çıkarmak bana çok şey kattı, yeni bilgiler öğrendim." Yonca Karayel, TürkTraktör Ankara İşletmesi, Stajyer Meslek Yüksek Okulu 2.sınıf Öğrencisi

Çalışmaya TürkTraktör Meslek Yüksek Okulu (MYO) stajyerleri de dahil oldu. Bu çalışma ile hem stajyerler meslek lisesi öğrencilerine takım kaptanlığı yaparak liderlik becerilerini geliştirdiler hem de öğrencilerle stajyerlerin birlikte oluşu tartışma süreçlerini besledi.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Bu çalışmadan edinilen deneyim ve teknik bilgi EBA TV çalışmaları için iç görü sağladı. Öğrencilerin uzaktan eğitim süreçlerinde öğrenme sorumluluğu almaları için hangi yöntemleri kullanmamız gerektiğini öğrendik.
- Çalışmaya başlarken öğrencilerin bazılarının çevrim içi eğitim için gereken bazı donanımlarının eksik, dijital okur yazarlıklarının ise düşük (sadece oyun oynamak ve sosyal medya kullanmakta iyiler) olduğunu gördük. Ancak, çevrim içi eğitimler sırasında öğrencilerin dijital okur yazarlık becerilerinin gittikçe arttığını gözlemledik.
- Toplantı esnasında alınan notların toplantı sonrasında toplantıyı ve alınan kararları özetleyen şekilde elektronik posta olarak gönderilmesi fayda sağladı. Böylelikle tüm proje paydaşlarına rol ve sorumluluklar hatırlatılıp çalışma takvimi ve teslim tarihlerinin altı çizildi. İş kaçınılmadı.
- Öğrencilerin çalışmalarının takibini ve çalışmalara anlık geri bildirimler vermeyi Google Drive üzerinden yürüttük. Bu şekilde, öğrencilerin çalışmalarını öğretmenleri tarafından takip edildiğini bilmeleri motivasyonlarını arttırdı. Burada öğretmenin rolü, dokümanlara öneriler yazmaktı. Öğrencilerin çalışmalarına öğretmenin doğrudan müdahale etmemesi bilgi otoritesinin paylaşılmasını sağladı. Çalışma için kurulan WhatsApp grubuna her ders sonrasında bir öğrenci ders notlarının fotoğrafını yolladı. Bazı günler ise öğretmenler tuttukları notları paylaştılar. Bu da öğrencilerin not tutma becerilerini geliştirmelerini destekledi.
- Salgın öncesinde de öğrencilerin, her derste temel okur yazarlık becerilerinin yanı sıra sosyo-duygusal ve üst bilişsel becerilerinin geliştirilmesi hedefimiz vardı. Salgın döneminde ise öğrencilerin sosyo-duygusal desteğe daha çok ihtiyacı olduğunu gördük. Her dersin başında nasıl olduklarını ve bir önceki dersten bu yana neler yaptıklarını sorduk. Öğrencilere konuşmaları ve kendilerini ifade etmeleri için alan açmaya önem verdik. Bu da hem öğrenci-öğrenci hem de öğretmen-öğrenci arasındaki iletişimi güçlendirdi.

Öğrenciler çalışmalarını başkaları ile paylaşmak için heyecan duyuyorlar. Öğrencilere, projelerini çalışma grubundan dışarı taşıyacak bir yol sunmak, “*Şu tarihte bir canlı yayın yapacağız ya da şu tarihte çalışmalarınız bir kitapçık olacak.*” diyebilmek isterdik.

- Öğrenciler çoğunlukla ders saatlerine uymadılar, derslere vaktinde başlayamadık. Bu nedenle programda kaymalar oldu. Çocuklar okula gitmeyince doğal olarak yaz tatilinin başladığı hissine kapıldılar. Ders başlangıç saatlerini oturtmak zaman aldı. Öğrencilerin donanım eksikleri çalışmamızı sınırlandırdı. Ailesinde Covid-19’a yakalananlar ve bir süre karantinada bulunanlar oldu. Bu durumdaki öğrencilere derslerde sosyo-duygusal destek vermeye çalıştık.
- Öğrencilerin internet erişimi ve fiziksel donanım (bilgisayar ya da tablet, kulaklık, yazıcı gibi) ihtiyaçlarını gidermek isterdik. Özellikle evde kalma sürecinde bu gibi ihtiyaçları olan öğrencilerin sürece adaptasyonunun çok daha yavaş ilerlediğini gördük. Dolayısıyla bu öğrencilerin öğrenme ve çalışmalara katılma motivasyonlarını korumakta zorlandık.

Tüm öğrencilere katılım belgesi verildi.

27 NİSAN 2020

COVID-19 SALGINI DÖNEMİNDE MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN VE AİLELERİNİN MEVCUT DURUMU HIZLI DEĞERLENDİRME BULGULARI I-II

Koordinasyon: Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

Uzmanlar: Gülşah Özkan İnal, Melisa Karakaya

Tasarım: Kübra Karakaya

Okul İklimi Modelinin Yaygınlaştırılması Projesi

Partner: İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Sabancı Vakfı

Bütçesi: 291.466 TL

Yürütme tarih aralığı: Aralık 2019 – devam ediyor

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Covid-19 Döneminde Meslek Lisesi Öğrencilerinin ve Ailelerinin Mevcut Durumu Hızlı Değerlendirme Bulguları

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 Salgını Döneminde Meslek Lisesi Öğrencilerinin ve Ailelerinin Mevcut Durumu Değerlendirme Bulgularını yaygınlaştırarak mevcut duruma dair kamuoyunda farkındalık oluşturmak

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Kalkınma Atölyesi olarak **Okul İklimi Modelinin Yaygınlaştırılması Projesi**'ni yürüttüğümüz Borsa İstanbul Başakşehir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi idaresi, öğrencilerin Covid-19 salgını sürecindeki mevcut durumlarını ve uzaktan eğitim süreçleri hakkında neler düşündüklerini öğrenmek için bir anket uyguladı. EA uzmanlarının analizine destek olduğu anketin demografik ve çoktan seçmeli sorularını 1249 öğrenci; açık uçlu soruları ise 181 öğrenci cevapladı. EA uzmanları öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini incelemek amacıyla kullanılan içerik analizi yöntemine göre sosyo-duygusal durum, uzaktan eğitim sürecine yönelik kaygılar ve EBA'ya erişim sorunları olmak üzere üç temel tema belirledi. Anket bulgularının nicel ve nitel olmak üzere iki ayrı belge halinde tasarımı yapıldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Okul idarecileri ve öğretmenler, anket sayesinde okulun mevcut durumunu gördü.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

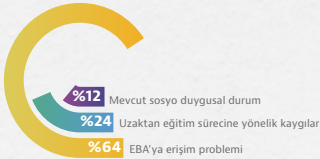
- Bu çalışma hem uzaktan eğitimin değerlendirilmesine yönelik yürütülen diğer anket çalışması hem de Okul İklimi Modelinin Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında Acil ve Kriz Yönetimi Standartlarının hazırlanması için ön görüşü oluşturdu.
- Veri analizinde bazı cevapların hangi temayla ilişkili olduğunu bulmak ve öz ve anlaşılır bir tasarım belirlemek zorlayıcıydı.
- Bulgular doğrultusunda, öğrenciler ve öğretmenlerin uzaktan eğitimle ilgili sorunlarına onlarla birlikte çalışarak çözüm bulmak istedik. Benzer bir çalışma okulun öğretmenleri ve velileri ile de yürütülerek onların mevcut durumu ve ihtiyaçları belirlenebilirdi.

Covid-19 Döneminde Meslek Lisesi Öğrencilerinin ve Ailelerinin Mevcut Durumu Hızlı Değerlendirme Bulguları-II

İstanbul'daki bir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerine, okul idaresi aracılığı ile Covid-19 pandemisi sürecindeki mevcut durumları ve uzaktan eğitim süreçleri hakkında neler düşündükleri bir anket vasıtası ile sorulmuştur. Anket demografik, çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Toplamda 1249 öğrenci demografik ve çoktan seçmeli soruları; 181 öğrenci ise açık uçlu soruları cevaplamıştır. Bu çalışmada açık uçlu sorulara verilen cevapları inceleyebilirsiniz.

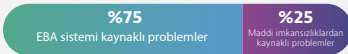
1 Öğrenciler Uzaktan Eğitim Hakkında Ne Düşünüyor?

Öğrencilerin %64'ü EBA'ya erişim problemleri olduğunu söylüyor.

2 EBA'ya Erişim Problemleri

EBA'ya erişim problemleri olduğunu ifade eden öğrencilerin %75'i sistem kaynaklı problemler yaşadığını söylüyor.

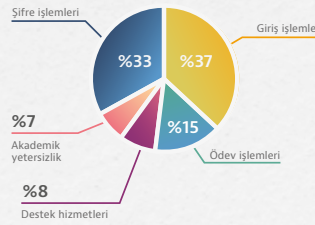

Bilgisayarım olmadığı için EBA'ya akıllı telefondan giriyorum, fazla verim alamıyorum.

Köyde olduğum için EBA'ya pek girmiyorum internet çekmiyor, çakse bile çok sık elektrik kesintileri oluyor.

3 EBA Sistemi Kaynaklı Problemler

EBA sistemi kaynaklı problemlerini ifade eden öğrencilerin %37'si giriş işlemleri ile ilgili problem yaşadığını söylüyor.

EBA şifresine ihtiyacım var.

Ben EBA'dan çalışmıyorum, YouTube'dan izliyorum konuları.

EBA'ya girmeyi çok denedim ama hiç giremedim. Şifremi de biliyorum ama hata veriyor. EBA'nın geliştirilmesi gerekiyor. Bununla birlikte 2 gündür ödev olmasına rağmen ödev sistemde çıkmıyor.

4 Öğrencilerin Maddi İmkansızlıklardan Kaynaklı Problemler

Maddi imkansızlıkları olduğunu ifade eden öğrencilerin %52'si yeterli internet imkanı olmadığını söylüyor.

Operatörün EBA için verdiği internet hiçbir işe yaramıyor. Ödevlerimi yapamıyorum, dersleri takip edemiyorum. Operatörden kazandığım çok az internet oluyor o da EBA'ya girince bitiyor. Evimde internet olmadığı için yapabileceğim bir şey olmuyor.

Hocam televizyonumuz eski televizyon, EBA'ya hiçbir şekilde giriş yapamıyoruz. EBA frekandan çıkmıyor ne önerirsiniz? Televizyonu değiştiremiyoruz. 4 kardaşız hiçbirimiz EBA'ya giriş yapmadık ne yapmamız lazım?

5 Uzaktan Eğitim Sürecine Yönelik Kaygılar

Uzaktan eğitim sürecine yönelik kaygılarını ifade eden öğrencilerin %56'sı değerlendirme sistemleri ile ilgili kaygıları olduğunu söylüyor.

Devamsızlık konusu nasıl çözülecek?

Okul açılmadığı takdirde dönem puanlaması nasıl olacak?

Uzaktan eğitimden bir şey anlamıyorum derden anlayamıyoruz.

4 Mayıs 2020

SALGIN DÖNEMİNDE ÖĞRETMEN OLMAK

Koordinasyon: Gözde Polatkal

Yazım Sürecinde Öğretmenlere Mentörlük: Sedef Hızlı, Gülşah Özkan
İnal, Gözde Polatkal, Melisa Karakaya, Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

Redaksiyon: İpek Gökbel

Yayına Hazırlama: Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Yedi öğretmenin kaleme aldığı günce tadındaki metinlerin e-kitapçık ve basılı kitapçık olarak yayımlanması.

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgını sürecinde kullanılan araçlar, içerik, erişilebilirlik, zaman, kapsam ve hedefler ile öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılıklar gösteren uzaktan eğitim faaliyetlerini, Türkiye genelinde farklı parametrelere sahip yerleşim yerleri, okul türleri ve sınıf seviyelerine sahip öğretmenlerin deneyimlerini yansıtmak.

ÇALIŞMANIN ALT HEDEFLERİ:

- 2020-2021 eğitim-öğretim yılına ilişkin alternatif eğitim yöntemleri ve politika geliştirmek.
- Öğretmen ve idarecileri yaşanan bu kriz durumunda desteklemek, deneyimlerini görünür hale getirmek, belgelemek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Salgın sürecinde öğretmenler ve idareciler daha önce hiç deneyimlemedikleri bir durumla karşı karşıya kaldılar. Onların hem birer ebeveyn hem de eğitimci olarak bu süreçle başa çıkarken, mesleklerini icra ederken ve eğitim sürecini devam ettirirken edindikleri deneyimi, sonrasında genç meslektaşlarına tavsiyelere dönüşebilecek yazılı bir kaynak haline getirmeleri istendi. Böylelikle yedi öğretmen 2002 Mart ayı ortasından itibaren yaşadıkları duyguları, kaygıları ve farkındalıkları samimi bir dilde yazıya dökmeye başladılar.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Katılımcılar deneyimlerini yazıya dönüştürürken aslında ne kadar büyük ve önemli şeylerle başa çıktıklarının daha iyi farkına vardıklarını paylaştılar. Çalışma Türkiye’de hızlı bir şekilde uygulamaya konulan uzaktan eğitimin, İstanbul’un merkezindeki bir özel okul öğretmeninden, Mardin Nusaybin’deki bir ilkokul öğretmenine, nasıl deneyimlendiğini görünür kıldı.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Katılımcıların yazma becerisi ve bizim onlarla iletişim becerilerimiz güçlü yanlarımızdı. Bunun kolaylaştırıcı olduğunu gördük.
- Kalkınma Atölyesi açık kaynak olarak herkesin erişimine sunduğu yayınlarıyla yazılı hafıza oluşturuyor. Eğitim Atölyesinin bu bağlamdaki ilk ürünü bu çalışma olacak.
- Kendi hikayelerini kaleme alan yedi öğretmenin hepsi farklı şartlar içinde olduklarından yazılanları bütünsel bir içeriğe dönüştürmekte zorlandık. Örneğin öğretmenlerden biri yazısını fotoğraflar ile destekleyebilirken bir diğeri hiç görsel kullanamamıştı.
- Çalışma MEB desteği ile daha yaygın bir şekilde yürütülseydi, öğretmenlerin salgın ve uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları zorluklar ve sorunlar, kendi geliştirdikleri yöntemler ve süreçteki yeni ihtiyaçlar daha geniş bir paydada ortaya çıkarılabildi. Bu sayede ileride yaşanabilecek böylesi olağanüstü durumlara daha hazırlıklı olunması sağlanabilirdi.
- Yayına emek verenler yayının basılı halini görmek ve somut bir çıktıya dokunmak için heyecan duyuyorlar. Bu nedenle çalışmada yer alan herkese “*Şu tarihte, elinizde şu sayıda kitapçık olacak.*” diyebilmek isterdik.

"...Ne güzel hatırlattı değil mi 0.85 attogramlık bir virüs hepimize bu evrende aslında bir çırak olduğumuzu. Kim olduğumuzu, nerede olduğumuzu, nereye doğru yol aldığımızı? Geçtiğimiz sıralardaki okuduklarımızın, uygulamalarımızın, sınavlarımızın, notlarımızın, o çok takıldığımız, söylemeye korktuğumuz, söyledikten sonra 'keşke' dediğimiz cümlelerimizin, tecrübelerimizin bir anda sıfırlandığı bir noktada uyanmak! Eminim ki geçmişin öğrencileri, bugünün öğretmenleri olan arkadaşlarımızla oturduğumuz sıralarda yaşamlarımızda bir gün böyle bir sabaha uyanacağımız akıllarımızın ucundan bile geçmemiştir o yıllarda. Hepimiz ne umutlarla çıktık bu yola..."

İlknur Öğretmen

5 MAYIS 2020

AMGEN BIOTECH EXPERIENCE (ABE) PROGRAMI "UZAKTAN ÖĞRETİM STRATEJİLERİ, ÖNERİLERİ, ARAÇLARI VE COVID-19 İLE İLGİLİ KAYNAKLAR"

Çeviri: Gülşah Özkan İnal,

Redaksiyon: İpek Gökbel, Dr. Elif Adıbelli Şahin,
Gözde Polatkal

Tasarım: Kübra Karakaya

Amgen Biotech Experience (ABE) Programı

Partner: Amgen Vakfı ve Education Development Center, EDC (Eğitim Geliştirme Merkezi)

Bütçesi: 299.923 USD

Yürütme tarih aralığı: Temmuz 2020 – Temmuz 2023

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

Çevrim İçi Öğrenme Alternatifleri, Çevrim İçi Öğretim

ÇALIŞMANIN AMACI:

Öğretmenlerin uzaktan eğitime dair mesleki gelişimlerini desteklemek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Covid-19 salgını döneminde uzaktan eğitime hızlı bir geçiş yapan Türkiye’de öğretmenleri desteklemek amacıyla ABE programı kapsamında uzaktan eğitime dair geliştirilen bazı kaynakları Türkçeye çevirerek erişime açmak istendi.

Kaynakların Türkçeye çevrilip yaygınlaştırılması için ABE Program Ofisi’nden onay alındı. Öğretmenlerin uzaktan eğitime dair mesleki gelişimlerini desteklemek için yüz yüze eğitimde yürütülen derslerin çevrim içi öğrenme alternatiflerini ve çevrim içi öğretimde yapılması ve yapılmaması gereken hususları içeren içeriklerin Türkçeye çevirisi yapıldı. İçeriklerin sosyal medya üzerinden paylaşımı yapılarak yaygınlaştırılmasına karar verildi. Dijital platformlarda az, öz ve yeterli bilgi içeren tasarımlar yapıldı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Eğitimin kısa, orta veya uzun vadeli etkisi ölçülmemiş veya ölçülmesi için yöntem ve araçlar belirlenmemiştir. Öte yandan, ABE Program Ofisi kaynakların Türkçeye çevrilerek paylaşılmasına olumlu baktı. Öğretmenlerin faydalı buldukları için kaynakları kendi bağlantılarındaki öğretmenlerle paylaştıkları gözlemlendi.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Öğretmenlerin uzaktan eğitim hakkında kısa ve öz bilgilere ihtiyaçları olduğunu anladık. Uzaktan eğitimde hangi araçların kullanılması ve nelere dikkat edilmesi gerektiğine dair daha fazla bilgi sahibi olduk.
- Öğretmenlerin ihtiyaçlarına hemen cevap vermek adına ana metinler çevrildi ancak ek kaynaklar henüz çevrilmedi. Kültürel farklılıklardan dolayı bazı kelimelerin çevirisinde zorluklar yaşandı.
- ABE Program Ofisi'nin geliştirdiği kaynakların hepsini çevirmek isterdik. Bununla birlikte bu gibi kaynakların Türkçeye çevirisi eğitim alanında çalışan kurumlar tarafından yapılarak öğretmenlerin mesleki gelişimini sağlamak üzere erişime açılabilir.

Çevrim İçi Öğretim

Hedefler Sorumluluklar Beklentiler Örgütlenme/Yapılandırma/Organizasyon

Eşzamansız/Farklı Zamanlı (Asenkron) Öğrenme

Öğretmenler, öğrencilerin kendi hızlarında çalışabilmeleri ve içeriği özümsemeleri için öğrenme deneyimleri yaratır.

Eşzamanlı (Senkron) Öğrenme

Öğretmenler ve öğrenciler, video konferans veya canlı sohbet yoluyla gerçek zamanlı olarak çevrim içi buluşur.

Bunları Yapın

Bunları Yapmayın

Az ama öz olmak

Ödevlerin evde tamamlanması, farklı faktörler nedeniyle, muhtemelen iki kat daha uzun sürecektir. Bu yüzden onları önceliklendirin ve gerçekçi hedefler koyun.

Açık yönergeler vermek

Planladığınız yönergelerin ana hatlarını ve öğrenme oturumunun tamamlanması için gereken süreyi açıkça belirtin.

Beklentilerinizi belirtmek

Ödevin konusunu ve uzunluğunu açıkça belirtin (örneğin, kontrol listesini göz önünde bulundurarak fabrikaların hava kirliliğine etkisi hakkında 2 dakikalık video çekin).

Empatik olmak

Makul bir iş yükü atayın; öğrencileri çevrim içi ile çevrim dışı zamanlarını dengeleme ve birbirleriyle bağlantı kurma konusunda teşvik edin/destekleyin.

İletişimi tutarlı biçimde sürdürmek

Tüm yönergelerin ve ödevlerin iletilmesinde tutarlılık açısından aynı iletişim kanallarını kullanın (örneğin, yönergeleri her zaman e-posta yoluyla vermek veya sınıf tartışmalarını hep Microsoft Teams üzerinden yapmak).

"Çalışma saatleri" içinde çevrim içi olmak

Sistem aracılığıyla destek sağlamak, soruları yanıtlamak veya karışıklığı netleştirmek için çalışma saatleri içinde çevrim içi olun.

Öğrencilerden geri bildirim almak

Öğrencilerin iş yükleri, duygusal durumları, öğrenme tercihleri ve öğrenme hızları hakkında geri bildirimlerini alın.

Öğrenilenlerin aklıda kalmasını sağlamak

Öğrenilenlerin aklıda kalmasını sağlamak için multimedia materyalleri hazırlayın ve dijital araçları kullanarak etkileşimli dersler oluşturun.

Ders kazanımlarını belirlemek

Öğrenme kazanımlarını ve değerlendirme çıktıları amaçlı bir şekilde ve açıkça belirleyin (örneğin, geliştirici [formatif] ve öğretici, düzey belirleyici [summatif]).

Gerçekçi olmamak

Her gün "sınıf çalışması" ve "ev ödevi" vererek öğrencilerden, bunları kısa zaman aralıklarında tamamlamalarını istemek

Belirsiz ve anlaşılabilir olmak

Takip edilemesi zor olabilecek uzun paragraflar halinde yönergeler veya belirsiz ve anlaşılabilir görevler vermek

Çok fazla açık uçlu olmak

Çok açık uçlu ödevler vermek (örneğin, Ay hakkında bir video hazırlayın; kirlilik hakkında bir makale yazın).

Aşırı görev odaklı olmak

Öğrencilere, onların iyi olma haline odaklanmadan/bakmadan peş peşe çevrim içi sınıf ödevleri ve ekstra ev ödevleri atamak

Karışık biçimde iletişim kurmak

Birden fazla platformu karmaşık bir şekilde kullanmak (örneğin, bazen e-posta bazen WhatsApp ile bilgilendirme yapmak, bazen Google Classroom bazen Microsoft Teams üzerinden ders yapmak)

Her zaman beklemede kalmak

Her e-postanızı anda yanıtlamak ve hiç ara vermemek/ kendine zaman ayırmamak (acil değilse, "çalışma saatlerine" kadar bekleylebilir).

Aynı yaklaşımı kullanmak

Öğrencilere söz ve sögüm hakkı tanımayan bir şekilde öğretime devam etmek, onları bunalıma sokmak

Yeni ve alışılmamış araçları denemek

Daha önce hiç kullanmadığınız yeni araçları denemek teknik zorluklara yol açabilir ve bu da zorluğu artırabilir.

Rastgele etkinlikler vermek

Çevrim içi etkinlikler yaparak öğrencileri meşgul etmek ve yapıları derin kazanımları ve çıktıları ile ilişkilendirmemek.

"Çevrim içi öğretim ile ilgili Tablo, Angen Vakfı tarafından finanse edilen Education Development Center tarafından koordineli Angen Biotech Experience Programı kapsamında geliştirilen <https://www.angenbiotech.com/en/connections> bağlantısındaki 'Tayland Bangkok Zeki KOS Uluslararası Okulu'ndan Alison Yang'ın blogundan alınan infografikten çevrilmiştir. Bu infografik, çevrim içi kaynaklarınıza geliştirmenizi düşündüğünüzde size yardımcı olabilecek ipuçları sunmaktadır.

8 MAYIS 2020

→ KOÇ OKULU ÖĞRETMENLERİ İLE "EĞİTİMDE ARAŞTIRMA SORGULAMA TEMELLİ ÖĞRENME ÇEVİRİMİÇİ NASIL GERÇEKLEKTİRİLİR?" ATÖLYESİ

Koordinasyon: Sedef Hızlı, Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

İçerik Hazırlama ve Oturum Yürütme: Sedef Hızlı, Gülşah Özkan İnal, Gözde Polatkal, Melisa Karakaya

Koç Okullu Mesleki Gelişim Projesi

Partner: Vehbi Koç Vakfı (VKV) Koç Okulu

Bütçesi: 415.000 TL

Yürütme tarih aralığı: Aralık 2019 – Ocak 2021

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgını nedeniyle yüz yüze eğitimden hızlıca çevrim içi eğitime geçiş yapmak zorunda kalan öğretmenlerin adaptasyonuna destek olmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Koç Okulu Mesleki Gelişim Programı kapsamında 2019 Aralık ayından bu yana öğretmenler ile yürütülen **Sorgulama Tabanlı Öğretim Tasarımı Atölyeleri**nde yer alan yüz yüze çalışmalar Covid-19 salgını nedeniyle 2020-2021 Güz Dönemine kaydırıldı. Dünyada ve Türkiye’de hızlı bir şekilde uzaktan eğitim uygulamalarına geçilmesinin ardından pek çok öğretmen dersleri çevrim içi ortamlara taşımakta zorluklar ve sorunlar yaşadı. VKV Koç Okulu yönetiminin de benzer ihtiyaç çağrısı doğrultusunda Eğitim Atölyesi, öğretmenlerin değişen öğretim araçları, materyalleri ve kullanım alışkanlıkları karşısında onlara destek olmak amacıyla, tek oturumluk bir eğitim tasarladı. Zoom.us kullanılarak 120 dakika süren bir içerik hazırlandı. 27 öğretmenin katıldığı çevrim içi atölyede katılımcılar öncelikle sorgulama tabanlı hazırlanan çevrim içi eğitim sürecini bir öğrenci gibi deneyimlediler. Ardından bu deneyimlerini hem pedagojik olarak hem de çevrim içi aracı etkili kullanmak açısından değerlendirdiler.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Eğitim Atölyesi tarafından öğretmenler ile yürütülen ilk çevrim içi atölyeler arasında yer alan bu çalışma, bizlerin de bu tarz eğitimlerde neler yapıp yapamayacağımızı öğrenmemizi sağladı. Oturumun sonunda öğretmenlerden, “mentimeter” uygulaması ile süreci değerlendirmeleri istendi.

Çevrim İçi Öğretim	
Hedefler- Sorumluluklar- Beklentiler- Örgütlenme/Yapılandırma/Organizasyon	
Eşzamansız/ Farklı Zamanlı (Asenkron) Öğrenme Öğretmenler, öğrencilerin kendi hızlarında çalışabilmeleri ve içeriği özümsemeleri için öğrenme deneyimleri yaratır.	Eşzamanlı (Senkron) öğrenme Öğretmenler ve öğrenciler, video konferans veya canlı sohbet yoluyla gerçek zamanlı olarak çevrim içi buluşur.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Çevrim içi araçları etkin kullanmanın öğretmenleri yeni uygulamalar denemek konusunda cesaretlendirdiğini gördük. Yüz yüze olamasak da küçük gruplara ayrılarak herkesin sesinin duyulabileceği ortamlar yaratma, katılımcıların kameraları kullanılarak etkinlikler yapmak gibi yöntemler ile tüm katılımcıları süreçte aktif tutabileceğimizi gördük. Çevrim içi toplantıların bazı avantajları (daha az maliyet ve zaman kaybı gibi) olduğunu fark ettik.
- Zoom.us aracını etkin kullanabilmek için sıkı bir hazırlık süreci geçirdik. Oturum yürütücüsünün (host) teknik bir aksaklık (internet bağlantısı veya bilgisayarla ilgili) ile karşılaşır ve dolayısıyla etkinlik yarıda kalırsa diye tedirgin olduk.
- Daha fazla öğretmeni eğitime davet edebilmek isterdik. Yalnızca bir bağlantı linkine tıklamanın yeterli olacağı bir durumda ihtiyaç duyan daha çok öğretmenin bu çalışmaya dahililiyeti çok iyi olurdu. Ayrıca çalışmanın uzun vadeli etkisini ölçmek isterdik. Bunun için katılımcılarla etkinlik öncesinde ve sonrasında yaptıkları çevrim içi dersler arasındaki farkları değerlendirecekleri birebir görüşmeler yapılabilirdi.

“Katılımcı öğretmenler, oturumdan ilhamla, derslerinde müzakere temelli süreçler yürütmeyi planladılar. Yine katılımcılardan küçük bir grup öğretmen, okulun dijital araçlarını daha iyi kullanmak için çalışmalara başlayacaklarını söylediler. Ayrıca, birkaç öğretmen EA ekibi ile çevrim içi öğretim tasarımı yapmak istedi”

1 NİSAN 2020

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNDE 21.YÜZYIL BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ YAYGINLAŞTIRMA ÇALIŞMALARI

Koordinatör: Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

Asistan: Melisa Karakaya

Uzmanlar: Melisa Karakaya, Gözde Polatkal, İpek Gökbel, Kübra Karakaya, Dr. Elif Adıbelli Şahin, Gülşah Özkan İnal

Tasarım: Kübra Karakaya

Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi

Partnerler: Milli Eğitim Bakanlığı, Koç Holding ve IBM Türk

Bütçesi: 888.676 TL

Yürütme tarih aralığı: Kasım 2018 – devam ediyor

ÇALIŞMANIN ÇIKTILARI:

- Meslek lisesi 9. Sınıf öğrencilerine yönelik Mesleki Gelişim Atölyesi (MGA) dersi içeriği geliştirildi. Öğretim Programı Talim Terbiye Kurulundan geçti, halen kazanım düzenlemeleri yapılmakta.
- Meslek liselerindeki tüm alan öğrencilerinin ve öğretmenlerinin kullanabileceği Mesleki Gelişim Atölyesi, Ankara Abidinpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde kuruldu.
- Yaklaşık 482 bin öğrenciye dağıtılacak olan Mesleki Gelişim Atölyesi Öğrenci Kitabı hazırlanmakta (tahmini bitiş tarihi: 15 Eylül 2020).
- Yaklaşık 51 bin öğretmene verilecek Mesleki Gelişim Atölyesi Öğretmen Kılavuzu hazırlanmakta (tahmini bitiş tarihi: 15 Eylül 2020).
- MEB ile iş birliği içerisinde asgari 51 bin öğretmenin katılması hedeflenen hizmet içi eğitim programı içeriği hazırlanmakta (tahmini bitiş tarihi: 15 Eylül 2020).

ÇALIŞMANIN AMACI:

Kalkınma Atölyesi Kooperatifi Eğitim Atölyesi tarafından geliştirilen ve mesleki eğitimde dönüşümün temel taşı olarak açıklanan MGA dersinin anlamlı ve amacına uygun biçimde yaygınlaşmasına katkı sağlamak.

ÇALIŞMANIN ALT HEDEFLERİ:

- Öğrencilerin 21. yüzyıl ve tasarım odaklı düşünme becerilerini geliştirmelerine alan açmak.
- Öğretmenlerin düşünme becerilerini, pedagoji bilgilerini ve pedagojik alan bilgilerini geliştirmek.
- Covid-19 salgını nedeniyle yürütülen çevrimiçi eğitim uygulamalarında müzakereyi temel alan çalışmalar geliştirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Mesleki Eğitimde 21. Yüzyıl Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi, Türkiye’deki mesleki eğitimin 21. yüzyılın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde dönüşmesine katkı sağlamak amacıyla, Millî Eğitim Bakanlığı, Koç Holding ve IBM ortaklığı ve Kalkınma Atölyesi yürütücülüğünde Ankara Abidinpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nde 2018 yılı Kasım ayında uygulanmaya başlandı. Birinci yılın sonunda, mesleki eğitimin genel iklimi temel alınarak, 21. yüzyıl becerilerini destekleyen **anlamli-amaçli okul-sektör iş birliğı modeli** geliştirildi. Modelin merkezinde öğrenci, öğretmen ve sektör arasındaki etkileşimi yansıtan, öğrencilerin, öğretmenlerin ve sektör temsilcilerinin birlikte düşünmelerine, yenilikçi fikir ve çözümler geliştirmelerine odaklanan anlamli-amaçli iş birliğı yer alıyor.

Projenin yaygınlaştırılması için geliştirilen MGA dersi içeriğinin, öğretim programı çalışmaları ve anlamli-amaçli okul sektör iş birliğı modelinin 6 ilde pilot uygulaması söz konusuydu. Covid-19 salgını sonrasında da öğretim programı çalışmaları aynı hedefler ile devam etti. Süreç içerisinde, yaygınlaştırmanın 6 il yerine ulusal çapta tüm (51 bin) meslek lisesi öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitim faaliyeti haline getirilmesine karar verilerek çalışmalara başlandı. Ayrıca, MGA dersinin 2020-2021 eğitim yılında Covid-19 önlemleri kapsamında çevrim içi olarak yürütölme ihtimali nedeniyle, Kalkınma Atölyesi uzmanları, MEB Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü (MEGM) uzmanları ve MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) ile EBA TV’ye MGA dersi çekimleri hazırlanması planlandı.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Projenin birinci yıl faaliyetlerinin etki değeriendirme özeti şöyle:

- Geliştirilen MGA dersi içeriğı MEB’in mesleki eğitimde değışim ve dönüşümün temeli olarak gösterildi.
- Geliştirilen EBA TV ders içerikleri üçlü bir yapıda kurgulandı; EBA TV-okul öğretmenini

ve öğrenciyi kapsıyor. EBA TV uygulamalarının öğrencilerin temel okur yazarlık becerilerini geliştirmesi hedeflenirken; okuldaki öğretmenlerin yürüteceği senkron eğitimlerle öğrencilerin sosyo-duygusal ve üst bilişsel becerilerinin geliştirilmesi amaçlandı. Öğrencinin rolü ise EBA TV ile öğretmenin verdiği görevleri okul dersine kadar tamamlamak. Bu üçlü yapı, çevrim içi eğitimler için de örnek yaklaşım oldu.

- Geliştirilen öğretim programının yaygınlaştırılması için MEB ile koordineli sertifika programı niteliğinde bir hizmet içi eğitim organize edilecek.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- MEB ile yapılan iş birliği salgın sürecindeki mevcut durumu daha iyi anlamayı, fikir ve yöntemlerde ortaklaşarak yapılan çalışmaların doğrudan uygulanabilmesini sağladı. MEB ve Koç Holding ile alınan kararların hızlıca uygulanmaya başlanması, paydaşlar arasındaki proje iletişim ve ilerleme dinamiklerini korumaya yardımcı oldu.
- Geliştirilen içerikler, projenin en önemli çıktıları arasındadır. İçeriklerin EA ekibi tarafından, okulda derslere birebir katılarak, deneyimleyerek, gözlemleyerek geliştirilmesi nedeniyle materyal hazırlama ve atölyeyi kurma süreçleri hızlı, kolay, gerçekçi ve amacına uygun şekilde ilerledi.
- MGA dersi atölyesi kurulumuna 2020 Mayıs ayı itibarı ile başlandı. Kurulum 1 Haziran 2020 de tamamlandı. Covid-19 salgını önlemleri nedeniyle uzaktan yürütülen çalışmanın sonuçlarını görmek motive edici ve ilham verici oldu. Okulda ihtiyaç duyulan bir öğrenme ortamından hareketle tasarlanan MGA, inşa süreci, fiziksel donanım ve öğretim felsefesi açısından da başta MEB olmak üzere tüm paydaşlar tarafından takdir toplayan bir çalışma oldu.
- Çok paydaşlı bir proje olması sebebiyle, tüm paydaşlarla iletişimde kalmak ve herkesi eş zamanlı olarak atılan adımlara dair bilgilendirmek, zaman alıcı ve koordinasyonu sağlamak açısından zorlayıcı oldu.

Tüm meslek liselerinde değişim ve dönüşümün senkronizasyonunu izleyebilmek için dijital bir platform kurmak isterdik; Mesleki Eğitim Ağı. Ülkedeki tüm meslek liselerinin bir araya geldiği, güncel tartışmaların ve okul performanslarının takip edildiği ve desteklendiği bir web platformu kurmak isterdik.

MESLEKİ DÖNÜŞÜM

Pandemideki performanslarıyla acil ihtiyaçların çözüm noktası haline gelen meslek okulları paradiğmasında değişiyor

Maasik eğitim yapan okulların sayısı 100'den fazla

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

ÖFKEYİ 4 NEDEN YAYDI

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

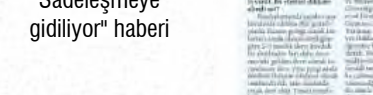
Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

Söyleşi

18 Nisan 2020 Pazartesi

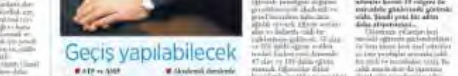
Mesleki eğitimde paradigma değişimi başlıyor

Sadeleşmeye gidiliyor

MEB 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren mesleki eğitimi akademik ve genel becerileri daha fazla vurgıyacak. 55 alan ve 205 dalda eğitim verilecek. İleriye yeni alanlar 47 alan ve 108 dalda eğitim sunulacak

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

'VEFAMIZI GÖSTERDİK'

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde gösterdiği başarıları ve vefasını gösterdiklerini söyledi. "Girişimci ruhla hareket eden Meslek Lisesi, pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi. Dr. Yılmaz Murat, Meslek Lisesi'nin pandemi sürecinde vefasını gösterdiklerini söyledi."

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

"Mesleki eğitimde paradigma değişimi başlıyor! Sadeleşmeye gidiliyor" haberi

'Dijital becerilere ağırlık verilecek'

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren mesleki eğitimi akademik ve genel becerileri daha fazla vurgıyacak. 55 alan ve 205 dalda eğitim verilecek. İleriye yeni alanlar 47 alan ve 108 dalda eğitim sunulacak

Birinci sınıfta meslek dersleri

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren mesleki eğitimi akademik ve genel becerileri daha fazla vurgıyacak. 55 alan ve 205 dalda eğitim verilecek. İleriye yeni alanlar 47 alan ve 108 dalda eğitim sunulacak

Ortak dersler azalmadı

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren mesleki eğitimi akademik ve genel becerileri daha fazla vurgıyacak. 55 alan ve 205 dalda eğitim verilecek. İleriye yeni alanlar 47 alan ve 108 dalda eğitim sunulacak

Adaptasyon güçlendirildi

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren mesleki eğitimi akademik ve genel becerileri daha fazla vurgıyacak. 55 alan ve 205 dalda eğitim verilecek. İleriye yeni alanlar 47 alan ve 108 dalda eğitim sunulacak

Yenişehir Prof. M. Kemal Akın Özgür Meslek Lisesi Müdürü Dr. Yılmaz Murat

27 MAYIS 2020

AMGEN TEACH: BİLİM İÇİN EL ELE PROJESİ ÇEVİRİM İÇİ ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ

Proje Yöneticisi: Dr. Elif Adıbelli Şahin

Eğitim Koordinatörü: Gülşah Özkan İnal

Eğitim Sorumluları: Sedef Hızlı, Gözde Polatkal,
Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı ve Melisa Karakaya

Tasarımcı: Kübra Karakaya

Amgen Teach: Bilim İçin El Ele Projesi

Partnerler: Amgen Vakfı, European Schoolnet, Vehbi Koç Vakfı Okulu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

Bütçesi: 12.800 Euro

Yürütme tarih aralığı: 2017-2021

ÇALIŞMANIN AMACI:

Ortaöğretim kurumlarında görev yapan fen bilimleri öğretmenlerinin araştırma sorgulama tabanlı öğretim stratejilerine yönelik becerilerini geliştirerek öğrencilerin fen bilimlerine ilgisini ve başarılarını arttırmak.

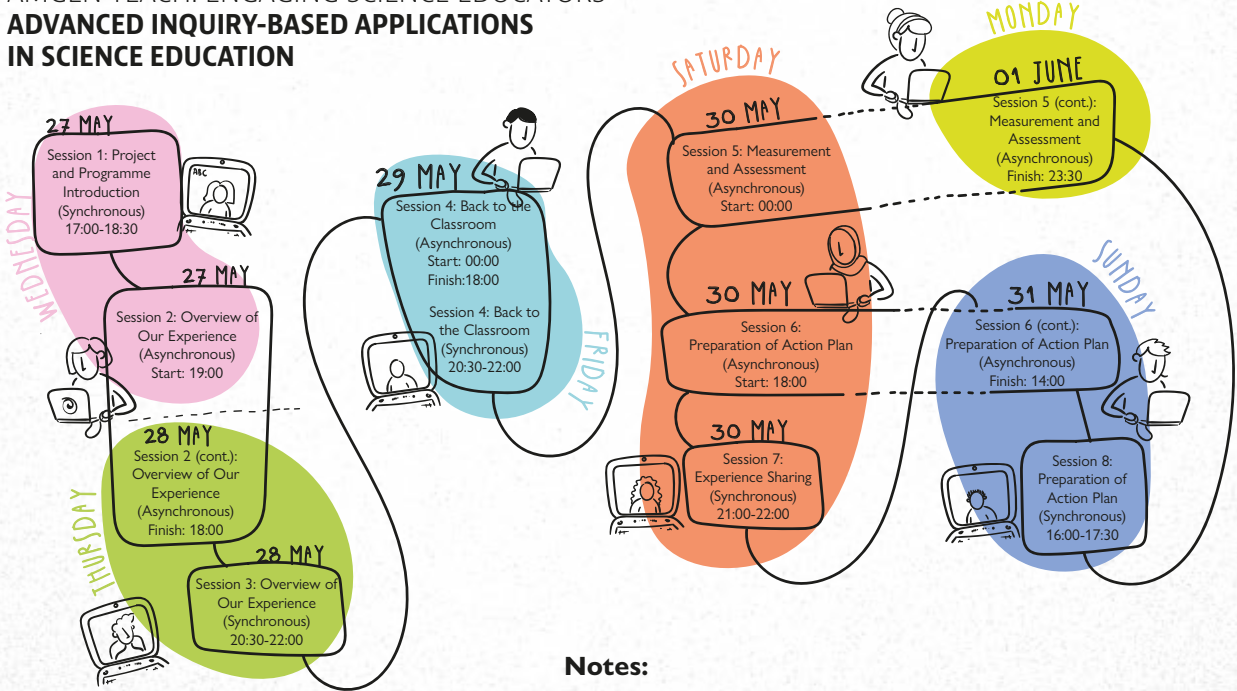
ÇALIŞMANIN ALT HEDEFLERİ:

- Türkiye'den öğrencilerin uluslararası sınavlarda daha iyi yerlere ulaşabilmesini sağlamak,
- Ankara'daki ve diğer illerdeki okullarda görev yapan fen bilimleri, kimya ve biyoloji öğretmenlerinin araştırma-sorgulama tabanlı uygulamalar konusunda bilgi, deneyim ve yeterliliklerini arttırmak.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Amgen Vakfı, European Schoolnet, VKV Koç Okulu ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (ODTÜ BİLTEM) iş birliği ile Kalkınma Atölyesi tarafından Türkiye’de yürütülen **Amgen Teach: Bilim İçin El Ele Projesi** kapsamında 2020 yılında başlangıç ve ileri olmak üzere iki düzeyde araştırma sorgulama tabanlı fen eğitimine dair çevrim içi eğitimler verildi. Covid-19 salgını nedeniyle yüz yüze yerine çevrim içi hale getirilmek için eğitimlerin tarih ve içerikleri, proje ekibinin hazırladığı bir çevrim içi anket üzerinden belirlenen öğretmen ihtiyaçları ve görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlendi. Öğretmenlere verilen eğitimlerde klasik ders anlatımı odaklı anlayışın yerine, öğrencilerin bilgiye nasıl ulaşacağını bilmeleri, araştırırken sorgulamaları üzerinde duruldu. Eğitimler, 27 Mayıs-1 Haziran tarihleri arasında Türkiye’nin 16 farklı ilinden katılan toplamda yaklaşık 60 öğretmen ile gerçekleştirildi.

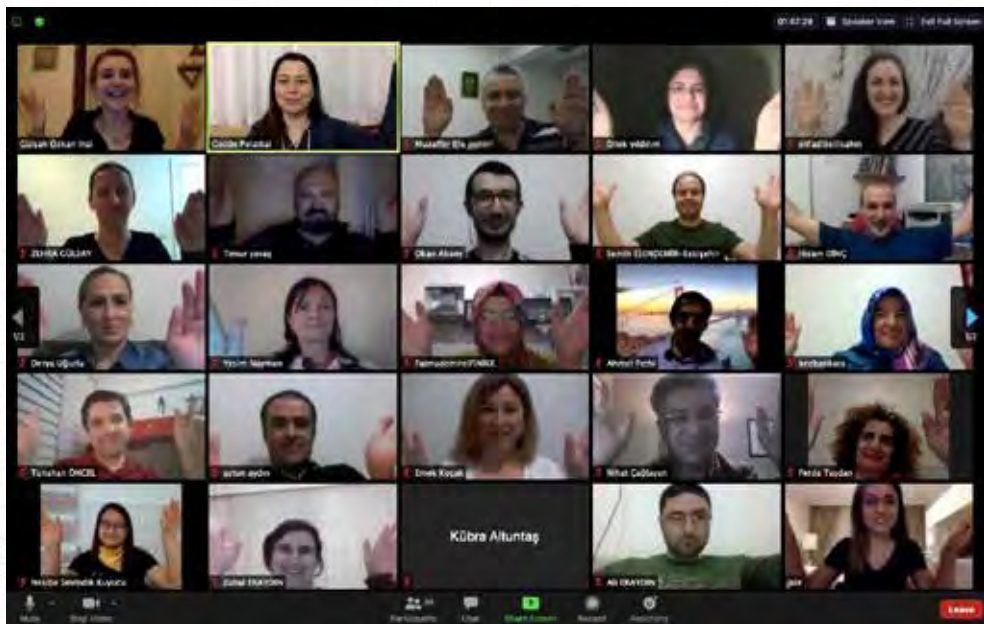
AMGEN TEACH: ENGAGING SCIENCE EDUCATORS ADVANCED INQUIRY-BASED APPLICATIONS IN SCIENCE EDUCATION

Notes:

1. Synchronous sessions that are live webinars will be held on the Zoom.
2. The link for attending synchronous sessions will be sent through email before the webinar.
3. Asynchronous sessions will be held on the Amgen Teach Forum.
4. You are expected to actively participate in asynchronous sessions in your most appropriate time (15-45 minutes) within the time periods allocated in the program.
5. In order to obtain a certificate at the end of the training, it is compulsory to participate in all sessions except the experience sharing session.

Eğitimlerdeki senkron oturumlar Zoom uygulaması, asenkron oturumlar ise Amgen Teach Forum üzerinden yapıldı. Eğitimler boyunca Google Forum, Mentimeter, Padlet, Canva gibi çevrim içi araçlardan da faydalandı. Daha önce Amgen Teach eğitimlerine katılmamış öğretmenlerin katıldığı başlangıç seviyesi eğitim; proje ve eğitim programının tanıtılması, düşünme ve öğrenme, araştırma sorgulama tabanlı uygulama örneği, uygulama üzerine pedagojik tartışma, uygulama hazırlıkları ile projedeki elçi öğretmenlerin deneyimleri üzerine 5 senkron ve 2 asenkron oturum ile tamamlandı. Daha önce Amgen Teach eğitimlerine katılmış öğretmenlerin katıldığı ileri seviye eğitim; proje ve eğitim programının tanıtılması, katılımcı deneyimleri, sınıflardaki müzakere ortamları, ölçme ve değerlendirme, eylem planlarının hazırlanması ile projedeki elçi ve uzman öğretmenlerin deneyimleri üzerine 5 senkron ve 4 asenkron oturum ile tamamlandı. Amgen Türkiye Pazara Erişim, Ar-ge, Sağlık Politikaları ve Kurumsal İlişkiler Direktörü eğitime konuşmacı olarak katıldı. Ayrıca, Amgen Türkiye Kurumsal İlişkiler Kıdemli Müdürü eğitimlerin bazı oturumlarına gönüllü olarak katıldı. VKV Koç Okulu Genel Müdürü ve ODTÜ BİLTEM Müdürü de eğitimlere konuşmacı olarak katılırken VKV Koç Okulu Kurumsal Planlama ve Değerlendirme Müdürü ve Kurumsal Planlama Uzmanları eğitimlere gönüllü iştirak ettiler.

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Her oturum sonunda ve tamamlanan eğitimlerin ardından alınan değerlendirmeler, öğretmenlerin;

- Mesleki motivasyonlarının arttığını,
- Araştırma sorgulama tabanlı fen eğitimine yönelik bilgilerinin arttığını,
- Öğrenmeye yönelik kendi inançlarını, bakış açılarını sorguladıklarını gösterdi.

Öğretmenler çalışmanın sonunda gruplar oluşturarak araştırma sorgulama tabanlı eğitim uygulamaları geliştirmek için çalışmaya devam ettiler.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Uzaktan eğitim için kullanılan bazı çevrim içi araçların nasıl kullanıldığını önceden deneyimleme şansımız oldu.
- Atölye içinde sahip olduğumuz ekip çalışması ile; etkileşimli öğrenme deneyiminin ve farklı bakış açılarının kazanılması, öğretmenler arası sürdürülebilir iş birliğinin başlatılmasında yardımcı oldu. Projenin ve araştırma sorgulama tabanlı fen eğitimi yaklaşımının yaygınlaştırılması için istekli öğretmenlerle tanıştık.
- Yaşanan gecikmeler ve aksaklıklar nedeniyle eğitimlerin planlanan zaman aralıklarında gerçekleştirilmesinde bazen zorlandık. Amgen Teach Forum'da yaşanan teknik sorunlar sebebiyle iletişim yoğunluğu oldu. Mentimeter uygulamasındaki sınırlamalar nedeniyle değerlendirme sorularımızın sayısı sınırlı kaldı. Zoom uygulamasının sınırlı süreli ücretsiz hesabı eğitimlerin gerçekleştirilebilmesi için yeterli değildi; oturumlar 60 ila 90 dakika sürüyordu ve katılımcıların grup çalışması yapmasına fırsat veren oda özelliği ücretsiz üyelikte mevcut değildi. Ama Etkiniz desteği kapsamında alınan Zoom Pro üyeliği kullanılarak eğitimler Zoom üzerinden gerçekleştirilebildi.
- Daha fazla öğretmene ulaşarak daha fazla uygulama yapmak isterdik. Bununla beraber proje kapsamında web sitesine yüklenen öğretim materyallerinin ve yürütülen diğer uzaktan eğitim faaliyetlerinin video kayıtlarının yaygınlaştırılması iyi olabilirdi. Çevrim içi eğitimlerde yararlanılan bazı dijital araçları (Zoom, Mentimeter gibi) satın alarak diğer özelliklerine erişim sağlamak daha etkili ve zengin eğitimler yürütmemizi sağlayabilirdi.

15 HAZİRAN 2020

COVID-19 SALGINI DÖNEMİ UZAKTAN EĞİTİM MEVCUT DURUM ANALİZİ

Koordinatör: Doç. Dr. Nilay Keskin Samancı

Eğitim Uzmanları: İpek Gökbel, Melisa Karakaya, Dr. Elif Adıbelli
Şahin, Güzde Polatkal, Sedef Hızlı

ÇALIŞMANIN AMACI:

Covid-19 salgınının eğitime etkisini ölçerek ve salgın döneminde uzaktan eğitimin mevcut durumunu belirleyerek eğitim politikası geliştirmek; böylelikle Türkiye’de okullarda acil ve kriz durumlarının yönetimine dair politika geliştirilmesine yardımcı olmak.

ÇALIŞMANIN ALT HEDEFLERİ:

- Uzaktan eğitim araçlarının etkililiğini değerlendirmek.
- Uzaktan eğitim süreç yönetimini değerlendirmek.

ÇALIŞMA HAKKINDA KISA BİLGİ:

Çalışmaya, Covid-19 salgını süresince uzaktan eğitimin mevcut durumunu ortaya koymak için başlandı. Elde edilen verilerin politika geliştirmek için kullanılabileceği düşünüldü.

Çalışmanın adımları:

- Ulusal ve uluslararası alanyazının taranması
- Öğrenci, öğretmen ve velilerin uzaktan eğitime dair görüşlerinin alınması
- Görüşler ve alan yazın doğrultusunda öğrenci, öğretmen ve veli anketleri sorularının hazırlanması
- Öğretim tasarımcısı ve eğitim teknolojileri uzmanlarının anket hakkında görüşlerinin alınması
- Tüm geri bildirimler ışığında anketlerin son haline getirilmesi
- Tüm soruların çevrim içi anket sistemine aktarılması
- Anketlerin çeşitli platformlarda yaygınlaştırılması
- Öğrenci, öğretmen ve veli anketinden elde edilen verilerin nicel ve nitel olarak analiz edilmesi
- Analiz doğrultusunda raporun hazırlanması

ÇALIŞMANIN ETKİSİ:

Çalışma devam ettiği için şu anda ölçülemiyor.

ÖĞRENİLEN DERSLER:

- Hacettepe Üniversitesi Akademik Veri Yönetim Sistemi biriminden ölçme-değerlendirme uzmanı bir öğretim üyesi ve SEBİT Eğitim ve Bilgi Teknolojileri AŞ'den öğretim tasarımcıları, anket maddelerine eğitim teknolojileriyle ilgili kavramların kullanımı ve ölçme ve değerlendirme bağlamında dönüt vererek katkı sağladı.
- Anket maddelerini oluşturmak için yapılan alanyazın taraması ve paydaş görüşmeleri, uzaktan eğitimde yaşanan sorunlara daha yakından bakmamızı sağladı. Anket sorularının mevcut durumu en iyi şekilde ortaya koyabilmesi için demografik bilgiler, kullanılan çevrim içi araçların etkisi ve uzaktan eğitim süreç yönetiminin değerlendirmesi gibi bütün boyutlara odaklanılmaya çalışıldı.
- Anket hazırlama sürecinde elde edilecek verilerin politika geliştirmeye katkı vermesi amacı ile yaygın sorunlara ve durumlara odaklanan sorular hazırlamak zorlayıcı oldu. Anketler farklı kanallardan yaygınlaştırılmasına rağmen, daha fazla katılımcıya ulaşma konusunda güçlük yaşandı.
- Anketin web tabanlı yapılabilmesi için program alınabilirdi. Daha fazla katılımcıya ulaşmak için MEB ile iş birliği yapmak isterdik.

SÖN SÖZ: BİZDEN ÖNERİLER-ÖĞRENDİKLERİMİZ

Kalkınma Atölyesi, Covid-19 salgınının dünyada ve Türkiye’de yayılım hızının artışıyla birlikte salgının Kalkınma Atölyesi’nin ana çalışma alanları ve hedef gruplarına olası etkilerini değerlendirmeye başladı. Salgın yönetimi kapsamında merkezi ve yerel düzeyde uygulamaya konulan tedbirlerin hem mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçiliği yapan aileler ve bu ailelerdeki çocukların hayatlarını hem de tarımsal üretimi etkileyeceği ön görüldü. Bu nedenle, bu konular odağında bilgi, veri, belge toplama ve bunları paylaşma, salgın sürecini ve uygulamaya konulan ilgili tedbirleri izleme, analiz etme, konuyla ilgili ve sorumlu kurum ve kişilerin harekete geçmesine ve eşgüdümüne katkı verme, fikir geliştirme ve savunu çalışmalarına öncelik verildi. Ayrıca, Covid-19 salgını süresince sadece Türkiye’de değil birçok ülkede uygulanan uzaktan eğitim politikaları ve uygulamaları da yakından takip edilmeye ve incelenmeye başlandı. Hali hazırda devam eden eğitim alanındaki projelerdeki örgün eğitim unsurlarını çevrim içi eğitim koşullarına uyarlamak için yenilikçi çözümler sunuldu.

Kalkınma Atölyesi faaliyetlerini uygularken insan hak temelli yaklaşımı kullanan bir sivil toplum kuruluşudur. Tüm çalışmalarının dayanağı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, dolayısıyla insan haklarıdır. Bu nedenle hakların ve ilgili hizmetlerin temini için sorumlu olan kurum, kuruluş veya kişilere mevcut durumu aktarmak; iyileştirme faaliyetleri veya sorunların çözümü için savunu yapmak ve uygulama önerileri sunmak Atölye’nin temel çalışmalarıdır. Hizmet sağlama veya uygulama yapma misyonunda ve amaçları arasında yer almadığı için Kalkınma Atölyesi şimdiye kadar hedef gruplarını etkileyen herhangi bir kriz durumunda veya ortamında hızlıca harekete geçen bir kurum olmadı. Ne var ki 2019 Aralık ayında Adana’da yoğun yağış nedeniyle yaşanan sel afetinde Kalkınma Atölyesi’nin ana hedef grubu olan mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin konakladıkları çadır yerleşim yerleri yıkıcı bir şekilde etkilendi. O dönemde Kalkınma Atölyesi ekibi hızlı bir şekilde Adana’da giderek çadır yerleşimlerinin durumunu yerinde inceledi, ilgili kurum ve kişilerle görüşmeler yürüterek acil ihtiyaçlar ve gereken müdahalelere ilişkin fikirlerini paylaştı. Atölye’nin bilgi birikimi, saha deneyimi ve yereldeki kurum ve anahtar kişilerle ilişkileri ve yakın zamanda UNICEF Türkiye desteğiyle hazırlanan mevcut durum haritaları ve raporları acil durum müdahalesini yürüten kurum ve kuruluşlar tarafından ihtiyaç analizinde kullanıldı.

Bu deneyimden yaklaşık üç ay sonra tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını gündelik hayatı radikal bir şekilde etkilemeye başladığında Kalkınma Atölyesi hızlı ve sistematik adımlar attı. Bu adımlardan biri **kurumsal çalışma düzenindeki değişim** oldu. Öncelikle, Kalkınma Atölyesi ekibini güvende tutmak için çalışma ofislerinin geçici olarak kapatılması, dijital araçların

kullanıldığı ve iletişimin kopmadığı bir uzaktan çalışma düzenine geçilmesi gibi kararlar alındı. “Bir araya geliş” toplantıları ve “Salgında Ruh Sağlığını Korumak” oturumları ile ekibin iyi olma haline verilen destek, ekip içi iletişimin devamlılığının sağlanmasına yönelik çaba, bilgi ve belge paylaşımının sıklaşması tüm Kalkınma Atölyesi çalışanlarının motivasyonunu, süreci göreceli daha kolay atlatmasını, bu dönemi faal bir şekilde, üreterek geçirmesini sağladı.

Öte yandan, kriz ve acil durumlarda fikir geliştirilirken tüm aşamaları; içerik oluşturma, veri görselleştirme için tasarım yapma, basım için fon bulma, basım ve dağıtım gibi, ortaya koyarak sadece bir aşamayı değil tüm süreci yönetecek bir sorumlu olması gerektiği deneyimlendi. İlk adım atılsa da diğer adımları kimin atacağı belli olmadığı için başlangıç noktasından ileriye gitmeyen bazı çalışmalar oldu. Çok hızlı hareket edip bir sonraki adım planlanmadığında, tüm süreç sahiplenilmediğinde ve ekip kurulmadığında fikirler yarım kaldı.

Salgın döneminde sosyal medya ve çevrim içi araçların kullanımı ve bu mecralara ilgili arttıkça bilginin daha çok yayılması ve farklı hedef gruplarına da ulaşılması için Kalkınma Atölyesi’nin sosyal medya hesaplarının etkin, sistemli ve yenilikçi bir şekilde kullanımı gündeme geldi. Covid-19 salgını süresince Kalkınma Atölyesi tarafından üretilen tüm materyallerin ve bilginin hızlıca yaygınlaştırılması için sosyal medya kilit nokta oldu. Kalkınma Atölyesi’nin bu süreçten önce aktif şekilde kullanmadığı hesaplarının takipçi sayılarının ve etkileşimlerin hızla artması bu mecralarda daha aktif olmak gerektiğini, halihazırda Atölye’nin çalışmalarını takip etmek ve onlardan faydalanmak isteyen bir kitle olduğunu gösterdi.

Mevsimlik gezici ve göçmen tarım işçileri ve onların çocuklarının Covid-19 salgını süresince iyi olma hali ile uzaktan eğitim süreci ve öğretim yöntemleri üzerine çalışmalarda edinilen deneyim ve öğrenilenler sürecin diğer önemli kazanımları oldu. Öncelikle;

- Türkiye’de bitkisel üretim ve mevsimlik gezici tarım işçiliği konusunda Kalkınma Atölyesi’nin veri, bilgi ve yayınlarını yaygınlaştırmak,
- Mevsimlik gezici tarım işçileri ve ailelerinin Covid-19 salgınından ve tedbirlerden etkilenme durumlarını, yaşam ve çalışma ortamı koşullarını ve acil ihtiyaçlarını belirlemek,
- İşçiler, tarım araçları, tarla ve bahçe sahiplerinden edinilen bilgi ve belgeleri yerelde rol, sorumluluk ve faaliyetleri olan kurumlarla paylaşarak kurumların harekete geçmesine katkı vermek,

- Covid-19 tedbirlerinin nasıl uygulandığına dair prosedürleri listeleyen, süreçleri sade ve anlaşılır şekilde anlatan, hangi kurumlara ne görevler verildiğine dair akışı ortaya koyan hem mevsimlik gezici tarım işçisi haneler ve tarım araçları hem de ilgili kurumlar için pratik materyaller hazırlamak,
- Tarımsal üretimde mevsimlik işgücü hareketliliğini gündeme getirerek mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan hanelere yönelik alınması gereken ek tedbirlere, bu tedbirlerin uygulanabilmesi için gereken finansal kaynakların ve kurumsal faaliyetlerin belirlenmesi gerekliliğine dikkati çekmek,
- Salgın döneminde farklı ülkelerde eğitime erişim odağındaki politikaları ve uzaktan eğitim uygulamalarını tespit ederek bunları özetleyen bir kaynakça hazırlamak,
- Öğrenciler, öğretmenler ve idarecilerin uzaktan eğitime dair ihtiyaçlarını, yaşadıkları zorlukları ve süreçteki deneyimlerini takip etmek ve belgelemek,
- Mevcut projelerdeki yüz yüze eğitimleri ve okul ortamında uygulanacak faaliyetleri çevrim içi eğitimlere dönüştürmek ve dijital araçların kullanımı ile yenilikçi çözümler geliştirmek için harekete geçildi.

Konu odağında veri, belge, haber, tedbir, karar, sahadan gözlem, işleyişe dair güncel bilgi paylaşımı, iş birliği ve dayanışma halinde olmak için kurulan “MGİT ve Pandemi Whatsapp grubu” içerisinde STK’lar, özel sektör firmaları, Birleşmiş Milletler kurumları, uluslararası kuruluşlar, akademisyenler yer aldı. Benzer bir şekilde sahadan anlık ve güncel veriye ulaşmak, fotoğraf ve videolar ile durumu tespit etmek için tarım araçları veri tabanı oluşturuldu.

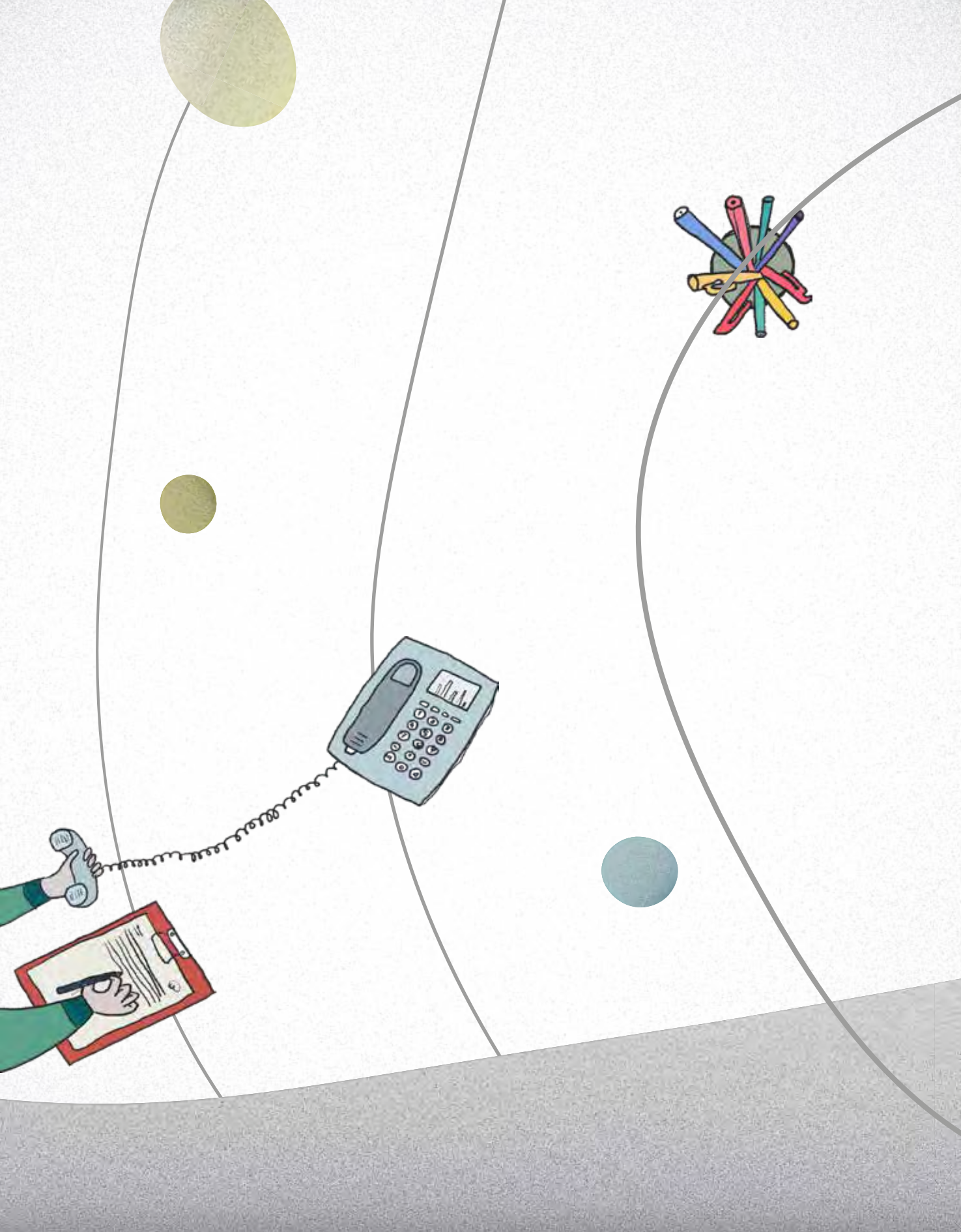
Mevcut durum ve ihtiyaç tespiti için saha araştırması ve gözlem yapmak Kalkınma Atölyesi’nin kanıt temelli savunusu için olmazsa olmazı. Sahaya gidilemeyen ve uzaktan çalışılan böylesi bir dönemde mevcut durum raporları hazırlamak için araştırma yürütmek, veri toplamak ve ekip çalışmasını etkin kılmak için dijital araçların kullanılabileceği öğrenildi. Tarım araçları, işçiler, öğretmenler, öğrenciler, yereldeki kurumlar ve kilit kişiler ile telefon görüşmeleri yapmak ve sahadan foto / video aktarımı talep etmek denenen yeni yöntemlerdi.

Ekipler halinde eş zamanlı çalışmalar yürüterek, koordinasyonu sıkı tutarak insan hakları ve hak ihlalleri izleme, buna dair veri toplama ve veriyi dijitalle dönüştürme deneyimi kazanıldı. İzleme ve kanıt temelli savunusu daha sistematik yapıldı. Verilerin herkesin erişimine açık olan dijital ortamlarda yaygın paylaşımına imkân verecek şekilde görselleştirilmesi sağlandı.

Özetle, mevsimlik gezici tarım işçilerinin ihtiyaçlarının arttığı ve haklarının ihlal edildiği anda onlar adına harekete geçmek ve bunu bir kurumdan veya merciden talep gelmeden yapmak yani proaktif olmak yerinde bir karardır. Aynı şekilde uzaktan eğitime hızlıca geçilen ve fakat hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin çoğunun donanım ve bazı beceriler açısından buna hazır olmadıkları, eksiklikler, sıkıntılar ve sorunlar yaşadıkları bir dönemde yenilikçi çözümler sunmak, öğretmen ve öğrencileri destekleyici adımlar atmak ve bir taraftan da deneyimin yazıya dökülmesi ile hafızayı korumak eğitim alanında dikkat çeken çalışmalar oldu. Meslek lisesi 9. Sınıf öğrencilerine yönelik geliştirilen Mesleki Gelişim Atölyesi (MGA) dersinin 2020-2021 eğitim yılında Covid-19 önlemleri kapsamında çevrim içi olarak yürütülmesi için EBA TV çekimleri için hazırlıklar başlatıldı.

Öte yandan asıl yükümlülük sahibi olan kamu kurumları tüm çabalara rağmen yeterince etkileneemedi, kurumlarla sürekli ve yeterli iletişim tüm çabalara rağmen kurulamadı. Kaymakamlıkların ve ilçe düzeyindeki kurulların süreçte yeterince yer almadıkları, il düzeyinde salgın yönetimine dair kurulan bazı kurul ve komisyonların faal olmadıkları veya yalnızca merkezi düzeyde alınan kararları tekrar ettikleri yani kararlara il içi işleyişe özgü maddeler eklemedikleri görüldü. Ayrıca mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan ailelere insani yardım yapılması konusunda kaynak yaratabilecek ve uygulama yapabilecek özel sektör firmaları da harekete geçirilemedi.

2020 Mart – Haziran ayları arasında deneyimlenen tüm süreçte Kalkınma Atölyesi, bir sonraki olası kriz anında hangi fikirleri nasıl uygulamaya geçirebileceğine dair deneyim kazandı. Üretilen bazı materyallerin hem olası kriz durumlarına hazırlıklı olabilmek hem de genel olarak savunu çalışmalarında kullanabilmek için pratik rehber haline getirilmesine büyük bir ihtiyaç var. Ayrıca üretilen tüm materyallerin ve raporların İngilizcilerinin de hazırlanarak yaygınlaştırılması savunuyu güçlendirecek. Bu nedenle çeviri için finansal destek sağlayabilecek kaynakların araştırılması gerekiyor.

KAVRAMLAR VE TANIMLAR

Açık kaynak:

Herhangi bir kaynağın, ticari kaygı gözetmeksizin, okunur, anlaşılır, geliştirilebilir ve bu amaca uygun olarak değiştirilebilir hâlinin kamuya paylaşılması.

Bahçe:

Sebze, meyve, çiçek veya ağaç yetiştirilen yer.

Çadır:

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin konakladıkları naylon, branda, bez veya başka materyallerden imal edilen, ihtiyaca göre kurulup sökülebilen yaşam ortamıdır.

Çavuş:

Tarla veya bahçelerde istihdam ettiği işçilerin çalışma esnasında çalışmalarını kontrol eden ve tarım aracısının yardımcısı konumunda bulunan kişidir. Bazı yörelerde tarım aracı ile çavuş veya dayıbaşı aynı anlamda da kullanılmaktadır.

Çevrim içi araç:

Bir cihazın herhangi bir ağa veya internete olan bağlantısının aktif olması durumudur. Toplantı yönetimi, uzaktan eğitim, ofis programları için farklı çevrim içi araçlar yüz yüze olmadan, eş zamanlı çalışmaya veya görüşmeye olanak sağlamaktadır.

Çocuk:

Çocuk Haklarına dair Sözleşme “on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır” diyerek çocuğu tanımlamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti yasaları da 18 yaş altı tüm bireyleri çocuk olarak tanımlamaktadır. Mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik araştırmalarda görülmüştür ki çocuk ve çocukluk algısı, yani çocuk kimdir diye sorunca yapılan tanım çocuğun yaşından çok çalışabilme açısından uygunluğu ya da fiziksel olarak gelişimi açısından değerlendirilmektedir. Uluslararası ve ulusal yasalar veya standartlar 18 yaşın altındakileri çocuk olarak tanımlasa da mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan hanelerdeki yetişkinler, ebeveynler veya tarım araçları, tarla veya bahçe sahipleri, servis şoförleri çoğunlukla 12-14 yaş üstündekileri işçi olarak görmekte, çocuk sayısı sorulduğunda onları dahil etmemektedir. Çocuk dendiğinde daha küçük yaşta; 0-6 yaş grubu ve daha çalışmayacak olarak değerlendirilen 7-12 (bazen 7-10) yaş grubu (ki ilkokula devam etme durumu bunda etkili olabiliyor) beyan edilmektedir.

Çocuk işçiliği:

Uluslararası Çalışma Örgütü’ne göre çocuk işçiliği, “çocukları çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksiltken, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici işlerde istihdam edilmesi” olarak ifade edilmektedir. UNICEF çocuk işçiliğini “çocuğun yaşına ve işin türüne bağlı olarak, minimum çalışma saatini aşan ve çocuğa zararlı olan iş” olarak tanımlamıştır. Ulusal mevzuatta ise çocuk işçiliğinin tanımı, 4857 sayılı İş Kanunu’nun

71. maddesine dayanılarak çıkarılan Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde yapılmıştır. Bu maddeye göre; “*çocuk işçi, 14 yaşını bitirmiş, 15 yaşını doldurmamış ve ilköğretimini (ilk ve ortaokul) tamamlamış kişi, genç işçi de 15 yaşını tamamlamış, ancak 18 yaşını tamamlamamış kişi*” olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, aynı maddede hafif işin tanımı yapılmış olup, çocuk ve genç işçilerin, okula devam edenlerin okula devamları ile okuldaki başarılarına engel olmayacak, meslek seçimi için yapılacak hazırlıklara ya da yetkili makamlar tarafından yeterliliği kabul edilen mesleki eğitime katılmasına engel olmayacak hafif işlerde çalıştırılabileceği hükmüne bağlanmıştır.

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği:

ILO’nun 182 sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi’ne göre Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından tanımlanan mevsimlik gezici tarım işçiliğinde çalışan çocuklardır. Bu çalışma biçiminde yaş sınırı 18’dir.

Gezici çadır yerleşimi (veya çadır alanı, konaklama yeri, yaşam alanı):

Mevsimlik gezici tarım işçiliği yapan hanelerin kısa veya uzun süreli yaşadıkları, ağırlıklı olarak bez, naylon, plastik malzemelerden imal edilmiş çadırlardan oluşan, hanelerin toplu veya dağınık şekilde, bazen sulama veya drenaj kanalı kenarında, köy merasında, ana veya tali yol yanında bulunan yerleşimler ya da alanlardır.

Göçmen:

Göç, süresi, yapısı ve nedeni ne olursa olsun insanların çalışmak, yaşamak veya yerleşmek amacıyla yer değiştirdiği, bir bölgeden başka bir bölgeye yapılan nüfus hareketidir. Bu harekete, mülteciler, yerinden edilmiş kişiler, yerinden çıkarılmış kişiler ve ekonomik göçmenler dâhildir. Uluslararası bir sınırı geçerek veya bir devlet içinde yer değiştiren kişiyi tanımlamak için “göçmen” ifadesi kullanılmaktadır. Birleşmiş Milletler göçmeni, “*sebepleri, gönüllü olup olmaması, göç yolları, düzenli veya düzensiz olması fark etmeksizin yabancı bir ülkede bir yıldan fazla ikamet eden bir birey*” olarak tanımlamaktadır.

Hak temelli çalışan sivil toplum kuruluşu:

Faaliyetlerini uygularken insan hak temelli yaklaşımı kullanan sivil toplum kuruluşlarıdır. İnsan hakları temelli yaklaşım şunları içerir:

- Yaptıkları çalışmaları evrensel insan hakları hukuku ile temellendirirler; hak temelli tanımlaması buradan gelmektedir.
 - o Ayrım gözetmeme/ayrımcılık yasağının uygulanması
 - o Hakkaniyet ve adaletli davranma (en zor, ayrımcılık görme riski en yüksek grupları önceleme)
 - o İnsanlık onuruna saygı

- o Hesap verebilirlik (hakkını savunduklarımıza ve ortaklarımıza) ve şeffaflık
- Hakkını savundukları grupların kendi faaliyetlerini ve kararlarını yönlendirebilmeleri için sürece katılımlarını sağlamaya çaba gösterirler, katılımcı yaklaşımları örgütsel yapılarına dahil etmeye çalışırlar; hakkı savunulan grupların katılımı temel bir hakktır.
- o Hakkını savundukları grupların sesi olabilirler,
- o Hakkını savundukları grupların haklarını kendilerinin talep edebilmeleri için hem onları hem de talepleri yerine getirmek zorunda olan yapıları / sistemleri / mekanizmaları desteklemelidirler.

İnsan hakları izlemesi:

Etkiniz AB Programı insan hakları izlemesini “*insan hakları uygulamalarının iyileştirilmesi amacıyla veri toplama, doğrulama ve savunuculuk*” faaliyetlerinin bütünü olarak tanımlamaktadır. İnsan hakları ihlallerini izleme belirli bir insan hakları konusunu veya durumunu araştırmak için planlanmış bir dizi düzenli ve devam eden, sürekliliği olan eylem ya da eylemlerdir. İnsan hakları ihlallerini izlemek için,

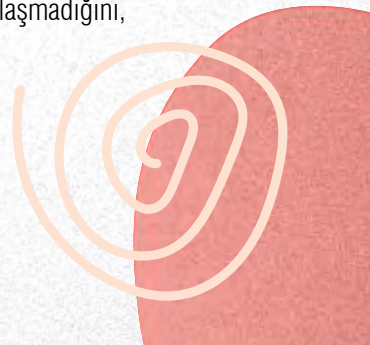
- Hangi hakların ihlal edilmiş olduğu uluslararası ve ulusal insan hakları sözleşmelerinden veya yasalardan kontrol edilir,
- Yasalarla korunma altına alınmış olan insan haklarının kamu idaresi ve devlet organları tarafından neden, nasıl uygulanmadığı, bu haklara zarar verenlere karşı devletin aldığı ve almadığı önlemler, insan hakları ihlal edilenlerin nasıl korunduğu veya korunmadığı, kişilere / gruplara doğrudan ya da dolaylı ayrımcılık yapıp yapılmadığına dair tüm gerekli bilgiler (istatistikler, araştırmalar, ilgili raporlar, tezler, makaleler, haberler gibi) düzenli olarak toplanır,
- Bu bilgiler arasından doğruluğundan emin olunan bilgiler kullanılır.

İyi olma hali:

Kişinin, bireyin yaşam kalitesini ve memnuniyetini ön plana alan ve belirlenmeye çalışılan temel göstergeler çerçevesinde yapabilirliklerini arttırmayı hedefleyen bir yaklaşımdır. Refah kavramından farklı olarak yaşam koşullarını bütünsel ve çok boyutlu bir yaklaşım içinden anlamayı hedefler.

İzleme ve değerlendirme:

Sürmekte olan ya da tamamlanmış bir faaliyet, proje, program ya da politikanın tasarımının, uygulamasının ve sonuçlarının sistematik ve tarafsızca değerlendirilmesidir. İzleme ve değerlendirmenin temel hedefi çalışmanın anlamlılığını, amaçlarına ulaşp ulaşmadığını, yeterliliğini, etkinliğini, etkilerini ve sürdürülebilirliğini anlamaktır.

Kanıt temelli savunı:

Karar vericileri etkileyerek, yasaları ve/veya politikaları doğrudan ya da dolaylı ayrımcılığa uğramış kişiler veya topluluklar yararına değıştirmek için, insan hakları izleme çalışması ile ortaya çıkan bilgiyi stratejik olarak kullanmaktır.

Mahalli tarım işçisi: Tarımsal üretim süreçlerine ekonomik gelir elde etmek amacıyla katılan, bulunduğu il, ilçe, köy, mahallede gündüz tarlada veya bahçede çalışan, akşam ise sürekli yaşadığı yere, evine geri dönen işçidir.

Mevsimlik gezici tarım işçisi:

Sürekli ikamet ettiği yerleşimden (il, ilçe, köy, mahalle) ekonomik gelir elde etmek amacıyla ayrılarak bir başka yerleşim yerine seyahat ederek burada tarımsal üretim süreçlerine en az bir gün katılan, ancak sürekli bu işte çalışmayan (geçici) kişiyi tanımlamak için kullanılmıştır. İşçi aileler bulunduğu yeri belli bir süre için terk ederken, gittikleri yerde de belli sürelerde ikamet etmektedirler.

Mevsimlik tarım işçisi:

Ekonomik gelir elde etme amacıyla tarımsal üretim süreçlerine katılan gezici veya mahalli kişiyi tanımlamak için kullanılmıştır.

Öz karantina:

Karantina, bulaşıcı bir hastalığa maruz kalan şüpheli durumdaki insan ve hayvanları, hastalığın en uzun kuluçka evresinde eşit bir süre kimse ile temas ettirmemek suretiyle alınan tedbirsiz faaliyetlerin tümü, sağlık yalıtımıdır. Öz karantina ise kişinin zorunluluk olmadan, kendi iradesi ile evinde kendini izole etme durumudur.

Risk:

Tehlikenin hastalık ya da yaralanma, çevrenin, bitkilerin, mülkün zarar görmesi sonucunu doğurma ihtimali, olasılığıdır.

Tarım aracısı:

Tarım aracısı, tarım mevsiminin ya da hasat döneminin başladığı dönemlerde işgücüne ihtiyaç duyan tarım işverenine işgücü, iş arayan tarım işçisine de iş bulmada ücretli ya da ücretsiz olarak aracılık eden gerçek veya tüzel kişilerdir. Tarım aracısı genellikle “elci” veya dayıbaşı olarak da adlandırılmaktadır. Mevsimlik tarımsal üretim süreçlerinde işveren ile işçiyi bir araya getiren, bunun karşılığında ücret, komisyon alan, iş süresince işçilerin başta çalışma olmak üzere günlük yaşamsal koşullarının temini ve ihtiyaçlarının karşılanmasında önemli roller üstlenen kimselerdir. Tarım aracıları, işin gerçekleştiği tarla ve bahçelerde işçilerin çalışmalarını takip, kontrol ve düzenleme görevini, bazı durumlarda kendileri adına çalışan çavuşlara bırakırlar. Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği gereğince tarım aracılarının resmi olarak çalışabilmesi için İş Kurumu İl Müdürlüğü’ne kayıt yaptırarak çalışma izni almaları gerekmektedir.

Tarla:

Tarıma elverişli olan, sınırlı ve belirli toprak parçası.

Tavsiye Kararı:

Yasal bağlayıcılığı (yaptırımı) bulunmayan, genellikle yol gösterici nitelikte olan, uygulanması ve uyulmasının doğru olacağını vurgulayan temenni kararıdır. Birleşmiş Milletlerin çeşitli kuruluş ve organlarının (İnsan Hakları Konseyi, ILO, UNESCO gibi) ve Avrupa Konseyinin çeşitli tavsiye kararları mevcuttur.

Tehlike:

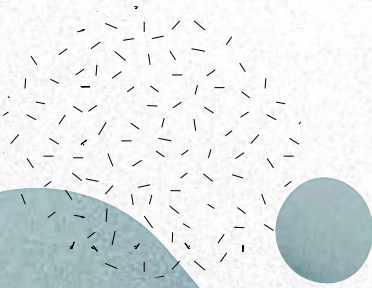
İşyerinde veya çalışma ortamında var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek olan hasar verme potansiyelidir. Tehlike bir durumu tanımlar, risk ise alınan risk kontrol tedbirlerine göre değişebilir. Tehlikeye maruz kalma durumu uygun bir biçimde kontrol edilirse, riskin de kabul edilebilir bir düzeye indirilmesi söz konusu olabilir. Tehlike, teknoloji ya da uygulamaların barındırdığı değiştirilemez bir durumken; riskler, risk kontrol tedbirleri ile önlenabilir.

Ulaşım aracı:

Günlük çalışma ortamı olan tarla veya bahçelere ulaşım için yoğunlukla kullanılmakta olan minibüs, traktör, kamyonet gibi araçlardır, tarım işçileri çalışma ortamına zaman zaman yaya olarak da gitmektedirler. 2017 tarihli Başbakanlık METİP Genelgesi "*İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından işçilerin göç döneminde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi amacıyla; göç alan ve veren yerler arasında trafik denetimleri artırılacak, araç ve yol güvenliğinin gerektirdiği kontroller hassasiyetle ve sıklıkla yapılacak ve gerekli bütün tedbirler alınacaktır. Ayrıca, münhasıran mevsimlik gezici tarım işçilerini taşıyan karayolu araçlarının 24.00-06.00 saatleri arasında şehirler arası yolculuk yapmamaları sağlanacaktır.*" demektedir. Bu, günlük ulaşımın çok, çalışmak için geline şehir/yöreye nasıl gelindiğiyle ilişkilidir. Günlük ulaşım içinse, Karayolları Taşıma Yönetmeliği ile servis (işçi taşıma) taşımaları usul ve kuralları belirlenmiştir; bunlar araç başına asgari kapasite, taşıma kapasitesi, yetki belgesi, taşıt yaşı, cinsi ve diğer şartlar gibi unsurlardır. Usul ve kurallara uygun olmayan ulaşım yöntemleri ve araç kullanımı, yaralanma ve hatta ölümlü kazalara neden olmaktadır.

Uluslararası insan hakları standartları:

Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi sistemleri kapsamında üye devletlerce hazırlanmış insan hakları sözleşmeleri, tavsiye kararları, insan hakları izleme mekanizmalarının sonuç göstergeleri, yorumlarını kapsayan genel insan hakları hukuku çerçevesidir.

Uzaktan eğitim:

Zamandan ve mekândan tamamen bağımsız bir şekilde öğrencinin ve öğretmen veya öğretim üyesinin eğitim kurumuna (okul) gelme zorunluluğu olmaksızın mevcut var olan bilgisayar teknolojileri vasıtası ile tamamen sanal ortamda canlı, görüntülü, sesli olarak derslerin işlendiği, katılımcının istediği zaman bunları tekrar izleyebileceği ve görüntüleyebileceği bir eğitim sistemidir.

Veri görselleştirme:

Verilerin grafik sunumudur. Temsili veriler arasındaki ilişkileri gösterir. Görselleştirmenin oluşturulmasında grafik işaretler ve veri değerleri arasında sistematik bir eşleme kullanılır. Bu eşleme, veri değerlerinin görsel olarak nasıl temsil edileceğini, boyut veya renk gibi grafik işareti özelliklerini belirler. Temel amaç bilgiyi (veri ve veri analizi) kullanıcılara net ve verimli bir şekilde iletmektir.

Zorunlu eğitim:

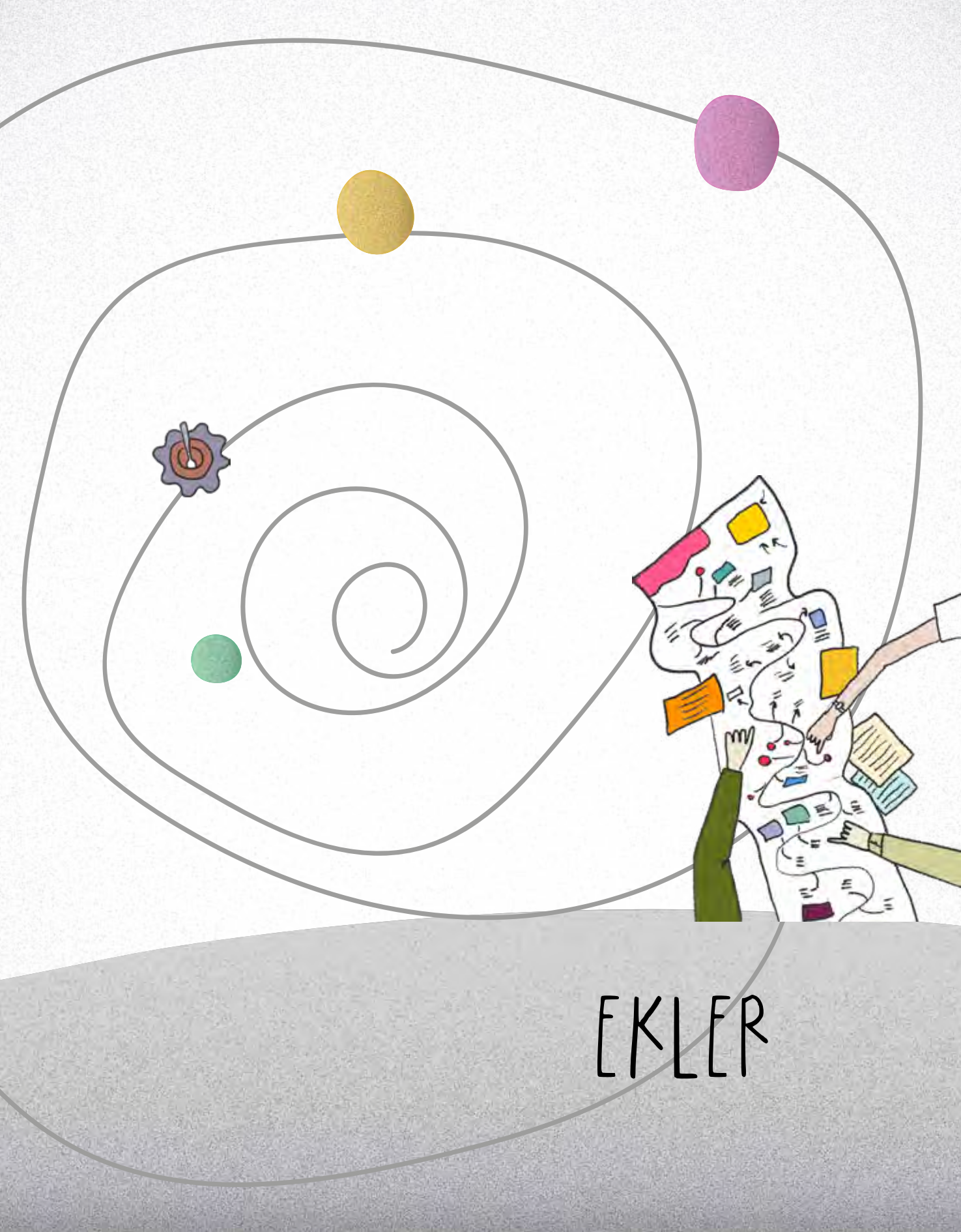
Türkiye’de zorunlu eğitim, 2012-2013 eğitim öğretim döneminde 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır. Daha önce 5+3 (İlkokul-ortaokul) şeklinde uygulanan model, 4+4+4 (4 sene ilkokul, 4 sene ortaokul ve 4 sene lise) şeklinde kademelendirilmiştir. 10 Temmuz 2019 tarihli ve 30827 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’te belirtildiği üzere 68 ayını dolduran çocukların okula kaydolmaları zorunlu hale getirilmiştir. Mecburi ilköğretim (ilkokul + ortaokul) çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter. Lise eğitimi ise ilköğretime dayalı, en az dört yıllık genel, meslekî ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Sistem, 14-17 yaş grubu gençleri bir alana/mesleğe ve/veya yükseköğretime hazırlayacak biçimde yapılandırılmıştır.

Zarar:

Bir şeyin, bir olayın yol açtığı olumsuz, kötü sonuç. Kontrol edilmeyen tehlikenin sonucu zarardır. Kontrol edilmeyen tehlikenin sonucu olarak hastalık ya da yaralanma, çevrenin, bitkilerin, mülkün zarar görmesi gibi durumlarla karşılaşılabilir.

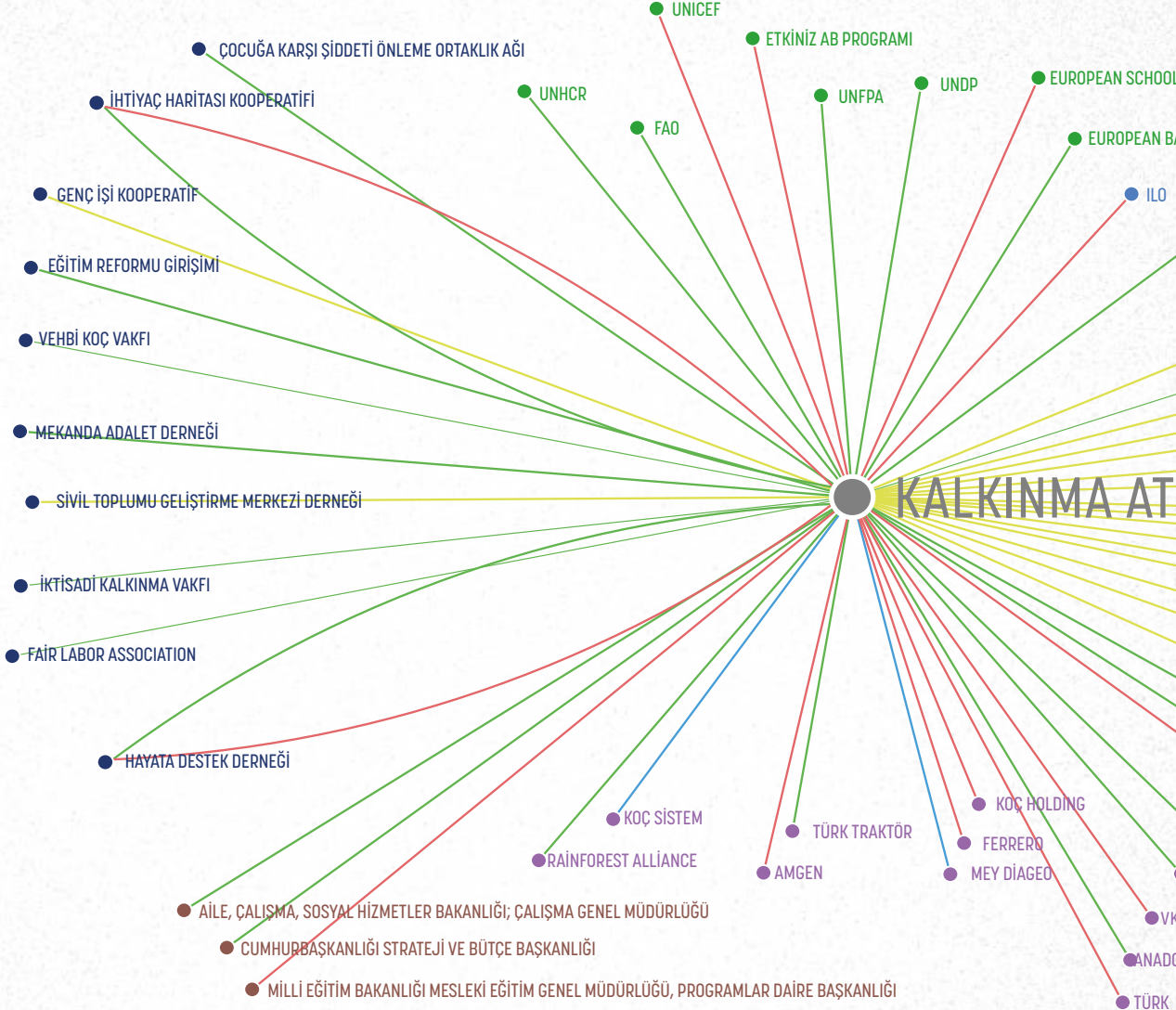

- ☒ Sabah toplantı
- ☒ MGTİ görüşme
- ☒ Harita paylaşımı
- ☒ Haber takibi

EKLER

Paydaşlar İlişki Ağı

Temas Türü

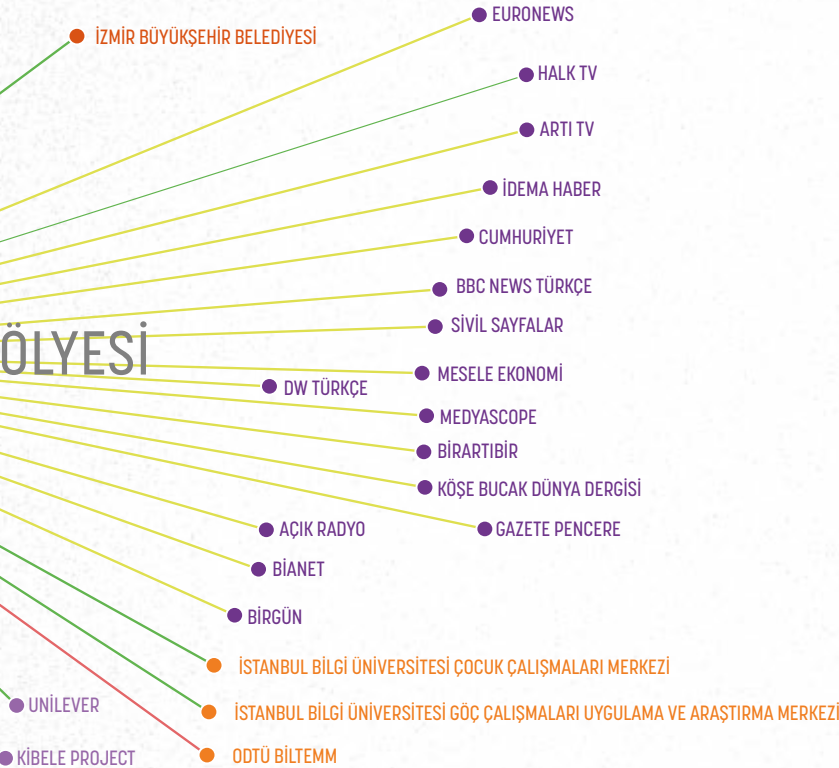
Bilgi Paylaşımı: Mevsimlik gezici tarım işçileri ve onların çocuklarına veya uzaktan eğitime dair mevcut durum, ihtiyaçlar, hakların teminine ilişkin bilgi alışverişi

Yaygınlaştırma Desteği: Çalışmaların, bulguların veya yayınların yaygınlaştırılmasına destek

Katkı verme: Çalışmalara aynı veya nakdi katkı sağlama veya kolaylaştırıcılık yapma

İş birliği: Teknik veya finansal destek ile çalışmayı ortak yürütme

NET
ANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT

CV KOÇ OKULU
OLU ETAP IBM

- Kamu Kurumları
- Yerel Yönetimler
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Uluslararası Kuruluşlar
- Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları
- Akademik Kurumlar
- Basın
- Özel Sektör Kuruluşları

Ağ haritası graph commons açık kaynak yazılımı kullanılarak hazırlanmıştır. Graph commons; kişiler, kurumlar ya da kuruluşlar arasındaki ilişkileri kurarak kolektif "ağ haritası" oluşturmayı, onu yaygın şekilde paylaşmayı ve anlamlandırmayı amaçlamaktadır. (www.graphcommons.com)

Bu ağ haritası nasıl hazırlandı?

Covid-19 salgını süresince insan hakları izlemesi, belgelemesi ve savunusu yapan bir sivil toplum kuruluşu olarak Kalkınma Atölyesi kurumsal çalışma pratiklerinin dönüşümünü ve salgının dünyada ve Türkiye'de mevsimlik gezici ve göçmen tanım işçileri ve çocuklarına ve eğitim süreçlerine etkisine dair çalışmalarının süreç akışını ortaya koymuştur. Mart – Haziran 2020 arasında yürütülen tüm çalışmalarda edinilen deneyim, öğrenilenler ve sürecin nasıl işlediğine dair belleği göstermek amaçlı temasta olunan kurum ve kuruluşlar gruplandırılmış ve tüm kurum ve kuruluşlar ile kurulan ilişkiyi gösteren bu ağ haritası hazırlanmıştır.

Veri Derleme: Sinem Bayraktar, Kübra Karakaya

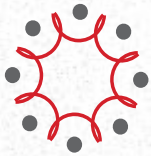
Ağ Haritası: Mehtap Taşkın

Tasarım: Kurtuluş Karaşın Grafik Tasarım

Ağustos 2020

"Bu yayın, Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliği finansal desteği ile üretilmiştir. Bu yayının içeriğinden yalnızca Kalkınma Atölyesi sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

KALKINMA
ATÖLYESİ

Bu yayın, Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliği finansal desteği ile üretilmiştir. Bu yayının içeriğinden yalnızca Kalkınma Atölyesi sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.